

Κλεισθένους 17 - 105 52 Αθήνα

ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Ο ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ, Σκίτσος Θαν. Μπακογιάννου, από τον Τουριστικό Οδηγό Ευρυτανίας του Π. Βασιλείου (1972).

25

Περίοδος Ε΄ • Χρόνος 7ος • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ , Ο Βλαχογιάννης και το '21	σελ. 3
ΘΑΝΑΣΗ ΦΩΤΙΑΔΗ , Ωδή σύντομη στον Γ. Καραϊσκάκη	4
ΜΙΧΑΛΗ ΣΤΑΦΥΛΑ , Οι Επισημάνσεις	5-7
ΘΕΜΙΣ ΣΤΑΦΥΛΑ , Δάσκαλε Ονειροπόλε	8
ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ , Τιμήθηκε ο Μιχάλης Σταφυλάς	9
ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ (ΚΕΛΛΥΣ) ΜΠΟΥΡΔΑΡΑ , Μιχάλης Σταφυλάς, ο Ευρυτάνας λόγιος	9-13
ΜΙΧΑΛΗ ΣΤΑΦΥΛΑ , Αντιφώνηση - Ευχαριστίες	13-14
ΑΝΑΡΓΥΡΟΥ - ΓΙΑΝΝΗ ΜΑΥΡΟΜΥΤΗ , Άγραφα Έτος 1454/5	15
ΝΙΚ. ΙΓΓΛΕΣΗ , Στοιχεία για το νομό μας (1905-6) (Επιμ.: Γιάννης Μάκκας)	16-17
ΜΑΡΙΑΣ ΔΡΟΥΛΙΑ , Παρουσίαση του έργου "Βιβλιογραφικός Οδηγός Ευρυτανίας"	18-20
ΜΑΡΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ - ΜΠΟΤΟΝΑΚΗ , Ευχαριστίες	20-21
ΚΛΕΟΜΕΝΗ ΚΟΥΤΣΟΥΚΗ , Παρουσίαση του βιβλίου "Βούλητη και Παλαιοκατούνια Ευρυτανίας..."	21-23
ΚΩΝ/ΝΟΥ Δ. ΒΑΣΤΑΚΗ , Πρωτοπρεσβυτέρου, Παρουσίαση του βιβλίου "Ο Πατροκοσμάς οδοιπόρος στα δύσβατα ευρυτανικά μονοπάτια"	24-28
ΓΙΩΡΓΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ , Ευχαριστίες	28-29
ΚΩΝ/ΝΟΥ ΗΛ. ΜΗΤΣΙΟΥ , Ιερά Μονή Μεταμορφώσεως Βράχας	30
ΝΙΚ. Η. ΣΙΑΚΑΒΕΛΛΑ , Γνώμες - απόψεις επί της Τουρκικής πολιτικής	31-33
ΔΗΜ. Γ. ΜΠΡΑΝΗ , Εθνικός Ύμνος και Ωδή	33
ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΠΠΑ , Καλάβρυτα (Αγία Λαύρα) Αχαΐας - Δομνίστα Ευρυτανίας	34-35
ΘΩΜΑ ΣΤΑΜΟΥΛΗ , Η ισπανική γρίπη του 1918 στη Βαλαώρα Ευρυτανίας	35
ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΤΑΥΡΑΚΗ , Προσφυγιά στο Καρπενήσι	36-39
ΚΟΥΤΣΟΥΚΗ ΚΛΕΟΜΕΝΗ , IN MEMORIAM Ηλία Αλεξοπούλου	39-40
Κ. Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ , Ιστορικά ντοκουμέντα (Παπα-Ζάβρας)	41
ΖΩΓΡΑΦΟΠΟΥΛΟΥ - ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑΣ , Οι απόκριες	42
ΚΑΡΔΑΣΟΠΟΥΛΟΥ ΑΡΓΥΡΟΥΛΑΣ , Ομορφιές της Ευρυτανίας (ποίημα)	43
Κ. Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ , Παρουσίαση βιβλίων	44-47
ΘΕΜΙΣ ΣΤΑΦΥΛΑ , Έφυγε ο Ζάχος Ξηροτύρης	48
ΜΙΧΑΛΗ ΣΤΑΦΥΛΑ , Μνήμη Ζάχου Ξηροτύρη (ποίημα)	48
ΔΗΜ. Κ. ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΛΟΥ , Αποχαιρετισμός στο Ζ. Ξηροτύρη	49-50
ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ	51-55
Γ. ΦΟΥΡΛΑ , Το ανέκδοτό μας	55
Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ	56-57
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΒΕΛΟΥΧΙ (Ανακοίνωση)	58
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝ. ΕΤΟΥΣ 2007	59
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ	60
ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ - ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ	61
ΔΕΛΤΙΑ ΤΥΠΟΥ	62-64
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΥΡΟΥ	65-66
ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	67

Ο ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΙ ΤΟ '21

Όταν αντιμετωπίζουμε κάποιο πρόβλημα στη νεοελληνική μας ιστορία, δεν μπορεί παρά να τον θυμηθούμε. Τον **Γιάννη Βλαχογιάννη**, φυσικά. Δίχως αυτόν δεν ξέρω ποιες θα 'ταν οι διαστάσεις του Εικοσιένα.

Είναι αυτός που γλίτωσε τη νεοελληνική ιστορία από τον αφανισμό. Όταν είχαν παραγемίσει τα Δημόσια Γραφεία από τα Αρχεία των Αγωνιστών, τα πολεμικά ημερολόγια και τα επίσημα ντοκουμέντα του Αγώνα, το Κράτος αποφάσισε να ... τα πουλήσει με την οκά. Σαν άχρηστο χαρτί. Δηλαδή, ποια; Την Ιστορία μας, το αίμα μας και την περηφάνια μας!

Τα πέταξε στον ηλεκτρικό σταθμό της Ομόνοιας, ύστερα τα πήρε η Χαρτοποιία Πρεζάνη για πολτοποίηση. Στο μεταξύ πρόλαβαν οι μπακάληδες, οι στραγαλατζήδες, οι πλανώδιοι "φαροπώλοι" ν' αγοράσουν όσο - όσο το χαρτί κι έτσι με τις ρέγγες και τα στραγάλια ο ανύποπτος ρωμιός έπαιρνε και ήρωες του Έθνους, αναλύσεις μαχών, πολύτιμο ιστορικό υλικό. Τελικά τα αγόραζαν και για χρήση των αφοδευτηρίων.

Τι είναι λοιπόν η ιστορία μας και οι ηρωισμοί μας - έγραφε τότε στις αρχές του αιώνα μας - ο Ζαχαρίας Παπαντωνίου: "Το πλέον εύθραυστον. Διότι με μίαν ρέγγαν δηλαδή με μίαν απλήν κίνηση του μπακάλη, όστις ηγόρασεν τον θησαυρόν της πατρίδος, χάνεται ένας ήρωας, εξαφανίζεται μια ηρωική πράξις, μία μάχη διά την οποίαν ποταμοί αίματος εκύθησαν...".

Και τότε ο Γιάννης Βλαχογιάννης, φτωχός φοιτητής από τον Έπακτο, πέταξε και διπλώματα και βιβλία και δουλειές άλλες κι άρχισε τον αγώνα.

Ένα αγώνα άνισο, μα ως τόσο επικό και ωραίο. Πούλησε ό,τι είχε και περνώντας από τα μπακάλικα και τα στραγαλατζίδικα αγόρασε ό,τι "παλιόχαρτο" τους απόμεινε. Ύστερα κατέβηκε στα υπόγεια δημόσιων κτιρίων και σπιτιών και έψαξε χρόνια ολάκαιρα. Έφαγε την περισσότερη σκόνη δημόσιων και ιδιωτικών εγγράφων. Αργότερα πήγε στους απογόνους των Αγωνιστών, σε πόλεις και χωριά, παντού όπου μάθαινε πως υπάρχουν χαρτιά. Και στο τέλος, μ' όλα όσα μάζεψε δημιούργησε τα Γενικά Αρχεία του Κράτους. Αυτός ο ένας, ο μοναδικός Έλληνας κατόρθωσε να σώσει "την ιστορίαν ενός ενδόξου αγώνος από τα μπακάλικα και τα υπόγεια, τους υπαλλήλους και τους ποντικούς του κράτους". Έτσι είδαν το φως δεκάδες ιστορικών αρχείων, ημερολόγια και σημειώσεις, χάρτες, ενθυμήματα, Έτσι πλούτισε η νεοελληνική μας ιστορία, η αληθινή μας ιστορία. Και αποκαλύφθηκε η μεγάλη αλήθεια πως το Εικοσιένα είναι δημιούργημα του ίδιου του λαού της Χώρας μας. Το Εικοσιένα που δε θα ταν σήμερα τόσο μεγάλο, αν έλειπε ο Βλαχογιάννης. Γιατί οι κινήσεις των "μπακάληδων και των φαροπωλών" θα ήταν συχνότερες και μάχες που κερδήθηκαν με τόσους ηρωισμούς θα χάνονταν τόσο άδοξα "επί του πεδίου της αφελείας μας".

Να, γιατί Εικοσιένα θα πει και Γιάννης Βλαχογιάννης. Πατέρας τόσων ηρώων, αναστηλωτής τόσων πολέμων, αρματολός των νεοελληνικών Γραμμάτων.

Η Σύμβαση

Η ΠΑΝΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΧΕΙ ΑΝΑΚΗΡΥΞΕΙ ΤΟ 2008 ΩΣ **"ΕΤΟΣ ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ"**, ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ 200 ΧΡΟΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΤΥΡΙΚΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ. ΣΥΝΤΟΜΑ ΘΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΟΥΝ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Ωδή σύντομη στον Γ. Καραϊσκάκη

*Σαν πρασινίζει ο γαύρος στον Ασπροπόταμο,
τις νύχτες του Μάη με τις φωνές των αστεριών,
ξαναπαίρνεις, κάθε χρόνο τα παλικάρια σου
κι ανεβαίνεις άρρωστος και πετροβολημένος
προς το μεγαλείο των Αγράφων.*

*Και τότε συγχωρείς όλους εμάς
και μας καταλαβαίνεις,
που ένας εδώ, ένας εκεί,
πολεμάμε με χίλιους δαιμόνους
και μόλις προφταίνουμε, τελευταία στιγμή,
κι ακολουθούμε τη μεγάλη σου πορεία
πίσω από το ξυλοκρέβατο,
ενώ έρχονται κοντά σου,
πίσω από το λεκιασμένο σκούφο σου,
χωρίς φωνή, με μαύρα μάτια,
σύντροφοι του αγώνα ο Λότρκας, ο Λουμούμπα, ο Μπολιβάρ
ο Μαιαγιακόφσκης, ο Διέγο Ριβέρα και άλλοι πολλοί,
που κρύβονται από την αστυνομία του Μαυροκορδάτου.*

*Σε παρακαλώ, καπετάνιε Στρατηγέ μου,
άφησέ με να γινώ σωματοφύλακάς σου,
να σε φρουρήσω σ' όλη σου τη σύντομη ζωή.
Ξέρω από παγίδες, ξέρω από παράσημα,
από εγγλέζους, από μυστικές συσκέψεις,
ξέρω από θάνατο, από υποψίες μάθαινε.
Ξέρω τι αξίζει ένας λαϊκός στρατηγός,
τι αξίζεις.*

Θανάσης Φωτιάδης

ΟΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΙΧΑΛΗ ΣΤΑΦΥΛΑ

ΜΟΥΣΕΙΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Αξιέπαινη η πρωτοβουλία του Γραφείου Πρωτοβάθμιας Εκπ/σης Ευρυτανίας για δημιουργία Μουσείων Σχολικής Ιστορίας. Θα πρέπει να αρχίσουν οι Δάσκαλοι να συγκεντρώνουν ό,τι σχετικό και με τους μαθητές - ακόμα και με τις εκθέσεις τους που έχουν ενδιαφέρον, τα βιβλία που διδάσκονται και κάθε άλλο που δείχνει τις επιδόσεις τους αλλά και την εποχή μας. Φυσικά και ό,τι σχετικό με τη ζωή των παλιότερων Δασκάλων που υπηρέτησαν κάποτε στο ίδιο σχολείο συνδυασμένο και με τη ζωή τους.

ΜΟΣΧΑ - ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ

Στο φεστιβάλ ταινιών του μεγάλου Ρώσου σκηνοθέτη **Ταρκόφσκι** παρουσιάστηκε η ταινία "*Οι φονιάδες*". Το ευρυτανικό στην ταινία είναι πως η **Μαρία Μπέικου**, γυναίκα του αγωνιστή **Γεωργούλα Μπέικου** ήταν η βασική συνεργάτιδα του σκηνοθέτη. Η Μαρία μαζί με τον Γεωργούλα ήταν στελέχη του ΕΛΑΣ και του Δ.Σ. Κατέφυγαν τελικά στη Μόσχα όπου μίηκαν με επιτυχία στον καλλιτεχνικό και πνευματικό χώρο, με σημαντικές επιδόσεις και παρουσίες για πολλά χρόνια. Είχαν κομματικές περιπέτειες αλλά αυτό είναι άλλο θέμα. Δυστυχώς....

Η ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ ΣΤΗ ΜΕΛΒΟΥΡΝΗ

Ευχάριστη έκπληξη ένωση, όταν πρόσφατα έλαβα ένα βιβλίο από την Αυστραλία. Συγγραφέας του η **Αγγελική Πάζιου - Τζιώκα** που στο "Ηλιοβασιλέμα της ξενιτιάς" θυμάται και γράφει για τις περιπέτειες της οικογένειάς της και τις δικές της. Εθνική Αντίσταση, κατατρεγμοί από το παρακράτος, Δημοκρατικός Στρατός και πάει λέγοντας. Και πάνω απ' όλα η Ευρυτανία μας εκείνα τα πικρά χρόνια, τα πέτρινα, με την πένα μιας γυναίκας που η καρδιά της χτυπάει πάντα για την Ελλάδα, για την Ευρυτανία, για τα Τοπόλιανα - το χωριό της....

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΜΟΥ

Ο φίλος Σύμβουλος Φιλολόγων στο Αγρίνιο **Γιάννης Νερατζής**, ερευνητής από τους λίγους της περιοχής, μου έστειλε αντίγραφο από τα πρακτικά του Συλλόγου των καθηγητών του Γυμνασίου Αγρινίου. Ήταν η εποχή της Παιδαγωγικής των ραπισμάτων και των αποβολών. Μόνο ως μαθητής της Ε΄ Γυμνασίου είχα εις βάρος μου μια τριήμερη, μια εικοσαήμερη και μια διά παντός απ' όλα τα Γυμνάσια της Αιτωλοακαρνανίας αποβολές. Αυτή η τελευταία ακυρώθηκε από το Νομόρχη. Την άλλη χρονιά αποβολή από όλα τα Γυμνάσια του Κράτους. Πώς πόσο γρήγορα πέρασαν τα χρόνια, πέρασαν ιοι ώρες - όπως το είπε κι ο Καβάφης...

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΜΠΟΥΡΔΑΡΑΣ

Ο **Γιώργος Αθάνας** στα "Ιστορικά Μελετήματα" (σελ. 309) γράφει: "Αισθάνομαι χρέος της συνειδήσής μου να σημειώσω ότι με αυθόρμητο και αδίσταχτο ενθουσιασμό, για τη συνέχιση του πολέμου κατά των Γερμανών, μου είχε μιλήσει περισσότερο από κάθε άλλον - ο Επιτελάρχης της 9ης Μεραρχίας Συνταγματάρχης **Αλκιβιάδης Μπουρδάρης**".

Ο οραματισμός της Αντίστασης - πριν καν ξεκινήσει η Αντίσταση.

Ο ΠΑΠΑΒΑΣΤΑΚΗΣ

Μερικοί ευλογημένοι του Θεού και των ανθρώπων γνωρίζονται από ένα μόνο όνομα και αυτό μένει - καθιερώνεται. Ο **Πατροκοσμάς** λέμε, κι αυτό λέει πολλά, όλη την ιστορία του. Εμείς οι Ευρυτάνες στις μέρες μας αν πούμε ο **Παπαβαστάκης**, τα είπαμε όλα, για τον **πρωτοπρεσβύτερο Κ. Δ. Βαστάκη**. Αυτά σκεφτόμουν διαβάζοντας το πρόσφατο βιβλίο του: *"Ιστορικό Χρονικό του Συνδέσμου των Μεγαλοχωριτών "Η Αγία Παρασκευή"*...

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστώ θερμά την Εταιρεία Ευρυτάνων Επιστημόνων, τον πρόεδρό της **Γιάννη Ζούμπο**, πανεπιστήμονα και την εξαδέλφη μου **Κέλλυ Μπουρδάρα**, καθηγήτρια Πανεπιστημίου και τ. Υφυπουργό Πολιτισμού, για όσα έκαναν και είπαν στην εκδήλωση της 20 Γενάρη, για εμένα. Ακόμα ευχαριστίες στους πολυπληθείς Ευρυτάνες συμπατριώτες που γέμισαν ασφυκτικά την αίθουσα.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΛΕΩΝΙΔΑ ΜΑΝΩΛΙΔΗ

Στη Θεσσαλονίκη τιμήθηκε με μεγάλη εκδήλωση ο σημαντικότερος ευρυτάνας επιστήμονας, γιατρός - καθηγητής Πανεπιστημίου **Λεωνίδας Μανωλίδης**. Πλήθος κόσμου γέμισε την αίθουσα για να διατρανώσει την αγάπη του και τον θαυμασμό του προς τον άνθρωπο που προβάλλει τη χώρα μας με την προσωπικότητά του.

ΟΙ ΕΥΡΥΤΑΝΕΣ ΚΟΝΤΑ ΤΟΥ

Παρόντες ο Βουλευτής Ευρυτανίας κ. **Ηλίας Καρανίκας**, ο Νομάρχης Ευρυτανίας κ. **Κώστας Κοντογεώργος**, ο Δήμαρχος Καρπενησίου και Πρόεδρος της ΤΕΔΚ Ευρυτανίας κ. **Βασίλης Καραμπάς** και πολλοί άλλοι συμπατριώτες μας. Το συγκινητικό είναι πως 57 Γρανιτσιώτες με επικεφαλής το Δ.Σ.. της Αδελφότητας Γρανιτσιωτών και τον Πρόεδρό της **Κώστα Φούκα** έσπευσαν να παρευρεθούν στην εκδήλωση για να χειροκροτήσουν τον χωριανό τους, για τον οποίον είναι υπερήφανοι, όπως όλοι μας.

Ο ΔΙΚΟΣ ΜΑΣ ΑΘ. ΚΥΡΙΑΖΗΣ

Η φιλόλογος **Χρυσούλα Σπυρέλη**, στο Αργίριο, κυκλοφόρησε έναν ογκώδη τόμο αφιερωμένο στον **Αθ. Κ. Κυριαζή**, που τραγούδησε τις ομορφιές της Ευρυτανίας. Σε αυτοβιογραφικό του σημείωμα γράφει: "Όταν έγινα έξι χρόνων έχασα τον πατέρα μου. Μαζί μου ορφάνεψαν και οι δυο αδελφάδες μου. Η μια τεσσάρων χρόνων και η άλλη σαράντα ημερών. Φτώχεια και δυστυχία. Η μάνα μου - Καρπενησιώτισσα ηρωίδα - δουλεύει μέρα νύχτα στον αργαλειό να μας θρέψει.

Πόσες μάνες της Ευρυτανίας στάθηκαν όρθιες στις δύσκολες ώρες της ζωής τους. Μεγάλη τιμή τους πρέπει.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΣΤΟΝ ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ

Στα εύθυμα του περιοδικού *"Το φραγγέλιο που βγάζει ο Βέλμος"* (1928-29) συχνά αναφέρεται ο **Καφαντάρης** - που εκείνα τα χρόνια ήταν από τα καθημερινά πρόσωπα της δημόσιας ζωής: *"Μακάριος ο Καφαντάρης, ότι αυτός επί των φορτίων του δανείου αναπαυθήσεται"* (*Μακαρισμοί πολιτικών*) *"Πότε ο Καφαντάρης ΔΕΝ θα πάει στη Γενεύη;"* (Για να ρυθμίσει ελληνικά θέματα, ήταν ο μόνος που αναλάβαινε τις ευθύνες διαπραγματεύσεων).

Ο **Παναγής Τσαλδάρης** παραπονέθηκε στον Καφαντάρη πως δεν τον υπερασπίστηκε όταν

τον κατηγορούσαν πως έφαγε. Και ο Καφαντάρης του απαντάει: *"Μα δεν κατάλαβες καϊμένη Πα-
ναγή / πως το φαί δεν βγαίνει έτσι/ Με πρις και προυτς να φάτε κοκορέτσι;/ θέλει κώλο η
μπερμπάντια/ κι η κλεψιά γερή ματιά"*.

ΟΙ ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ ΛΙΜΝΩΝ

Περιμένουμε πάντα την αξιοποίηση των λιμνών Κρεμαστών, Καστρακίου και Στράτου. Με τα α-
νάλογα σκάφη, την ερασιτεχνική αλιεία και πολλά άλλα "τραβηχτικά" των τουριστών, η ανάπτυξη
των περιοχών θα γίνει πόλος έλξης.

ΕΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Το Ίδρυμα "ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ" στην Ανατολική Φραγκίστα θα προβάλλει όχι μόνο το Με-
γάλο Ευρυτάνα πολιτικό αλλά και τον τόπο από τον οποίο ξεκίνησε. Μόνος του κατάφερε να κατα-
ξιωθεί στην ελληνική πολιτική σκηνή, χωρίς στηρίγματα και "τζάκια". Αυτό είναι και ένα δίδαγμα
για τους νέους που ξεκινάνε την πορεία της ζωής τους. Να ξεκινάνε με την πίστη πως θα νική-
σουν τις δυσκολίες.

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ

Έπρεπε να φθάσουμε στο θερμοκήπιο για να σκεφθούμε πως κάτι πρέπει να γίνει για να μη
μολύνεται το περιβάλλον. Ως τώρα οι "φωνές" των οικολόγων έπεφταν στο κενό. Μεταξύ αυτών
των "φωνών" ξεχωριστή θέση έχουν και οι οικολόγοι της Ευρυτανίας.

ΣΤΗ ΓΡΑΝΙΤΣΑ

Αναγνώστης μου ρώτησε να μάθει τι γίνεται το θέμα με το Πνευματικό Κέντρο Γρανίτσας (δω-
ρεά σπιτιού). Και του απάντησαν: Τάτση, μίτσι, κότσι...

Τα πόδια είναι ακόμα στηλωμένα...

Περιοδικό «Πνευματική Ζωή»
(Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών)
ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΕΣ

Χατζοπούλου 49 - 17 671, Καλλιθέα
Τηλ. 210 95 88 333

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ από το 1988
Διευθυντής: Μιχάλης Σταφυλάς

ΔΑΣΚΑΛΕ ΟΝΕΙΡΟΠΟΛΕ

Γράφει η **Θέμις Σταφυλά**

Εδώ Τριπόταμος Ευρυτανίας, εδώ Τριπόταμος Ευρυτανίας...

Μου θυμίζει το "Εδώ Πολυτεχνείο" η κραυγή που βγάζει ο Βασίλης Κόπανος, ο Δάσκαλος του Δημοτικού Σχολείου Τριποτάμου με τη συνέντευξη που δίνει στην Εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ (6-2-2008). Μιλάει για το όνειρό του. Από μαθητής της Α΄ Δημοτικού ονειρευόταν να γίνει Δάσκαλος και να διδάξει σ' αυτό το σχολείο. Και τα κατάφερε. Είκοσι πέντε χρόνια διδάσκει σ' αυτό το σχολείο. Όμως τώρα το χωριό ερημώνει...

Ο Τριπόταμος βρίσκεται στην ανατολική όχθη της λίμνης των Κρεμαστών. Πάνω στα Άγραφα, από τη μεριά της Ευρυτανίας, πρώην Τατάρνα. Όπως όλα τα χωριά και ο Τριπόταμος σιγά σιγά αδειάζει. Οι σειρήνες της πρωτεύουσας με τις γλυκειές φωνές τους τραβάνε όλους τους νέους. Αν και πρέπει να παραδεχθούμε πως πάρα πολλά έχουν αλλάξει στα χωριά τα τελευταία χρόνια, η ζωή δεν παύει να είναι δύσκολη και χωρίς ενδιαφέρον, προ πάντων για τους νέους. Τα ποιήματα του Κρυστάλλη και του δικού μας Ζαχαρία Παπαντωνίου είναι πολύ ωραία, αλλά μόνο για τη λογοτεχνία και τις νοσταλγικές αναμνήσεις.

Όταν πρωτοπήγα στη Γρανίτσα, το χωριό του άντρα μου, οχδόντα χιλιόμετρα από το Καρπενήσι, η ζωή ήταν πολύ πρωτόγονη και πολύ δύσκολη. Δρόμος κακός, σχεδόν ανύπαρκτος. Για να φτάσεις ήθελες ένα κοπιαστικό και δύσκολο ταξίδι μέσα από κακοτράχαλα μονοπάτια και απειλητικούς γκρεμούς. Και γι' αυτό το λόγο πολύ δύσκολο έφταναν και τα όποια τρόφιμα στο χωριό. Το ηλεκτρικό ρεύμα και τα εξαρτώμενα απ' αυτό ήταν τότε όνειρο άπιαστο. Το νερό το κουβαλούσαμε από πολύ μακριά, για όλες τις ανάγκες. Πιόσιμο, μαγείρεμα, πλύσιμο.

Το μέρος βέβαια ήταν πολύ ωραίο και πολύ ειδυλλιακό για το μουσαφίρη, τον παραθεριστή, δεδομένου ότι ο επισκέπτης απολάμβανε όλες τις περιποιήσεις που απορρέουν από τη φιλοξενία. Και εδώ που τα λέμε οι Ευρυτάνες είναι στο έπακρο φιλόξενοι με όσα διαθέτουν, λίγα ή πολλά. Οι ντόπιοι όμως πάντα λαχταρούσαν μια καλύτερη ζωή και προ πάντων ονειρευόταν τα καλλίτερα για τα παιδιά τους. Τώρα μάλιστα που η τηλεόραση δείχνει τόσα και τόσα πράγματα και θαύματα, η ανάγκη αυτή γίνεται πιο επιτακτική. Τώρα τα χωριά αυτά έχουν και φως και νερό και άρα πολλά ιδιωτικά αυτοκίνητα. Και όλοι οι δρόμοι είναι καλοί. Όμως η πρωτεύουσα όπως και να το κάνουμε, τραβάει σαν μαγνήτης.

Δεν ξέρω αν η κραυγή του Βασίλη Κόπανου, του Δάσκαλου του Δημοτικού Σχολείου Τριποτάμου, θα μπορέσει να συμβάλει στο γίνει κάτι πάνω σε κείνα τα χωριά. Κάτι που να αυξήσει το ενδιαφέρον και για την εκεί ζωή και διαμονή. Ας το σκεφθούμε όλοι μας όσοι μπορούμε να κάνουμε κάτι.

ΤΙΜΗΘΗΚΕ Ο ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΤΑΦΥΛΑΣ

Στην καθιερωμένη πλέον ετήσια εκδήλωση κοπής της Βασιλόπιτας από την Εταιρεία Ευρυτάνων Επιστημόνων τιμήθηκε εφέτος ο καταξιωμένος, πανελλήνιος, λογοτέχνης και συγγραφέας **ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΤΑΦΥΛΑΣ**, Διευθυντής του βραβευμένου από την Ακαδημία Αθηνών περιοδικού "ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ" και Διευθυντής Σύνταξης του περιοδικού μας "ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ". Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε σε κεντρικό ξενοδοχείο των Αθηνών και ήταν παρόντες 250, περίπου, συμπατριώτες μας, Άρχισε με τις ευλογίες της Εκκλησίας μας και στη συνέχεια ο Πρόεδρος της Εταιρείας κ. **Ιωάννης Ζούμπος**, αφού απήρθη χαιρετισμό και αναφέρθηκε εν συντομία στο πολυσύνθετο έργο του τιμώμενου, έδωσε το λόγο στην κ. **ΚΕΛΛΥ ΜΠΟΥΡΔΑΡΑ**, Καθηγήτρια της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, πρώην Βουλευτή, Υφυπουργό και Αντιδήμαρχο Αθηναίων, η οποία και ανέπτυξε το θέμα: "**Μιχάλης Σταφυλάς, Ο Ευρυτάνας λόγιος**" με γλαφυρότατο τρόπο, ενάρχεια και πλήρη τεκμηρίωση των λόγων της. Στη συνέχεια παρατίθεται η εμπειριστατωμένη ομιλία της κ. **ΜΠΟΥΡΔΑΡΑ**.

Μιχάλης Σταφυλάς, Ο Ευρυτάνας λόγιος

Πριν από κάποια χρόνια ερχόταν στο σπίτι μου ένα φιλολογικό περιοδικό, η "Θεσσαλική Εστία". Ρώτησα ποιος το έστελνε κι έτσι έμαθα για τον λόγιο συγγενή μου που δούλευε στο Υπουργείο Συγκοινωνιών, στην Επιθεώρηση Συγκοινωνιών στη Λάρισα και παράλληλα έγραφε διηγήματα, ποιήματα, δοκίμια κλπ.

Είναι ο Μιχάλης Σταφυλάς που έχασε τη μητέρα του μόλις γεννήθηκε στη Γρανίτσα και τον μεγάλωσε η γιαγιά του, η Ευφροσύνη, αδελφή του δικού μου παππού, του Ν. Μπουρδάρα. Για το Γυμνάσιο πήγε στο Αγρίνιο. Ανήσυχο, όμως, πνεύμα δεν περιοριζόταν στα μαθήματά του. Άρχισε να δημιουργεί και το 1936 σε ηλικία 16 ετών έγραψε το πρώτο του διήγημα στην εκεί εφημερίδα "Νέα Εποχή". Στη συνέχεια άρχισε να δημοσιεύει μικρά κείμενα και σε άλλες τοπικές εφημερίδες και σε μαθητικά περιοδικά της Αθήνας. Τον Ιούλιο του ίδιου έτους η καθημερινή εφημερίδα της Αθήνας "Πατρίς" δημοσίευσε στην πρώτη της σελίδα ένα μαχητικό κείμενο του Μιχάλη για την φτώχεια και την εγκατάλειψη της Ευρυτανίας. Με το δημοσίευμα αυτό απέχτησε φάκελλο, γιατί άμεσως μετά το δημοσίευμα έγινε η δικτατορία Μεταξά.

Δύο χρόνια μετά (1938), το αθηναϊκό περιοδικό "Πνευματική Ζωή" δημοσίευσε στην πρώτη σελίδα ολοσέλιδο άρθρο του για την ίδρυση Πανελληνίας Πνευματικής Οργάνωσης. Η σύλληψή του δεν άργησε να έρθει. Τον Μάρτιο της ίδιας χρονιάς τον έπιασε η Ασφάλεια να μοιράζει προκηρύξεις του Καφαντάρη, ο οποίος είχε εξοριστεί γι αυτές. Διοικητής της Ασφαλείας ήταν ένας αξιωματικός από την περιοχή μας, μαθητής του πατέρα του Μιχάλη και από οικογένεια καφανταρική και έτσι γλίτωσε από περαιτέρω περιπέτειες. Ο Γυμνασιάρχης όμως, τον παρέπεμψε στο Συμβούλιο των καθηγητών και αποφάσισαν την αποβολή του από όλα τα Γυμνάσια του Κράτους "διά κομμουνιστικήν δράσιν". Αυτό ήταν ό,τι χειρότερο για εκείνη την εποχή που ήταν άλλωστε και αναληθές. Μετά από αυτά, αποφάσισε να πάει στην Αθήνα να βρει τον Υπουργό Γεωργακόπουλο, ο οποίος τον άκουσε με συμπάθεια και του είπε να βρει Γυμνασιάρχη που να τον δεχθεί και ο ίδιος θα υπέγραφε τη σχετική απόφαση άρσης της αποβολής. Μετά από αρνήσεις πολλών Γυμνασιάρχων έφθασε στον Κ. Γεωργούλη, τον μεγάλο παιδαγωγό, που τον δέχθηκε κι έτσι τελείωσε το Δ΄ Γυμνάσιο της Αθήνας.

Στη συνέχεια έρχονται οι σπουδές στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και παράλληλα δουλειά στο Λιγνιτωρυχείο Περιστερίου.

Το 1942 οργανώθηκε στην Αντίσταση και πήγε στη Γρανίτσα όπου έμεινε ως το τέλος της Κατοχής.

Μετά την απελευθέρωση διορίσθηκε στο Υπουργείο Μεταφορών. Στα τότε δύσκολα χρόνια συνεργάστηκε με κείμενά του στη "Νέα Εστία" με το όνομά του και στην "Επιθεώρηση Τέχνης" και στα "Ελεύθερα Γράμματα" με ψευδώνυμα αλλά και σε τοπικά περιοδικά και εφημερίδες.

Στο Υπουργείο που οι νόμοι και τα διατάγματα ήταν πολλά και διασκορπισμένα σε διάφορα ΦΕΚ κλπ με δική του πρωτοβουλία τύπωσε ογκώδη τόμο με τίτλο "Η Νομοθεσία του Αυτοκινήτου" και σε μικρότερο τον "Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας στη δημοτική". Για πολλά χρόνια η "Νομοθεσία" του ήταν το εργαλείο δουλειάς του Υπουργείου και ακόμη και της πολιτικής ηγεσίας.

Τα χρόνια προχωρούν, έρχεται η χούντα που απολύει και αυτόν και την γυναίκα του. Αμέσως άνοιξε έναν εκδοτικό οίκο τον "Πολιτισμό". Ο δε φίλος του, γνωστός ποιητής, Ασημάκης Πανσέληνος του παραχώρησε το δικηγορικό του γραφείο. Τότε άρχισε να γράφει τους Γίγαντες του παγκοσμίου Πνεύματος (συγγραφείς, μουσικούς, ζωγράφους, π.χ. Wagner, Hugo, Cezanne) και να κυκλοφορεί σε εβδομαδιαία τεύχη και με συνδρομητές. Πολλοί δημόσιοι υπάλληλοι, απολυμένοι και αυτοί, ανέλαβαν την εγγραφή συνδρομητών και κέρδιζαν έτσι και αυτοί λίγα χρήματα.

Μια μέρα συναντά τον Χρυσόστομο Καραπιπέρη με τον οποίο διατηρούσε πολύ φιλική σχέση όπως και με τον αδερφό του Φώτη, διαπρηπή επιστήμονα. Ο Καραπιπέρης τον ρώτησε αν υπέβαλε αίτηση επανάκρισης για ακύρωση της απόλυσης. Η προθεσμία έληγε την ίδια εκείνη ημέρα, πρόλαβε, όμως και η αρμόδια επιτροπή ομόφωνα τον επανέφερε. Φαίνεται ότι έπαιξε ρόλο και το γεγονός ότι εκείνες τις ημέρες σε πολλά Σχολεία παιζόταν το βραβευμένο σε διαγωνισμό θεατρικό του έργου "Πατροκοσμάς".

Το Υπουργείο τον τοποθέτησε στην Επιθεώρηση Συγκοινωνιών Λάρισας. Εκεί άρχισε να γράφει καθημερινό πρωτοσέλιδο χρονογράφημα στη γνωστή μεγάλη Θεσσαλική εφημερίδα "Ελευθερία" με το ψευδώνυμο Κλέαρχος. Παράλληλα εξέδωσε το περιοδικό "Θεσσαλική Εστία", ενώ καθιέρωσε την κυριακάτικη φιλολογική σελίδα στην εφημερίδα.

Μετά την πώση της χούντας ο Μιχάλης μένει ως Επιθεωρητής Κεντρικής Ελλάδος, συνεχίζει το καθημερινό χρονογράφημα και ορίζεται Πρόεδρος της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης. Δίνει δεκάδες διαλέξεις σε πολλές πόλεις, γιατί την γνώση του ήθελε να την μοιράζεται με άλλους και στηρίζει στα πρώτα του βήματα το "Θεσσαλικό Θέατρο".

Το πνευματικό έργο του Μιχάλη Σταφυλά είναι μεγάλο και πολυσήμαντο: μυθιστορήματα, διηγήματα, ποιήματα, δοκίμια, βιογραφίες. Από όλα αυτά τα κείμενα αναβλύζει η αγάπη του για την Ευρυτανία και τον Ευρυτάνα που μοχθεί στον καθημερινό αγώνα, αναδεικνύεται η ιδεολογία του, το ήθος του, η ανθρωπιά του, η προσήλωσή του στην αλήθεια, στην ιστορία του Έθνους μας

Έχει ένα πρότυπο γραφής που καθιστά το έργο του βατό και κατανοητό όχι μόνο από τους ειδικούς, αλλά και από το ευρύτερο αναγνωστικό κοινό. Έχει γράψει εκατοντάδες χρονογραφήματα, άρθρα, δοκίμια, μελέτες, ποιήματα, 42 βιβλία.

Το 1972 άρχισε τη σειρά μελετών με τον γενικό τίτλο "Νεοελληνικά Αφιερώματα". Πρώτο στη σειρά "Γιάννης Βλαχογιάννης - ο αρματολός των Νεοελληνικών Γραμμάτων". Παρουσιάζει τον Βλαχογιάννη μέσα από ανέκδοτα στοιχεία από ιδιωτικές συλλογές με απόλυτη βιβλιογραφική τεκμηρίωση και με πλήρη ανθολόγηση κειμένων. Με το βιβλίο αυτό ο Μιχάλης Σταφυλάς συντελεί να μείνει μέσα στην Εθνική Μνήμη η προσωπικότητα και το έργο του Βλαχογιάννη.

Ο Πατροκοσμάς σε θεατρική μορφή είναι η ζωή, οι διδαχές και το μαρτύριο του ολιγογράμμου του Ρουμελιώτη καλόγερου που πέρασε τη ζωή του οδοιπορώντας και κηρύττοντας σε μια εποχή που βαθύ σκοτάδι τύλιγε την ρωμοσύνη

"Οι Λαμπάδες της Ρωμοσύνης" είναι η μυθιστορηματική αφήγηση για το Νεομάρτυρα Μιχαήλ Μαυρουδή. Έτσι πραγματοποιήθηκε ένα παλιό όνειρο του συγγραφέα: να "αναστήσει" σε μια μυθιστορηματική βιογραφία τον συγχωριανό του Άγιο Μιχαήλ. Οι πληροφορίες του προέρχονται από ελληνικές πηγές, αλλά και από τα Ιστορικά Αρχεία του τουρκικού Έθνους. Αποδεικνύει για άλλη μια φορά την σοβαρότητα της δουλειάς του με τη χρησιμοποίηση δημοσιευμένων και αδημοσίεωτων πηγών. Και έτσι παντρεύεται η Ιστορία με την Λογοτεχνία.

Τον απασχολούν οι μεγάλοι Νεοέλληνες συγγραφείς: "ο επαναστατημένος Χριστιανός, Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης" είναι το βιβλίο που έδωσε τις πραγματικές διαστάσεις στο έργο του Παπαδιαμάντη και με αδιάσειστα στοιχεία φανερώνει έναν άλλο Παπαδιαμάντη, πιο αληθινό.

Ο Άγγελος Σικελιανός όπου αναλύονται όλα του τα βιβλία με ζωντανή κριτική σκέψη. Ο Καραντζάκης, ο Βάρναλης, όπου ξεχωρίζονται τα καθαρά λογοτεχνικά κείμενα του ποιητή, που εκφράζουν ευρύτερα ανθρωπιστικά στοιχεία, ο Ζαχαρίας Παπαντωνίου, όπου παρουσιάζεται όχι μόνο το λογοτεχνικό του έργο αλλά κυρίως ο μαχόμενος πνευματικός άνθρωπος, ο ιδίotypος Χαλκιδαίος λογοτέχνης Γιάννης Σκαρίμπας, ο Γιάννης Κουτσοχέρας, ο Ιάσων Ευαγγέλου, ο λογοτέχνης που δημιουργεί ασταμάτητα, αλλά μένει πάντα έξω και πάνω από τα κυκλώματα και τις πνευματικές διαπλοκές, ο Κώστας Καλαντζής, ο έγκυρος ιστορικός της Επανάστασης του '21 μετά το Βλαχογιάννη, ο οποίος αγωνίστηκε να διασώσει τα Ιστορικά Αρχεία που ήταν πεταμένα σε αποθήκες και υπόγεια.

Σε σειρά δοκιμίων παρουσιάζει γνωστούς αλλά και λιγότερο γνωστούς λογοτέχνες. Τα δοκίμια αυτά δίνουν καινούριες και διαφορετικές διαστάσεις στα έργα αυτών των λογοτεχνών. Ο συγγραφέας μπαίνει στο βάθος, με τεκμηριωμένες θέσεις έτσι που ανακαλύπτει το τι ακριβώς θέλησαν να πουν με τα έργα τους.

Θα σταθώ σε δύο έργα του Σταφυλά που για μένα παρουσιάζουν ενδιαφέρον ιδιαίτερο γιατί αναδεικνύουν προσωπικότητες άγνωστες στο ευρύ κοινό. "Μνήμη Γιώργου Κοτζιούλα κι ανέκδοτα κείμενά του". Πρόκειται για τον ποιητή που είναι πιστός στην ελληνική παράδοση, δεν πέρασε ποτέ στον ελεύθερο στίχο ή στην ηθελημένη ασάφεια θεωρώντας ότι αυτά υποβαθμίζουν και ευτελίζουν την Τέχνη.

"Της Πατρίδας και της Λευτεριάς. Δύο Ευρυτάνες ποιητές της Αντίστασης". Πρόκειται για το Νίκο Ζωγραφόπουλο και τον Γιώργο Τσουκαλά.

Άλλα δοκίμια του Μιχάλη Σταφυλά είναι: "Τέχνη της παρακμής ή παρακμή της Τέχνης", αναφέρεται διεξοδικά στην κρίση του πνεύματος, που είναι σύμπτωμα γενικότερης κρίσης, "Προβλήματα κριτικής στο χώρο της Νεοελληνικής λογοτεχνίας", όπου αναλύεται η έννοια της κριτικής και πως μπορεί να είναι αξιόπιστη. "Η πικρή γεύση της αλήθειας" περιέχει πολύ μικρά κείμενα, που από το καθένα αναδύεται και κάποιο μήνυμα, μήνυμα αγωνίας του ανθρώπου, μήνυμα ειρήνης για όλη την ανθρωπότητα, καταδίκη του πολέμου και του μίσους.

Σημαντικά είναι τα διηγήματά του, τα οποία εμπνέεται από τις συγκλονιστικές στιγμές της σύγχρονης ιστορίας μας και προσωπικά βιώματα. "Κατοχή", συγκλονιστικά διηγήματα που μετουσιώνουν εθνικές μνήμες και βιώματα σε έντεχνο λόγο.

"Άνθρωποι για αντιπαράσταση". Συλλογή διηγημάτων όπου παρουσιάζονται μερικοί από τους τύπους των ανθρώπων που καταπιέζονται από τις μνήμες, το κατεστημένο, τη σκοπιμότητα ή το χρόνο διεθνώς.

"Σούρουπο μέρα μεσημέρι". Διηγήματα που εκφράζουν τα πέτρινα εκείνα χρόνια της πατρίδας μας, που το μέλλον της φαινόταν αβέβαιο, κάτω από τις ξενικές επεμβάσεις και την απογοήτευση του λαού μας.

Η Ευρυτανία αποτελεί πηγή έμπνευσης για πολλές πνευματικές δημιουργίες του Μιχάλη Σταφυλά. Στο μυθιστόρημά του "Το τέλος του καλού μας κόσμου" ο συγγραφέας γνώρισε τον μικρό ήρωα του βιβλίου περιπλανώμενος σε ένα δάσος της Ευρυτανίας. Στο κείμενο αυτό διακρίνει κανείς τον αγώνα ανάμεσα στα παλιά και στα καινούρια μέσα παραγωγής που στο βάθος είναι η σύγκρουση του καλού με το κακό, του σκοταδιού με το φως, της αγάπης με το μίσος. Είναι ένα δυνατό κείμενο που δίνει τον παλμό των καιρών και τον αμείλικτο αγώνα.

"Η ιστορία ανθρωπίνων δικαιωμάτων" είναι ένα μυθιστόρημα σύγχρονων πολιτικών ηθών που μπορεί να παραλληλισθεί με το "Κατηγορώ" του Emile Zola. Έχει σχέση με τη δική των Αεροπόρων. Σελίδες από αυτό το βιβλίο διαβάστηκαν σε συνεδριάσεις της Βουλής.

Εκτός από τα πεζά ο Μιχάλης Σταφυλάς έχει γράψει και ποίηση: "Ευρυτανία". Η σκληρή ζωή

των Ευρυτάνων, η αγωνιστική τους παράδοση, το ανυπέρβλητο φυσικό περιβάλλον, οι γιδόστρατες που εξυπηρετούσαν τις επικοινωνιακές ανάγκες της περιοχής δίνονται σε μορφή ποίησης με συγκλονιστικές εικόνες. Τα κείμενα αυτά έχουν και ιστορική σημασία. Οι συνθήκες ζωής έχουν πια αλλάξει ώστε συγκρινόμενες με τις παλιές να φαίνονται σαν να 'ναι πολύ περασμένων αιώνων. Η ποιητική αυτή σύνθεση μεταφράσθηκε στα αγγλικά και εκδόθηκε στις Η.Π.Α.

Άλλο ποιητικό έργο είναι το "Μοιρολόι για το δάσκαλο που σκοτώθηκε". Πρόκειται για αληθινή ιστορία, για το δάσκαλο που για να λειτουργήσει το Σχολείο προσπάθησε να το επισκευάσει μόνος του και σκοτώθηκε κατά την εκτέλεση των εργασιών. Παράδειγμα αυτοθυσίας υπέρ της παιδείας και των μαθητών του. Σήμερα βρίσκουμε τέτοιους εκπαιδευτικούς; Θέτω το ερώτημα απλά.

Δύο ενδιαφέροντα βιβλία είναι: 1) "Η αρχή και το τέλος της Σοβιετικής λογοτεχνίας και η περίπτωση Πάστερνα από ελληνική πλευρά" και 2) "Επίσημη Αγραμματοσύνη, ήτοι σημεία και τέρατα δημοσίων εγγράφων συλλεγμένα υπό γραφειοκράτου διευθυντού".

Το πρώτο βιβλίο αρχίζει από την επανάσταση του 1917, περνά στην περίπτωση της αυτοκτονίας του Μαγιακόφσκου που επέκρινε με δριμύτητα τις παρεμβάσεις της τότε εξουσίας στα πνευματικά θέματα, φθάνει ως τον Γκόρκυ και τον Σολζενίτσιν και τον Ζαχάρωφ.

Το δεύτερο είναι συλλογή φοβερών μαργαριταριών αγραμματοσύνης που ο λόγιος υπάλληλος έβρισκε στα δημόσια έγγραφα. Το φαινόμενο αυτό στις μέρες μας αντί να εκλείψει έχει οξυνθεί.

"Η Διάρκής Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας", που ξεκίνησε το 1973 και συνεχίζεται, είναι μία πρωτότυπη ιδέα. Ποια είναι η πρωτοτυπία; Είναι ότι κάθε χρόνο παρουσιάζονται τα βιβλία που κυκλοφόρησαν τη χρονιά της έκδοσης με βιο-βιβλιογραφικά στοιχεία των συγγραφέων και με μικρή κριτική αναφορά. Δεν παραλείπεται δε κανένας, γιατί η ιστορία αυτή είναι αντικειμενική.

Άφησα στο τέλος τις βιογραφίες, τις παρουσιάσεις δηλαδή προσωπικοτήτων.

Η παρουσίαση του Ναζίμ Χικμέτ σε δύο βιβλία: Το ένα "Ένας πρωτοπόρος ποιητής" και το δεύτερο "Ο ποιητής που έβγαζε τις πέτρες από τους δρόμους της ανθρωπότητας". Πρόκειται για την παρουσίαση του ανθρωπιστή φιλέλληνα Τούρκου ποιητή. Για το έργο αυτό απονεμήθηκε στο Μιχάλη Σταφυλά το βραβείο ελληνοτουρκικής φιλίας "Ιπεκτσι".

"Ανδρέας Ι. Πουρνάρας. Μια ζωή δεμένη με την ιστορία και την παιδεία". Παρουσιάζεται η ζωή και το έργο αυτού του Ευρυτάνα, του Μεγαλοχωρήτη, του ιδρυτή του εκδοτικού οίκου Πάπυρος Larousse, που βρισκόταν πάντα στο επίκεντρο των πολιτικών, κοινωνικών και πολιτιστικών εξελίξεων.

"Γιώργος Κρικέλης, ήρωας της Εθνικής Αντίστασης". Πρόκειται για τη ζωή του Ευρυτάνα που εκτελέστηκε σε γερμανικό στρατόπεδο συγκέντρωσης.

Το βιβλίο για το Γεώργιο Καφαντάρη παρουσιάζει τον Ευρυτάνα πολιτικό αλλά και τον πνευματικό άνθρωπο, που χρημάτισε Πρωθυπουργός, ήταν υπόδειγμα δημοσίου άνδρα και πέθανε πάμπωχος μη έχοντας κανένα περιουσιακό στοιχείο, έχοντας όμως, την εκτίμηση ακόμη και των αντιπάλων του. Αναλύεται, μεταξύ άλλων, ο χαρακτήρας του Ευρυτάνα πολιτικού, ο οποίος διακρινόταν για τη συνέπειά του και την προσήλωσή του στις αρχές της δημοκρατίας. Και στο έργο αυτό αποδεικνύεται η σοβαρότητα της δουλειάς του Μιχάλη Σταφυλά που παρουσιάζει ανέκδοτα ντοκουμέντα από τη νεώτερη πολιτική ιστορία της χώρας.

Η λαογραφία δεν έχει αφήσει αδιάφορο τον Μιχάλη. Είναι συλλέκτης παντός λαογραφικού στοιχείου κυρίως από την περιοχή της Ρούμελης και ειδικότερα της Ευρυτανίας.

Το πνευματικό έργο μιας ζωής δεν μπορεί να παρουσιασθεί με λεπτομέρειες σε μία σύντομη ομιλία. Οι ειδικοί όμως που ασχολήθηκαν ειδικά το εκτίμησαν και το τίμησαν. Η Ακαδημία Αθηνών του απένειμε το 2002 το βραβείο για το σύνολο του έργου του που είναι πληθωρικό και πρωτότυπο σε όλα τα είδη του λόγου.

Στις συζητήσεις που προηγήθηκαν τονίσθηκαν ιδιότητες του Μιχάλη Σταφυλά που τον κάνουν να ξεχωρίζει μέσα στην ελληνική κοινωνία και κυρίως τη σύγχρονη, που οι αξίες έχουν παραμερισθεί και πρυτανεύουν άλλα στοιχεία. Θα κλείσω με την παρέμβαση του Ακαδημαϊκού Μ. Παλλά-

ντιου στις 13 Δεκεμβρίου 2002. "Όπως ετόνισα και κατά τη σχετική συζήτηση στην Τάξη (Γραμμάτων), πέρα από τα τόσο κολακευτικά λόγια τόσο διαπρεπών λογοτεχνών μας, που ακούστηκαν για τον κ. Σταφυλά, ένα άλλο στοιχείο που χαρακτηρίζει τον Ευρυτάνα αυτόν πνευματικό άνθρωπο είναι το, από όλους αναγνωρισμένο ήθος και η εντιμότητά του, ιδιότητα που τιμά ιδιαίτερα η Ακαδημία. Μέσα από την "Πνευματική Ζωή" που από χρόνια παρέλαβε από τον αξέχαστο Μελέτη Νικολαΐδη και συνεχίζει με επιτυχία να εκδίδει ενισχυμένη από το ίδρυμα Ουράνη, ο κ. Σταφυλάς δεν διστάζει, με το θάρρος που του προμηθεύει η φυσική του τιμιότητα, να στηλιτεύει οτιδήποτε ανέντιμο και οποιονδήποτε απαράδεκτον σε κάθε τομέα και αν ανήκει, τηρώντας απαρέγκλιτα την έντιμη αυτή και θαρραλέα γραμμή ιδιαίτερα σπάνια στα χρόνια του συμφέροντος που ζούμε. Ένα ακόμη στοιχείο ως ηθικό έρμα για τη βράβευσή του".

Ευχαριστούμε Μιχάλη για όσα μας έχεις δώσει, ευχαριστούμε για την Ευρυτανία μας που τιμάς, ευχαριστούμε γιατί μέσα από το έργο σου μας διδάσκεις ήθος και αξίες.

Καλλιόπη (Κέλλυ) Α. Μπουρδάρα

Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών

τ. Βουλευτής - Υπουργός

Αμέσως μετά την ομιλία της κ. **ΜΠΟΥΡΔΑΡΑ** ο Βουλευτής Ευρυτανίας κ. **ΗΛΙΑΣ ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ** απένειμε στον κ. **ΣΤΑΦΥΛΑ** το μετάλλιο της Εταιρείας και ο Νομάρχης Ευρυτανίας κ. **ΚΩΣΤΑΣ ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΣ** τιμητικό δίπλωμα απευθύνοντας ταυτόχρονα και σύντομους χαιρετισμούς. Ακολούθως το λόγο έλαβε ο τιμώμενος **ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΤΑΦΥΛΑΣ**, ο οποίος είπε τα ακόλουθα:

"Ευχαριστώ την "Εταιρεία Ευρυτάνων Επιστημόνων" για την οργάνωση της σημερινής εκδήλωσης, που με τιμά σαν συγγραφέα και σαν Ευρυτάνα. Ευχαριστώ τον δραστήριο πανεπιστήμονα φίλο μου πρόεδρο **Γιάννη Ζούμπο** για όσα είπε με τέτοια θερμή αγάπης που τον "έντυσε" με τον - όπως πάντα - ωραίο του λόγο, που φανερώνει έναν διανοούμενο και καταξιωμένο συγγραφέα.

Τι να πω για την αγαπημένη μου εξαδέλφη **Κέλλυ Μπουρδάρα**, που ζετύλιξε τόσο τεκμηριωμένα τη ζωή και το έργο μου, ώστε να έρχεται στο νου μου, καθώς μιλούσε, όλη η πορεία των τόσων χρόνων, δύσκολων και ευχάριστων, που διήνυσα ως τώρα. Τον υποδειγματικό τρόπο της ομιλίας της, είμαι βέβαιος πως θαύμασε όλο το ακροατήριο.

Τέλος θα 'θελα να ευχαριστήσω όλους όσους τίμησαν με την παρουσία τους την εκδήλωση. Είμαι περήφανος για την αγάπη τόσων συμπατριωτών και φίλων που έχουν κατακλύσει την αίθουσα.

Αν με ρωτούσε κάποιος γιατί γράφεις θα του απαντούσα πως θεωρώ σαν ανάγκη να δώσω το αποτύπωμα της ζωής και της πνευματικότητας του καιρού μας και του λαού μας.

Όχι μόνο στη γενιά μας αλλά και στις επόμενες γενιές.

Αυτό γίνεται με το βιβλίο.

Η σχέση του ανθρώπου με αυτό έχει γερές βάσεις και κανένα άλλο μέσο δεν μπορεί να τις αντικαταστήσει. Η σχέση αυτή είναι δεμένη με την ίδια τη ζωή μας, με τη μόρφωσή μας, με το πνευματικό μας επίπεδο και σε τελευταία ανάλυση με την πολιτιστική ανάπτυξη της ίδιας της χώρας μας. Μέσα από το βιβλίο αναδύονται ιστορίες, μνήμες, περιδιαβάσεις σε άγνωστους τόπους, καταγραφή κοινωνικών καταστάσεων και προσώπων που διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο.

Πιστεύω, λοιπόν, πως το βιβλίο είναι ένα παράθυρο στον κόσμο. Αυτό είναι που αιχμαλωτίζει το χρόνο και τον τόπο.

Ο χρόνος αλλάζει τα πάντα, αλλά αυτά που αλλάζουν πρέπει να τα ξεχάσουμε; Πρέπει να τα ρίξουμε στον καιάδα της λησμονιάς; Η ιστορία είναι μια αδιάκοπη συνέχεια, δεν τεμαχίζεται. Είναι η ταυτότητα της εποχής μας. Το λέει η Βιρτζίνια Γουλφ πως ότι δεν έχει γραφτεί δεν έχει συμβεί. Συνεπώς η Λογοτεχνία διασώζει το υπαρκτό από τον κίνδυνο της ανυπαρξίας.

Και θα θελα να θυμηθώ κάποια προσωπική περίπτωση. Όταν έγραφα την ποιητική σύνθεση "Ευ-

ρυτανία" (που ο σημαντικός μουσουργός Ιωσήφ Μπενάκης την έκαμε μουσική συμφωνία) την έγραψα κάτω από το βάρος μιας ακραίας συγκίνησης. Ένας αγωγιάτης έπεσε σ' ένα γκρεμό στον Α-ϊ - Θανάση μαζί με το φορτωμένο ζώο του και πέθανε ζητώντας βοήθεια - που κανένας δεν μπορούσε να του παράσχει γιατί δεν υπήρχε πρόσβαση προς το μέρος του γκρεμού.

Όμως, κάποτε, σε μια εκδήλωση που διαβάστηκε η "Ευρυτανία" μου, οι νεότεροι αναρωτήθηκαν: Μήπως είναι φαντασίες του ποιητή όλα αυτά; Μήπως θέλει να αλλοιώσει τα χαρακτηριστικά της Ευρυτανίας;

Είναι δυνατόν σήμερα να πηγαινείς από το Καρπενήσι στη Γρανίτσα σε δυο ώρες με το αυτοκίνητο και πριν από πολύ λίγα χρόνια ήθελες δυο μέρες με το μουλάρι;

Ε, λοιπόν, τόσο ήταν δραματική η ζωή μας, που κανένας δεν μπορεί να την καταλάβει σήμερα. Έπρεπε να σβήσουμε τις μαύρες σελίδες της ζωής των πατεράδων μας; Θα ήταν σαν να σβήναμε αυτούς τους ίδιους από τις μνήμες της αγάπης μας. Ο Ελύτης είπε πως άμα κόψουμε ένα κομμάτι από το παρελθόν είναι σαν να κόβουμε ένα κομμάτι από το μέλλον. Έχει δίκιο ο νομπελίστας μας γιατί το παρελθόν δεν είναι ιστορία μόνο, είναι και διδαχή.

Όποιος δεν διδάσκεται από το παρελθόν είναι σίγουρο πως θα κάμει τα ίδια λάθη και στο μέλλον. Οι Έλληνες κάτι ξέρουν από αδελφοκτόνα λάθη.

Η λογοτεχνία επηρεάζεται από τις βιωμένες εμπειρίες αλλά και επηρεάζει. Η αμεσότητα του λογοτεχνικού κειμένου είναι το χαρακτηριστικό του μεγαλείου της. Είναι αυτή που ξεθάβει πολλές πνευματικές δυνάμεις, που χωρίς την επέμβασή της θα έμεναν ανενεργές.

Με λίγα λόγια: η λογοτεχνία είναι η απεικόνιση της ζωής των ανθρώπων με τις συναισθηματικές φορτίσεις, με τους οραματισμούς και τις προσδοκίες, με τους αγώνες και τις αγωνίες. Ακόμα και με τα προδομένα τους όνειρα. Δικαιολογημένα, λοιπόν, ο απλός άνθρωπος κρατώντας ένα βιβλίο ρωτάει το συγγραφέα του:

- Τι υπάρχει για μένα στην τέχνη σου; Αν δεν υπάρχει τίποτα μη μουντζουρώνεις άδικα το χαρτί.

Η λογοτεχνία, σαν κοινωνικό φαινόμενο, είναι - ή πρέπει να είναι - ο εχθρός της απολυταρχίας, ο εχθρός των πολεμικών εργοστασίων, ο εχθρός όσων δυναστεύουν τον άνθρωπο. Και τελικά ο υπέρμαχος της Ειρήνης του κόσμου. Το βιβλίο είναι όπλο και λουλούδι. Είναι μια επανάσταση χωρίς επανάσταση. Μ' αυτές τις απόψεις δούλεψα πάντα με μυαλό και καρδιά για την αποτύπωση της μοίρας των Ευρυτάνων - ιδιαίτερα στα διηγήματα και στο μυθιστόρημα "Το τέλος του καλού μας κόσμου", που απαγορεύτηκε από την Απριλιανή χούντα.

Αν μόρεσα να βάλω ένα λιθαράκι στο γενικότερο ελληνικό πνευματικό οικοδόμημα θά 'μαι ο ευτυχέστερος των ανθρώπων!".

Η ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΙΧΑΛΗ ΣΤΑΦΥΛΑ

Ο κύριος **Σταφυλάς**, χωρίς καμία αμφισβήτηση είναι μια πολυδιάστατη προσωπικότητα. Είναι μια αστείρευτη πηγή γνώσεων, όπως το τρεχούμενο νερό που βγαίνει από το στόμα του λιονταριού της βρύσης του Καρπενησιού και δροσίζει όλον τον κόσμο.

Είναι ακόμη ο κ. **Σταφυλάς** φωτεινό αστέρι της Ευρυτανίας που θα φωτίζει και τις επόμενες γενιές...

Θα ήθελα να ευχηθώ στον κ. **Σταφυλά** να έχει υγεία, μακροζωία και να μην σταματήσει να γράφει γιατί το γράψιμο για τον κ. **Σταφυλά** είναι η τροφή του, είναι το οξυγόνο που αναπνέει...

Τον κ. **Σταφυλά** τον σέβομαι, τον εκτιμώ και τον ευχαριστώ για όλα.

*Ιωάννα Ζωγραφοπούλου - Αποστόλου,
Έφορος Π.Ε.*

ΑΓΡΑΦΑ, ΕΤΟΣ 1454/5 μ.Χ. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΣΤΑ ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

Γράφει ο **Ανάργυρος - Γιάννης Μαυρομύτης**

Στα προηγούμενα τεύχη των Ευρυτανικών Χρονικών (21, 22, 23 και 24) δημοσιεύσαμε απόσπασμα από το φορολογικό κατάστιχο της πόλης και των χωριών των Αγράφων και των χωριών του Καρπενησιού. Η πίεση χρόνου για τη δημοσίευση του αποσπάσματος, είχε ως συνέπεια την παράλειψη κάποιων διευκρινίσεων και σχολίων, απαραίτητων για την πληρέστερη κατανόηση του κειμένου. Αυτό το χρέος προς τους αναγνώστες των Ε.Χ. καταθέτω εδώ.

1.- Η επαναλαμβανόμενη, δίπλα στις ονομασίες πολλών χωριών φράση "εκτός φορολογικού καταλόγου", σημαίνει ότι στην προηγούμενη απογραφή το χωριό αυτό ήταν ερειπωμένο ή δεν υπήρχε καθόλου. Οι απογραφές των στοιχείων και δεδομένων (οικονομικών - δημογραφικών) των τιμαριών γίνονταν κάθε 20-30 χρόνια (Χαλίλ Ιναλτζίκ, Η Οθωμανική Αυτοκρατορία 1300-1600, μφ. Μιχ. Κοκολάκης, β' έκδ. Αλεξάνδρεια, σ. 1900) ή κάθε 30-40 χρόνια (Νεοκλής Σαρρής, Οσμανική Πραγματικότητα, εκδ. Αρσενιάδης II, 110). Ας αρκεστούμε στον μέσο όρο των 30 ετών.

Οι περιοχές των Αγράφων και του Καρπενησιού, περιήλθαν στην Οθωμανική διοίκηση το 1393 (Γκ. Οστρογκόρσκυ, Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους, έκδ. Στέφανος Βασιλόπουλος, 1981, Γ' 250) Η φορολογική ελάφρυνση (20 άσπρα αντί 25) των περιοχών αυτών "είναι... τεκμήριο ενός προνομίου, το οποίο παραχώρησε ο κατακτητής και υπονοεί, πιθανώς, τη συνθηκολόγηση ανθρώπων των Αγράφων και των περικύμων με τα στρατεύματα του Μπαγιεζίτ Α'" (Ν. BELDICEANU - R. S. NASTUREL, 1454/55-1506, μφ. Αλέκα Αγγελοπούλου, Θεσσαλικό Ημερολόγιο 19/1991). Επομένως, τα χωριά που φέρουν την ένδειξη "εκτός φορολογικού καταλόγου" δημιουργήθηκαν μεταξύ των ετών 1420-1454.. Τα ερειπωμένα χωριά ή οι νεοπαγείς οικισμοί, δημιουργήθηκαν από χριστιανούς του κάμπου των εύφορων περιοχών της Θεσσαλίας, της Αιτωλίας και της Φθιώτιδας, επειδή εκδιώχθηκαν από τους κατακτητές που σφετερίστηκαν τα οικιστικά τους κέντρα. "Η εκδίωξη των πληθυσμών από τις εύφορες περιοχές ... να αποσυρθούν οι γηγενείς σε απρόσιτες και σχετικά απρόσβλητες ορεινές περιοχές, δηλ. "να πάρουν τα βουνά", όπου και δημιούργησαν νέους οικισμούς. Εφόσον όμως ήταν και κατά βάση γεωργοί, η εξεύρεση καλλιεργήσιμης γης σε άγονα εδάφη υπήρξε πάντα πρόβλημα. Οι πεζούλες έδιναν λύση σε χαλεπούς καιρούς" (Νεοκλής Σαρρής, ό.π. I, 252. Βλ. και Ιστορία Ελληνικού Έθνους, ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ I, 70-71).

2.- Το κατάστιχο που φυλάσσεται στα Αρχεία του Προεδρικού Συμβουλίου της Κωνσταντινούπολης, απογράφηκε από τον Μουράντ Μπέη, γιο του Τιμούρτας και από τον γραμματικό του Ρουστέμ, το έτος 859 εγίρας, που αντιστοιχεί στη χρονική περίοδο 22-10-1454 μέχρι 10-12 1455 μ.Χ. Ακριβής χρόνος της σύνταξης δεν προσδιορίζεται (Ν. BIL DICEANU - R. S. NASTUREL, ό.π.).

3.- Η γραφή του κατάστιχου (δυσανάγνωστη) λέγεται "Sijakatn", όπως με πληροφόρησε ο καθηγητής κ. Αναστάσιος Ιορδάνογλου, τον οποίον ευχαριστώ και από εδώ. Η γραφή αυτή χρησιμοποιούνταν για τη σύνταξη φορολογικών καταστίχων (Λεξ. Mehmet Zeki Rakalin OSMANLI TARİH DEYMLERİ VE TERİMLERİ SOZLUGU (Ιστορικό Ερμηνευτικό Λεξικό Οσμανικών ορολογιών και λέξεων), Κωνσταντινούπολη, 1993, III, 237-240).

4.- Ελπίζω ότι, με τη βοήθεια φίλων και υποστηρικτών των προσπαθειών που καταβάλλω, να δοθούν στη δημοσιότητα διά των Ευρυτανικών Χρονικών, τα ονοματεπώνυμα των αρχηγών των νοικοκυριών των Ευρυτανικών χωριών, αφού οι εκδότες του κατάστιχου δεν τα μετέφεραν στη λατινική γραφή, και

5.- Οφείλω να εκφράσω τις θερμότερες ευχαριστίες μου στο φίλο μου και εκλεκτό συμπολίτη **Άρη Θ. Υφαντίδη**, ο οποίος με μεγάλη προθυμία μου προμήθευσε από τη Βασιλεύουσα, όπου διαμένει, τους δυο τόμους του εκδοθέντος κατάστιχου του σαντζακίου Τρικάλων και τα αναγκαία βοηθήματα (λεξικά).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 1905-1906¹

Επιμέλεια **Γιάννης Μάκκας**

(Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος)

ΔΗΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΩΝ (ΔΟΜΝΙΣΤΑΣ)

ΔΟΜΝΙΣΤΑ

Δικολάβος: Φαρμάκης Σ.

Βαρελοποιοί: Μπαπανζήνος Β.

Καφεπώλαι: Πανάγος Α. - Γρίβας Ε. - Μακράκης Α. - Νταλιάνος Α.

Κασιτερωτές: Γρίβας Α. Ηλ.

Κρεοπώλαι: Καρτσακλής Γ.- Παπαδημητρίου Ι.

Μυλωθροί: Καρτυσακλής Ν. - Σαζκκαβέλλας Ε. - Τσούνης Χ. και Γ.

Ράπται: Πανάγος Ε. - Γιούρας Κ.

Υφαντές: Αγγελής Κ.

ΚΡΙΚΕΛΟΥ

Δικολάβοι: Φαλίδης Ν. - Καλτσάς Κ.

Ιατροί: Γιανναγοεώργος Κ.

Καφεπώλαι: Γιαννακόπουλος Κ. - Μανόπουλος Ι. - Καναβός Κ. - Ψαλίδας Β. - Γεωργίου Π.

Κρεοπώλαι: Μπαλωμένος Α. - Κόρας Β.

Μαχειροποιοί: Μούρκος Χ. - Ασημάκης Δ.

Μυλωθροί: Σκοτίδας Γ. - Κοντός Σ. - Τσώρος Δ. - Καρασούλος Α.

ΤΣΕΚΛΙΣΤΑ (ΣΚΟΠΙΑ)

Καφεπώλης: Παπασπύρου Κ.

Ράπτης: Μπλίκας Ι.

ΣΤΑΥΛΟΥ

Βαρελοποιοί: Κανούτης Κ.

Καφεπώλης: Φράγκος Α.

Μυλωθροί: Κανούτα Χ. - Χήρα Μαρία - Χαρμαντάς Ι.

ΑΜΠΛΙΑΝΗ

Καφεπώλαι: Τσιφτής Κ. - Μπαρτούκας Π. - Φάντης Ν. - Μπαρτσόκης Ν. - Μασαούτης Ν.

Μυλωθροί: Θεοδωράκης Ι. - Ιερεύς Μουστάκας Ε.

ΤΕΡΝΟΣ (ΜΕΣΟΚΩΜΗ)

Καφεπώλης: Σακελάρης Γ.

Μυλωθροί: Τυλιγάδης Σ. - Αντσοουλής Γ. - Κακατσίδας Ν. - Ζάβρας Δ. - Ξυλωμένος Δ. - Τσούκαλος Κ. - Τσιριγκούλης Γ.

Τοκιστής: Καραδήμας Γ.

Τσαρουχοποιοί: Τσούκαλος Ε.

ΝΙΚ. Ι. ΙΓΓΛΕΣΗ, ΟΔΗΓΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΑ, ΕΜΠΟΡΙΟΝ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΝΑΥΤΙΛΙΑ, ΓΕΩΡΓΙΑ, ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ, ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ, ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ, ΓΡΑΜΜΑΤΑ, ΤΕΧΝΑΙ, ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ, ΜΕΤΑΜΜΕΙΟΛΟΓΙΑ, ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ, ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ), ΕΤΟΣ Α΄: 1905-1906

ΡΟΣΚΑ

Καφεπώλης: Παναγιωτόπουλος Ι.

Μυλωθροί: Παναγιωτόπουλος Χ. - Παναγιωτόπουλος Γ. - Φαφούτης Γ.

ΔΟΛΙΑΝΑ

Καφεπώλης: Βαστάκας Ι.

Υδρομύλου (ιδιοκτήται): Κοινότης Δολιανών.- Βαστάκιας Δ.

ΨΙΑΝΑ

Καφεπώλης: Βράκας Ι.

Μυλωθρός: Τουλάκης Ν.

ΣΕΛΟΣ

Μυλωθρός: Μπούρας Δ.

ΔΗΜΟΣ ΚΤΗΜΕΝΙΩΝ

ΦΟΥΡΝΑ

Υδρομύλου (ιδιοκτ.): Χονδρογιάννης Β.

ΚΟΧΛΙΑ

Παντοπώλης: Κούκος Χ.

Υδρομύλου (ιδιοκτ.): Νικόλαος Ε.

ΚΛΕΙΣΤΟΣ

Μυλωθροί: Μαρκούσης Σ. - Ζαφείρης Κ.

Ξυλέμπορος: Κωντσέλος Γ.

Παντοπώλαι: Καρτάσης Χ. - Παπουτσόπουλος Χ. - Σαλούκος Δ.

Σιδηρουργός: Τσούλος Ν.

Υδρομύλου (ιδιοκτ.): Ναός αγ. Νικολάου Καρίτσης - Ναός αγ. Νικολάου Πλατάνου - Ναός αγ. Νικολάου Μεσοχωρίου.

ΒΡΑΧΑ

Παντοπώλαι: Ράγκος Γ. - Αναγνώστου Γ.

Σιδηρουργός: Ζαχατρούλης Κ.

Υδρομύλου (ιδιοκτ.) Ναός αγ. Νικολάου.

ΑΡΑΧΩΒΙΤΣΑ

Υδρομύλου (ιδιοκτ.): Ιερός Ναός Αραχωβίτσης

ΔΟΜΙΑΝΟΙ

Αλευρομυλωνάς: Τσάρος Κ.

Παντοπώλαι: Παπαγεωργίου Γ. - Παύλος Δ. - Μήτσιος Δ. - Παπαγεωργίου Σ.

ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ

Παντοπώλης: Καραπισίρης Δ.

Υδρομύλου (ιδιοκτ.): Ναός αγ. Τριάδος.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΣΤΙΣ 23-11-2007

**Α) Παρουσίαση του έργου "Βιβλιογραφικός οδηγός Ευρυτανίας"
της συγγραφέως Μαρίας Παν. Παναγιωτοπούλου-Μποτονάκη,**

**Εισήγηση της κ. ΜΑΡΙΑΣ ΔΡΟΥΛΙΑ,
Ομότιμης Διευθύντριας στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών**

Με μεγάλη ευχαρίστηση παίρνω μέρος σήμερα στην παρουσίαση του βιβλίου της κυρίας Μαρίας Παναγιωτοπούλου-Μποτονάκη με τίτλο Βιβλιογραφικός Οδηγός Ευρυτανίας. Και τούτο γιατί τρέφω μεγάλη εκτίμηση στις βιβλιογραφικές εργασίες, που αποτελούν τη σημαντική υποδομή της ιστοριογραφίας ιδωμένη μάλιστα από μια γενικότερη σκοπιά, αποτελεί η ίδια η βιβλιογραφία μια μορφή ιστοριογραφίας -με την έννοια της ιστορίας της ιστοριογραφίας.

Είναι γενικά αποδεκτό ότι πέρα από τον καθαρά χρηστικό της χαρακτήρα, η απογραφική εργασία περικλείει πάντοτε τη γενεσιουργό αιτία της, το ερέθισμα που προκάλεσε την πραγματοποίησή της. Αυτό ισχύει κατεξοχήν για τις βιβλιογραφικές εργασίες, αφού η χρηστικότητά τους είναι άμεσα συνδεδεμένη με το κίνητρο συναγωγής τους και αναγνωρίζεται από το περιεχόμενό τους. Στην περίπτωση εδώ θα έβλεπα ως κίνητρα την "τοπική" αυτογνωσία και την εκπαιδευτική διαδικασία.

Είναι πλέον κοινώς αποδεκτή η άποψη ότι η σύνταξη μιας βιβλιογραφίας δεν είναι απλά ένα επίπονο και "αχάριστο" έργο, όπως θεωρείτο παλαιότερα· αποτελεί μια διεργασία επιστημονική που πρέπει να αντιμετωπίζεται με γνώση και εμπειρία· χρειάζεται, μάλιστα, προσεκτική και εμπειριστωμένη μελέτη για να χαραχθούν τα όρια της και τα βήματα που θα οδηγήσουν στην όσο το δυνατόν αρτιότερη σύστασή της. Και με την ιδιότητά της, της ιστορίας της ιστοριογραφίας, ξεπερνά συχνά τον περιορισμένο προορισμό ενός βοηθητικού εργαλείου και μετατρέπεται, σε όπλο ισχυρό, που, όπως έχουμε δει σε ορισμένες περιπτώσεις, έχει χρησιμοποιηθεί σε ιδεολογικές αντιπαράθεσεις και εθνικούς ανταγωνισμούς. Γιατί τι άλλο είναι λόγου χάρη μια εθνική βιβλιογραφία παρά η αποτύπωση της "νοητικής προόδου" ενός λαού;

Και σε τι άλλο οδηγεί η νοητική πρόοδος αυτού του λαού παρά στη συνειδητοποίηση της εθνικής του υπόστασης. Αυτήν τη θέση προφανώς θέλησε να σηματοδοτήσει η Ακαδημία Αθηνών όταν προκήρυξε τη σύνταξη της εθνικής βιβλιογραφίας για τα έτη 1800-1863 σε συνεδρίασή της την ημέρα της εθνικής επετείου, την 25η Μαρτίου 1934.

Παρεμφερείς σκέψεις μπορεί να διατυπώσει κανείς και στο επίπεδο της τοπικής ιστορίας, ένα θέμα που απ' ότι έχω πληροφορηθεί έχει περάσει πρόσφατα και στα εκπαιδευτικά προγράμματα του δευτέρου κύκλου σπουδών. Όμως, θα πρέπει να αναφερθεί ότι για το σημαντικό θέμα της τοπικής ιστορίας ο **Κ. Θ. Δημαράς**, δάσκαλός μας και διευθυντής μας στο Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών, πριν και από τη δεκαετία του '60, τόνιζε πάντοτε τη σημασία και την ιδιαιτερότητα του τοπικού για τη γνώση του καθολικού. Όπως υποστήριζε "η καλλιέργεια του τοπικού ιστορικού είδους έχει σχέση με την πορεία του νέου ελληνισμού, με την πορεία του ελληνικού έθνους μετά την Άλωση".

Είναι γεγονός ότι για να γνωρίσουμε πώς διαμορφώθηκε ο νέος ελληνισμός, αυτό το διάσπαρτο στοιχείο σε μεγάλο μέρος της στατικής Οθωμανικής αυτοκρατορίας και έξω από αυτήν, στη διασπορά, ακολουθώντας τις όποιες πνευματικές και κοινωνικές εξελίξεις, ωστόσο, χωρίς συχνά τη δυνατότητα επικοινωνίας στον ίδιο τον ελλαδικό χώρο, για ποικίλους λόγους - πολιτικούς, γεωγραφικούς (φυσικός χώρος), κοινωνικούς (κλειστές κοινωνίες), έλλειψη δρόμων, κ.λπ.- είναι ανάγκη να γνωρίσουμε από κοντά και την κάθε μικροκοινωνία. Και τις γνωρίζουμε κατά κανόνα από τις τοπι-

κές μελέτες, από τους τοπικούς λόγιους που απασχολούνται με τον προσφιλή τους τόπο, έχουν βιώματα, γνωρίζουν τα έθιμα και τη λαϊκή παράδοση, τη ντοπιολαλιά, τα πρόσωπα και την προφορική ιστορία. Με τα έργα που παράγουν -ιστοριογραφίες, ανθολογίες, λεξικά, βιβλιογραφίες- συμβάλλουν στην τοπική αυτογνωσία, εντέλει στην "εθνική αυτογνωσία". Και τούτο είναι σημαντική προσφορά.

Για μια τέτοια προσφορά, νομίζω ότι συγκεντρωθήκαμε εδώ απόψε.

Το πόνημα της διδάκτορος φιλολόγισας, προϊσταμένης των Γ.Α.Κ.- Αρχείων νομού Ευρυτανίας και εκπαιδευτικού κυρίας **Μαρίας Παν. Παναγιωτοπούλου**, πρεσβυτέρας **Σπυρίδωνος Μποτονάκη**, ο Βιβλιογραφικός οδηγός Ευρυτανίας, έρχεται να απαντήσει σε αυτά τα desiderata στα οποία αναφερθήκαμε ήδη. Θα ήθελα να επισημάνω εδώ ότι την κυρία **Παναγιωτοπούλου** τη γνώρισα προσωπικά για πρώτη φορά απόψε. Η γνωριμία μου μαζί της είχε γίνει αποκλειστικά μέσα από τα κείμενα και τις μελέτες της η επικοινωνία μας περιοριζόταν σε λίγες τηλεφωνικές συνδιαλέξεις και ανταλλαγή ηλεκτρονικών μηνυμάτων.

Ο Βιβλιογραφικός Οδηγός Ευρυτανίας δεν είναι το πρώτο έργο της κυρίας **Παναγιωτοπούλου**. Έμπειρη ερευνήτρια, όπως εμφανίζεται από το εμπειριστωμένο διδακτορικό της σύγγραμμα με τίτλο Ανδρόνικου (Νικάνδρου) Νούκιου, Τραγωδία εις την Αυτεξουσίου ανάρσεις (δυστυχώς για μας ακόμα ανέκδοτο), και από το όλο συγγραφικό της έργο, με ανακοινώσεις και μελέτες δημοσιευμένες σε Πρακτικά συνεδρίων ή επιστημονικά περιοδικά, θέλησε, παράλληλα με τα εκπαιδευτικά της καθήκοντα, να υπηρετήσει και τον προσφιλή τόπο όπου εγκαταστάθηκε και εργάζεται από το 1991. Επιτρέψτε μου να παρατηρήσω, χωρίς να είμαι ειδική, ότι και το εκπαιδευτικό της "λειτούργημα" έχει ξεπεράσει την απλή διδασκαλία. Η συνεργασία και επαφή της με συναδέλφους και με τα παιδιά, δίνει νομίζω το στίγμα του ανθρώπου που έχει την προσφορά ως στόχο.

Παρεμφερείς σκέψεις έρχονται στο νου όταν διατρέχει κανείς τις αρχειακές εργασίες που έχει επιτελέσει ως προϊσταμένη των Γ.Α.Κ. - Αρχεία νομού Ευρυτανίας και εκεί ξεχωρίζει η προσπάθειά της να διασώσει τα αρχειακά τεκμήρια, να προκαλεί την κατάθεση αρχείων στα Γ.Α.Κ. και να αναδεικνύει τον ρόλο των περιφερειακών αρχείων για την ανάπτυξη και τον πολιτισμό των τοπικών κοινωνιών.

Αλλά ας επανέλθουμε στο βιβλίο που παρουσιάζεται σήμερα. Θα έσπευδα να τονίσω ότι οι προβληματισμοί και οι αιτιολογημένοι λεπτομερειακοί "αυτοπεριορισμοί" που έθεσε στο προλογικό της κείμενο δείχνουν ακριβώς τη βαθιά γνώση της συντάκτριας για το αντικείμενό της καθώς και το εύρος των ερευνών της. Πέρα, δηλαδή από τις επισταμένες διερευνήσεις της για τη συλλογή του βιβλιογραφικού υλικού, προσπαθεί να καθορίσει τα όρια μέσα στα οποία κινήθηκε, να τα περιγράψει και να εξηγήσει γιατί, για τον ένα ή τον άλλο λόγο, απέκλεισε ορισμένα βιβλία. Ή ακόμα γιατί περιέλαβε ένα γενικότερο σύγγραμμα που περιείχε σε ορισμένες σελίδες του πληροφορίες για τον μελετώμενο χώρο, την Ευρυτανία. Επισημαίνει ακόμα το "τι μοι δέον ουκ ετελέστη", αφήνοντας έτσι δουλειά και για τις νεότερες γενεές!

Ο Βιβλιογραφικός Οδηγός περιλαμβάνει 1516 αριθμημένους τίτλους, καταταγμένους κατά την αλφαβητική σειρά των ονομάτων των συγγραφέων τους. Όταν τα έργα τους είναι περισσότερα του ενός, καταγράφονται κατά χρονολογική τάξη κάτω από το συγκεκριμένο όνομα. Σε κάθε λήμμα σημειώνεται η βιβλιοθήκη ή το αρχείο όπου σώζεται αντίτυπο του καταγραφμένου έργου. Του βιβλιογραφικού σώματος προηγείται ο Πίνακας των συντομογραφιών και έπονται τα Ευρητήρια: 1) Τόπων - όρων - θεμάτων - προσώπων, 2) Συγγραφέων- επιμελητών εκδόσεων - μεταφραστών - περιοδικών - εκδοτικών φορέων. Ας μου επιτραπεί να παρατηρήσω εδώ ότι, ιδωμένο με το μάτι του ιστορικού, χρήσιμο θα ήταν, εφόσον ο βιβλιογραφικός οδηγός είναι καταταγμένος σε αλφαβητική τάξη των συγγραφέων, να υπήρχε και ένα ακόμα ξεχωριστό ευρητήριο των συντομογραφημένων έργων σε χρονολογική τάξη. Θα έδινε έτσι ανάγλυφα την καμπύλη του ενδιαφέροντος της ιστοριογραφίας για τον συγκεκριμένο χώρο και τους ανθρώπους του. Πότε αρχίζει η ενασχόληση με τον

χώρο αυτό, πότε πυκνώνει και πότε αραιώνει, βοηθώντας την έρευνα να βγάλει συμπεράσματα π.χ. για τις αιτίες των αυξομειώσεων αυτών. Παρόμοιες κατατάξεις, μπορεί βέβαια να κάνει ο κάθε χρήστης της βιβλιογραφίας αυτής, εξυπηρετώντας τα εκάστοτε δικά του ενδιαφέροντα, αρχαιολογικά, λαογραφικά, γλωσσικά κ.ά.

Είναι φανερό λοιπόν ότι το πόνημα αυτό - πόνημα και στη σημασία της επίπονης εργασίας, αν θέλετε- αποτελεί ένα πολύτιμο εγχειρίδιο "αυτογνωσίας" και περαιτέρω έρευνας της τοπικής ιστορίας, "εφαλτήριο" για περαιτέρω μελέτες και αναζητήσεις.

Για το έργο της αυτό, ως μου επιτραπεί να συγχαρώ ολόψυχα την κυρία **Μαρία Παναγιωτοπούλου- Μποτονάκη**.

ΜΑΡΙΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΠΟΤΟΝΑΚΗ:

Προϊσταμένη Γ.Α.Κ. Ευρυτανίας

Καλησπέρα σας, ευχαριστώ όλους όσους έχετε έρθει σήμερα εδώ και τους Ευρυτάνες, αλλά και τους φίλους και συγγενείς που με τίμησαν και ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά μου. Θα μου επιτρέψετε ένα μακρύ κατάλογο ευχαριστιών, αρχής γενομένης από την κυρία **Δρούλια**, την οποία θερμά ευχαριστώ, διότι με την αμεσότητα με την οποία ανταποκρίθηκε στο αίτημά μου να παρουσιάσει το βιβλίο δείχνει εμπράκτως ότι είναι ένας άνθρωπος που ενδιαφέρεται για το έργο που επιτελείται στην περιφέρεια και δεν είναι περικαρακωμένη στις αγκυλώσεις του κέντρου [των Αθηνών].

Το δεύτερο μεγάλο ευχαριστώ θα ήθελα να το απευθύνω στους χορηγούς της έκδοσης αυτής, στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ευρυτανίας και τη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Καρπενησίου και προσωπικά στο νομάρχη τον κ. **Κοντογιώργο** και στον προϊστάμενο της Βιβλιοθήκης τον κ. **Γιώργο Ντουφεκιά**. Γιατί και οι δύο, αμέσως μόλις τουςμίλησα γι' αυτό το βιβλίο συνέλαβαν την αξία του, το πόσο απαραίτητο δηλαδή είναι ένα τέτοιο βιβλίο για την έρευνα και δέχτηκαν να χρηματοδοτήσουν την έκδοση. Μεγάλο είναι το ευχαριστώ μου και προς εκείνους τους ερευνητές της τοπικής ιστορίας στους οποίους έστειλα το υλικό και με τις δικές τους προσθήκες και παρατηρήσεις ο οδηγός βγήκε αρκετά καλύτερος από ό,τι το είχα εγώ σε πρώτη ματιά δει. Θα ήθελα και εδώ ονομαστικά να τους αναφέρω: φυσικά πρώτα είναι ο "Νέστωρ" της Ευρυτανικής ιστορίας, ο κ. **Παναγιώτης Βλάχος**, ο κ. **Μάρκος Γκιόλιας**, σπουδαίος ιστορικός που δεν τον είδα σήμερα εδώ. Ο κ. **Γιάννης Μαυρομύτης**, αν και ερασιτέχνης, είναι χαλκέντερος σ' ότι αφορά την μελέτη της τοπικής ιστορίας, ο κ. **Κώστας Παπαδόπουλος**, της Πανευρυτανικής Ενώσεως, ο πρόεδρος που είχε και την ιδέα και μου 'κανε την τιμή να συμπεριληφθεί το βιβλίο στην παρουσίαση εδώ και ο συνάδελφος κ. **Γιάννης Οικονομίδης**, Θεολόγος που υπηρετεί στην Δ/νση Β' /θμιας Εκπαίδευσης Ευρυτανίας. Θα ήθελα όμως να ευχαριστήσω και εκείνους τους ανθρώπους που άνοιξαν τα σπίτια τους και μου επέτρεψαν να αναδιφήσω στις βιβλιοθήκες τους: είναι ο π. **Άγγελος Παπαθανασίου**, ο π. **Δημήτριος Παπασπύρου**, ο π. **Ηλίας Ζαχαράκης** της μονής Δομνιανών, ο π. **Γιώργος Χρυσάφογεώργος**, που δεν είναι σήμερα μαζί μας καθώς και οι κύριοι **Κώστας Δημόπουλος** και **Ντίνος Μπομποτσιάρης**. Η αναδίφηση σ' αυτές τις βιβλιοθήκες μου επέτρεψε να εντοπίσω βιβλία τα οποία δεν είχα μπορέσει από άλλη πηγή να βρώ. Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω τους εργαζομένους στην εκδοτική εταιρία "Επτάλοφος" για το επίπονο έργο τους. Μα πάνω απ' όλα θέλω δημόσια να ευχαριστήσω κατ' αρχήν τους κεκοιμημένους πατέρες μου: τον βιολογικό μου πατέρα **Παναγιώτη Παναγιωτόπουλο**, που μου έδωσε την ζωή και με δίδαξε να τιμώ τον μισθό που παίρνω και τον αείμνηστο καθηγητή μου, **Νικόλαο Παναγιωτάκη**, καθηγητή του πανεπιστημίου Ιωαννίνων και στη συνέχεια του πανεπιστημίου Κρήτης και διευθυντή εν ζωή του Ινστιτούτου Βυζαντινών-Μεταβυζαντινών Σπουδών της Βενετίας, ο οποίος μου ενέπνευσε την αγάπη για την έρευνα. Άφησα τελευταίους δύο ανθρώπου που είναι ιδιαίτερα σημαντικοί

για εμένα: τον σύζυγό μου, **παπα-Σπύρο Μποτονάκη**, ο οποίος μου έδωσε ένα όραμα ζωής και με τις πρωτοποριακές του απόψεις -αν και μερικοί ενοχλούνται από τις ρηξικέλευθες απόψεις του- με έκανε να γνωρίσω και να αγαπήσω την Ευρυτανία. Τους φίλους μου στο Κλαψί Ευρυτανίας που με βοήθάνε να αντιμετωπίζω την καθημερινότητα λίγο πιο ευχάριστα και βέβαια στον ηγούμενο της μονής Τατάρνας, τον πατέρα **Δοσίθεο Κανέλλο**. Ένα μεγάλο ευχαριστώ για την συμβολή του. Αποτελεί για μένα φάρο και πυξίδα.

Τελειώσαν οι ευχαριστίες. Ζητώ συγγνώμη από όσους δεν ανέφερα, πάντα ελλοχεύει ο κίνδυνος των παραλείψεων και των ατελειών. Κι έρχομαι με λίγα λόγια στο βιβλίο, για να μην τρώω τον χρόνο. Το βιβλίο αυτό που παρουσιάζεται σήμερα Ο "βιβλιογραφικός οδηγός Ευρυτανίας", αποτελεί καρπό πολύχρονου μόχθου. Συνέλαβα την ιδέα από το 1998, χρονιά που πρωτοπήγα στα Γ.Α.Κ. Ευρυτανίας μετά από επτά χρόνια θητείας σε σχολεία της Ευρυτανίας, σε χωριά, στον Προυσό και στο Ραυτόπουλο. Παράλληλα με τις άλλες εργασίες και δραστηριότητες που επιβάλλει η εύρυθμη λειτουργία των Γ.Α.Κ. (εκκαθαρίσεις αρχείων, ταξινομήσεις, ευρετηριάσεις, πολιτιστικές δραστηριότητες,) έθεσα στόχο τη σύνταξη αυτού του οδηγού, ο οποίος σύμφωνα με ένα -θα έλεγα, μη με παρεξηγήσετε για την λέξη- σοσιαλιστικό όραμα προσφέρεται δωρεάν σε όλους, γιατί αποτελεί έκδοση δημοσίων αρχών και είναι ένα εργαλείο που καθένας σας μπορεί να προμηθευτεί, έ- να δώρο από εμένα στην Ευρυτανία.

Ο Οδηγός δεν είναι ούτε οριστικός ούτε τελειωμένος. Ήδη την επομένη της έκδοσής του εντόπισα και άλλα κείμενα που αφορούν το νομό Ευρυτανίας. Περιμένω λοιπόν τη συνδρομή όλων σας για τον εμπλουτισμό του υλικού.

Και κάτι ακόμα. Η ιστορία ενός τόπου δεν εξαντλείται αλλά συνεχώς γίνεται και καταγράφεται. Παρακαλώ λοιπόν τους πάντες, δημόσιες αρχές και ιδιώτες να συνδράμουν στο έργο της υπηρεσίας μου.

Σκοπός των Γ.Α.Κ. Ευρυτανίας είναι η συγκέντρωση όλων των αρχειακών τεκμηρίων που φωτίζουν την ιστορία του νομού. Στόχος της η εξακτίνωση όλων αυτών των πληροφοριών προς κάθε ενδιαφερόμενο.

Εμπρός λοιπόν αδέρφια Ευρυτάνες, βοηθάτε, να εμπλουτίσουμε την παρακαταθήκη της μνήμης μας. Εκδότες εφημερίδων και περιοδικών, αν είστε εδώ, παρακαλώ να στείλετε πλήρη σώματα των εντύπων σας στα Αρχεία του νομού Ευρυτανίας. Συγγραφείς, όταν εκδίδετε ένα βιβλίο σας, παρακαλώ στέλνετε ένα αντίτυπο και για τη βιβλιοθήκη των Αρχείων. Εγώ δεν είναι δυνατόν να αγοράζω τα πάντα, όσα κυκλοφορούν, είναι για την δική σας ιστορική καταξίωση ένα βήμα, να στείλετε ένα βιβλίο στην βιβλιοθήκη των Γ.Α.Κ.. Δήμαρχοι και πρόεδροι Τοπικών Συμβουλίων, αν είστε εδώ, μεριμνήστε για την μεταφορά των αρχείων των πρώην ΟΤΑ στη κεντρική μονάδα μνήμης του νομού, τα Γ.Α.Κ. Ευρυτανίας. Διευθυντές και προϊστάμενοι δημοσίων υπηρεσιών, καλέστε μας για εκκαθάριση των αρχείων σας. Ιδιώτες, γνωστοποιήστε μας το αρχειακό υλικό που κατέχετε και επιτρέψτε μας τουλάχιστον να το ψηφιοποιήσουμε. Αυτά είχα να πω, σας ευχαριστώ και καλή συνέχεια.

Β) Παρουσίαση του βιβλίου του κ. Παύλου Β. Νταλλή,

Η Βούληψη και η Παλαιοκατούνα Ευρυτανίας:

Ιστορικά και Λαογραφικά Στοιχεία, Ελληνικά Γράμματα, 2007, σ.312

Παρουσίαση από τον κ. Κλεομένη Κουτσούκη, Καθηγητή του Παντείου Πανεπιστημίου

Κυρία και Κύριοι Πρόεδροι,

Θέλω κατ' αρχάς να σας ευχαριστήσω για την πρόσκλησή σας να λάβω μέρος στην αποψινή εκδήλωση και να μιλήσω για το βιβλίο του κ. Παύλου Νταλλή.

Αιδεσιμότητα, Σεβαστοί Πατέρες, Κυρίες και Κύριοι, Αγαπητοί συμπατριώτες και φίλοι,

Τον τελευταίο καιρό, ένας καινούριος άνεμος πνέει στα πολιτιστικά δρώμενα του ευρυτανικού χώρου, με πρωτοβουλίες κυρίως των συλλογικών φορέων. Η αποψινή πνευματική εκδήλωση σε συνδυασμό με την αυριανή θεατρική παράσταση Ευρυτάνων καλλιτεχνών και δημιουργών, μας δίνει την εντύπωση ότι στο διήμερο αυτό συντελείται μια πνευματική πανδαισία με άρωμα και χρώμα, εξ ολοκλήρου, Ευρυτανικό. Αρμόζουν γι' αυτό θερμά συγχαρητήρια σε όλους τους διοργανωτές και συντελεστές των εκδηλώσεων αυτών. Πρόκειται για μια καινούργια αρχή, που τιμά αλλά και χαροποιεί ιδιαίτερα όλους εμάς τους Ευρυτάνες.

Αλλ' ας επιστρέψω στη συνέχεια της αποψινής εκδήλωσης. Όντας από τους τελευταίους, στη σειρά, ομιλητές θα προσπαθήσω να μην εξαντλήσω τα όρια της υπομονής σας. Θα περιορισθώ μάλλον σε κάποιες επισημάνσεις που θάθελα να κάνω διαβάζοντας το βιβλίο του Παύλου Νταλλή.

Ευτυχώς που ο συγγραφέας του τρίτου βιβλίου που παρουσιάζουμε απόψε είναι γνωστός και δεν χρειάζεται ιδιαίτερες συστάσεις γιατί είναι ένας Ευρυτάνας διανοούμενος με σημαντική συγγραφική και πολιτιστική δράση. Επιτρέψτε μου όμως να σταθώ ενδεικτικά σε ένα από τα προηγούμενα βιβλία του, η *Μαρδάχα*, που μας είχε εντυπωσιάσει, χάρις την ευρηματικότητα, την έμπνευση και φαντασία με την οποία αναπτύσσει το πραγματολογικό υλικό του. Κινείται με άνεση μεταξύ μύθου και ιστορίας και γι' αυτό θάλεγα ότι η εργασία του εκείνη μπορεί να αποτελέσει πρότυπο για μελλοντικούς ερευνητές που θα καταπιαστούν με παρόμοια θέματα θρύλου, ιστορίας και λαογραφικών παραδόσεων.

Το βιβλίο που παρουσιάζεται απόψε αφορά την τοπική ιστορία και λαογραφία δυο χωριών της Ευρυτανίας, της Βούλης και την Παλαιοκατούνας, και γι' αυτό μπορούμε εύκολα να το κατατάξουμε στην ομάδα των εθνογραφικών ερευνών, που συμβάλλουν στην εθνική μας αυτογνωσία. Η σημασία του γίνεται όλο και μεγαλύτερη σήμερα, που ο κόσμος συνταράσσεται από ραγδαίες σωρευτικές αλλαγές, που τείνουν να αλλοιώσουν τα ίχνη της εθνικής μας ταυτότητας και να επισκιάσουν τα στοιχεία της ιδιοπροσωπίας μας.

Αναμφίβολα, τέτοιες εργασίες μας ενθουσιάζουν με το πλούσιο περιεχόμενό τους, ιστορικό και λαογραφικό, χωρίς να μένουμε όμως σε λεπτομέρειες. Θα μπορούσε κανείς να μιλάει ώρες για το ενδιαφέρον περιεχόμενο του έργου αυτού του κ. **Παύλου Νταλλή**. Ξεφυλλίζοντας και μόνο κανείς το βιβλίο ζει μέσα στην πλούσια παράδοση των δυο χωριών, γεύεται μια ζωή γεμάτη από έθιμα, οικογενειακές παραδόσεις, με έμφαση στην αγροτική και ποιμενική ζωή με τις ποικίλες βιοποριστικές ασχολίες των κατοίκων αλλά και τις λατρευτικές δοξασίες και συμπεριφορές στις ποικίλες εκφάνσεις της κοινωνικής ζωής των δύο χωριών, Βούλης και Παλαιοκατούνας.

Ο Παύλος Νταλλής ανήκει στη γενιά εκείνη των δασκάλων, που μεγάλωσαν και ωρίμασαν στις πονεμένες δεκαετίες του '40 και του '50. Έζησαν τους καημούς της πρώτης μεταπολεμικής γενιάς με επίκεντρο τον αγώνα για επιβίωση αλλά και μόρφωση μέσα από μύριες δυσκολίες, που η σημερινή γενιά δεν θα μπορούσε καν να τις φανταστεί.

Ζώντας, ωστόσο, ανάμεσα στους κατοίκους των δυο χωριών, αρχικά ως μικρό παιδί και αργότερα ως δάσκαλος ο Π. Ν. , αποτύπωσε στη μνήμη του και διέσωσε στις ερευνητικές του αποσκευές γεγονότα και πρόσωπα αλλά και βιώματα της εποχής του. Έτσι πήρε την απόφαση όλα αυτά να τα καταγράψει, ώστε να αποτελέσουν μια πρώτη μαγιά για την ιστορία και λαογραφία του τόπου και των ανθρώπων του.

Αλλ' όπως δεν στάθηκα εξαντλητικός και αναλυτικός στο περιεχόμενο του βιβλίου, δεν θα σταθώ ιδιαίτερα ούτε στην οργανωτική άρθρωση και την μεθοδολογία που ακολούθησε, κάτι επιβεβλημένο για μια επιστημονική κριτική μιας ερευνητικής εργασίας.

Είναι γεγονός, ότι το είδος της έρευνας που πραγματοποίησε ο Π. Ν. αποτρέπει συνήθως την αυστηρή κριτική της μεθοδολογίας που ακολούθησε ο συγγραφέας, διότι είναι μια μεθοδολογία που δεν μπαίνει σε αυστηρά καλούπια. Απεναντίας φέρει την προσωπική σφραγίδα του συγγραφέ-

α ερευνητή, που συχνά αίρεται πάνω από μεθοδολογικά σχήματα, στα οποία κατατείνει η σύγχρονη επιστημονική έρευνα. Και αυτό γιατί όλα αυτά αντικαθίστανται από την έμπνευση και φαντασία του συγγραφέα ερευνητή, στοιχεία που όπως είδαμε συγκροτούν την ευρηματικότητα, που ο Π. Ν. από προηγούμενες εργασίες του, έδειξε ότι έχει.

Παρ' όλα αυτά διακρίνω στην παρούσα εργασία του τρία ενδιαφέροντα στοιχεία/ γνωρίσματα, που οριοθετούν τον επιστημονικό χαρακτήρα αυτής της έρευνας και τα οποία θα ήθελα συνοπτικά να καταγράψω εδώ, διότι είναι διάχυτα στο έργο του συγγραφέα:

- Το **πρώτο** απ' αυτά φέρει τα χαρακτηριστικά μιας εξ' ολοκλήρου "βιωματικής εμπειρίας", αν όχι ενός βιογραφικού ιστορικού, αφού όπως μας εξομολογείται έζησε εκεί, και στα δύο αυτά χωριά, τόσο στα χρόνια διαμόρφωσής του, δηλ. ως παιδί και έφηβος, όσο και αργότερα ως εκπαιδευτικός λειτουργός. Ο Παύλος Νταλλής, στο βιβλίο του, μας παρουσιάζει ένα σημαντικό πρωτογενές ερευνητικό υλικό, το οποίο αξιοποιεί σε μεγάλο βαθμό. Έτσι μας καθιστά ικανούς, όπως άλλωστε κάνουν όλες οι έρευνες αυτού του είδους, να κατανοήσουμε και να επικοινωνήσουμε με την ιστορία και τον πολιτισμό μιας πολύ ενδιαφέρουσας περιοχής της Ευρυτανίας αλλά και με τους ανθρώπους της, που άφησαν τη σφραγίδα τους στο πέρασμα της ιστορίας, μέσα από το μόχθο και τον βιοπορισμό τους, τα ήθη και έθιμά τους, τις ανθρώπινες σχέσεις και τον πολιτισμό τους. Δίνει σε όλους μας μια ευκαιρία να μεταφερθούμε και να ζήσουμε και εμείς σε παλαιότερες εποχές, συχνά εξιδανικευμένες, δικαιολογημένα ως ένα βαθμό. Είναι άλλωστε φυσικό, όταν κανείς θεάται έναν κόσμο, μια εποχή από απόσταση πολλών δεκαετιών, αν όχι αιώνων.
- Αυτό μας οδηγεί στο **δεύτερο** χαρακτηριστικό της έρευνας ως "συμμετοχικής ή έρευνας πεδίου", αφού κατά την αναστροφή του με κατοίκους διετύπωνε ερωτήσεις και έπαιρνε απαντήσεις στα άπειρα ερωτηματικά ενός διανοούμενου, μέσα από την μακρόχρονη παρατήρηση της συλλογικής νοοτροπίας και συμπεριφοράς των κατοίκων. Καταχωνισμένες στο νοητικό και ψυχικό του υπόβαθρο, αυτές οι πληροφορίες, έρχονται αργότερα στην επιφάνεια του ερευνητικού του ορίζοντα για να μετασχηματιστούν σε επιστημονικές ερωταποκρίσεις και υποθέσεις που θα ελεγχθούν, όταν πλέον ο ερευνητής Νταλλής θα καθίσει να τις αποκρυσταλλώσει στην οριστική διαμόρφωση και έκθεση της έρευνάς του.
- **Τέλος** η εργασία του αυτή φέρει έντονα και τα χαρακτηριστικά μιας "έρευνας αρχείου", αφού, σε ό,τι αφορά την ιστορική διαδρομή των δυο χωριών και ιδιαίτερα της Βούλης, καταγράφει ιστορικές μαρτυρίες και βεβαιωμένες δράσεις και γεγονότα μέσα από τεκμήρια που εντοπίζει σε ιδιωτικά και δημόσια αρχεία. Η προφορική, εξάλλου, παράδοση τον οδηγεί σε αναζητήσεις που έρχονται να επιβραβευσθούν και να επαληθευθούν με δημόσια, κυρίως, έγγραφα, αλλά και επίσημα τεκμήρια που προκύπτουν μέσα από ανασκαφές και εκθέσεις αρχαιολόγων.

Όλα αυτά εγγράφονται στον επιστημονικό χαρακτήρα της έρευνας, που δίκαια, πριν αρκετά χρόνια, απέσπασε τον έπαινο της Ακαδημίας Αθηνών.

Κλείνοντας θά λεγα ότι η εργασία αυτή του Παύλου Νταλλή μας συμπληρώνει αρκετά κενά στο παζλ της ευρυτανικής ιστορίας, που γνωρίζουμε ότι απασχολεί πολλούς ερευνητές. Ο Παύλος Νταλλής δείχνει τον δρόμο. Ας τον ακολουθήσουν και άλλοι.

Σας ευχαριστώ!

Σ.Σ.: Μετά τον κ. **Κλεομένη Κουτσούκη** ο λόγος δόθηκε στον κ. **Δημήτριο Τσέλιο**, η ομιλία του οποίου θα δημοσιευθεί σε επόμενο τεύχος μας, όπως και η απάντηση του συγγραφέα κ. **Παύλου Νταλλή**.

Γ) Παρουσίαση του βιβλίου του κ. Γ. Αθανασιά "Ο Πατροκοσμάς, οδοιπόρος στα δύσβατα ευρυτανικά μονοπάτια".

Εισήγηση από τον Πρωτοπρεσβύτερο π. Κωνσταντίνο Δ. Βαστάκη

Σεβαστή και εκλεκτή μου ομήγυρη, χαίρετε εν Κυρίω!

Έπειτα από τα όσα μας είπε ο αξιότιμος και λίαν αγαπητός μας Πρόεδρος της προσφιλούς μας "Πανευρυτανικής Ένωσης" κ. **Κώστας Παπαδόπουλος**, για την αποφινή πνευματική μας συνάθροιση, εισέρχομαι - χάριν του χρόνου - αμέσως στο θέμα μου.

Βέβαια, είμαι υποχρεωμένος εκ των προτέρων να ευχαριστήσω την αξιότιμη επιτροπή που επέλεξε και την ταπεινότητά μου να είμαι και εγώ, μεταξύ των άλλων κ.κ. εισηγητών της αποφινής βραδιάς. Τους ευχαριστώ από καρδιάς, καθώς και όλους εσάς, που θα με ακούσετε. Παρακαλώ δε, η υπομονή σας και η κρίση σας να είναι επιεικής.

Πρόκειται, λοιπόν, απόψε να κάνουμε μια σύντομη ξενάγηση στα ευρυτανικά χωριά και στα οφιοειδή μονοπάτια τους, τα περιστοιχισμένα από τα καταπράσινα αειθαλή έλατα, τους κέδρους και τα πουρνάρια, μονοπάτια απ' όπου πέρασε κι αγίασε ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός.

Ο Άγιος Κοσμάς, Αυτός ο φλογερός κήρυκας του Ευαγγελίου του Χριστού! Αυτός ο ένθερμος Ιεραπόστολος, Ισαπόστολος και Εθναπόστολος, "που άναψε φωτιές πίστεως, αγάπης και αληθινής λευτεριάς στις καρδιές των σκλαβωμένων Ελλήνων!". Αυτός, ο οποίος με τον ένδοξο και μαρτυρικό του θάνατο, στο Κολλικόνταση της Ηλείου, επεσφράγισε τις αλήθειες που δίδαξε, και το μεγάλο και μοναδικό έργο που έκαμε. Αυτός θα είναι απόψε ο σεβαστός ξεναγός μας. Αυτός με βοηθό του το ευλογημένο πόνημα του συμπατριώτη μας δοκίμου εκπαιδευτικού της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Καρπενησίου κ. **Γιώργου Στυλιανού Αθανασιά**, με τον επίσημο τίτλο: "Ο Πατροκοσμάς, οδοιπόρος στα δύσβατα ευρυτανικά μονοπάτια". Έργο, ως επί το πλείστον λαογραφικό, γραμμένο και αποτελούμενο από τις διασωθείσες λαϊκές παραδόσεις...

Στο τέλος του έργου αυτού, ο σεμνός συγγραφέας του, καταχωρίζει τα περιεχόμενά του σε 8 μέρη. Έτσι, κατά την άποψή του, παρουσιάζει ανάγλυφο τον σχεδιασμό της αναπτύξεώς του, στολισμένο βέβαια με λόγο κάπως ποιητικό και με καλλιτεχνικότερες φωτογραφίες, οι οποίες τέρπουν το μάτι και την αίσθηση του Ευρυτάνα αναγνώστη, και επί πλέον επιβεβαιώνουν τα περιγραφόμενα του κειμένου.

Από τις πρώτες κιόλας σελίδες του διαφαίνονται στον συγγραφέα, το καλό του πρόσωπο και η ευγενική του καρδιά. Πράγματι, εντυπωσιάζει η δεύτερη σελίδα. Σ' αυτή, πέρα από τις γνωστές για κάθε βιβλίο πληροφορίες: ταυτότητα κ.λπ., αναφέρεται με ευγνωμοσύνη στους ευγενικούς χορηγούς του. Συγκεκριμένα, σημειώνει πως: "Τα έξοδα της έκδοσης είναι ευγενική χορηγία: της Νομαρχίας Ευρυτανίας, του Δήμου Καρπενησίου και της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού Ευρυτανίας".

Τρανοί και σεβαστοί οι Χορηγοί. Δράττομαι λοιπόν της ευκαιρίας, να τους συγχαρώ προσωπικά, καθώς και εκ μέρους τόσο του αποφινού εκλεκτού ακροατηρίου, όσο και άλλων πολλών συμπολιτών μας, που για εύλογους λόγους απουσιάζουν, από την αποφινή μας συνάντηση, αλλ' όπως πιστεύω, απηχώ όλων την καλή τους προαίρεση... Κατόπιν ακολουθεί η σελίδα της αφιέρωσης! Ο ευγενέστατος και στοργικός συγγραφέας αφιερώνει προς τιμήν του, το πόνημά του, στη Μάνα γενικά. "Στην μάνα την Ευρυτάνισσα ... και σε κάθε ξεχασμένη μάνα..." Και όχι μόνο, αλλά και στον Άγιο, το έργο του οποίου ιστορεί. Η παράθεση στη διπλανή σελίδα της περίπτωσης και ιεραποστολικής Εικόνας του, με τον συνοδεύοντα αυτήν κάτωθι ιερό ύμνο, αυτά υποδηλούν. "*Ωδαις ευφημισαμεν, τον εκκληώς τοις χοροίς, Μαρτύρων εμπρέψασα, θυτών τε και ασκητών, Κοσμάν τον ασίδιμον, σήμερον συνελθόντες τη σεπτή αυτού μνήμη. Νέμει γαρ τας ιάσεις τοις πιστός προσιούσιν, ως έχων παρρησίαν προς Χριστόν, ως Ισαπόστολος*".

Ακολουθούν στη συνέχεια τα "Προλογίσματα". Πρώτος προλογίζει ο Μητροπολίτης μας Κύριος **ΝΙΚΟΛΑΟΣ**. Ο Σεβασμιότατος, με το γνωστό γλαφυρό χάρισμα του λόγου του, παρουσιάζει μια

γενική συναξαριακή εικόνα περί της καταγωγής, των σπουδών, της αγιορειτικής μοναστικής και ιερατικής ζωής και προετοιμασίας του Αγίου, για το Ιεραποστολικό και εθναποστολικό κήρυγμά του, επιλέγων για τον κ. Αθανασία, πως *"... φιλοτίμως περί την λαογραφίαν ασχολούμενος, συνεκέντρωσε διηγήσεις περί τον Άγιον Κοσμάν, σχετιζομένας με την διέλευσίν του από την Ευρυτανίαν, τας οποίας κατέγραψε και των οποίων η ανάγνωσις είναι τερπνή και εποικοδομητική..."*.

Επίσης, σε άλλο Προλόγημα του κ. **Εμμανουήλ Κοπανάκη**, ο κ. **Αθανασίας** παρουσιάζεται, ως άνθρωπος με ανεπτυγμένη ευαισθησία στην παράδοση και πιστός στην επιστημονική του καταγραφή.

Κατόπιν ο αναγνώστης με πολύ ενδιαφέρον παρακολουθεί, τόσο το Προλόγημα, όσο και το σύντομο Βιογραφικό του Αγίου από τον ίδιο τον Συγγραφέα. Με φροντισμένη, πράγματι, επιμέλεια ο κ. **Αθανασίας** αναφέρεται στο έργο του Αγίου... Ιδιαίτέρως ξεχωρίζει από στις 4 περιόδους του που έκαμε σ' ολόκληρη την υπόδουλη Πατρίδα και συμπεραίνει πως: *"Ο Άγιος Κοσμάς, του Μεγάλου Δέντρου του Βλάστημα, της Αιτωλίας ο Κλώνος, μέσα από τις πάντα επίκαιρες διδαχές του, συμβουλεύει, κατευθύνει, διδάσκει, προφητεύει..."*.

Μετά ταύτα εισέρχεται στο κυρίως θέμα του με την εξής πορεία.

Ξεκινά από τον σημερινό συνοικισμό της Μιάρας η Μπιάρας. Το μικρό αυτό χωριό βρίσκεται πλησίον του χωριού Μυρίκη και κοντά στην πόλη του Καρπενησιού. Η επωνυμία του, στον καιρό του Αγίου Κοσμά, ήταν "Μιαρά", δηλ. τόπος που υποδήλωνε ότι έγινε εκεί κάποια ιεροσουλία, κάποια βεβήλωση ιερού χώρου ή άλλης αφιορμής στο χωριό. Με την πάροδο δε του χρόνου η "Μιαρά" έγινε "Μιάρα"... Ο συγγραφέας παραθέτει δυο εκδοχές βεβηλώσεως Ιεράς Μονής, κατά την παράδοση του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου: Εκδοχές κατά τη γνώμη μας, φανταστικές και υβριστικές κατά του Μοναχισμού. Καθώς, επίσης, σημειώνει και την λύπη του Αγίου από το γεγονός που δεν προσήλθαν στη συνάθροιση οι κάτοικοι, για να τους κηρύξει, κατά την συνήθειάν του...

Κατόπιν ο Άγιος φέρεται στην Ιερά Μονή Προυσιώτισσας. Εκεί έμεινε αρκετές ημέρες καταγινόμενος με το θείον κήρυγμα, την εξομολόγηση, τη λατρεία και την ίδρυση Σχολείου, μάλλον ανωτέρου Σχολείου. Δεδομένου ότι στο μοναστήρι ανέκαθεν λειτουργούσε: Κρυφό ή Φανερό Σχολείο για τα κοινά ελληνικά γράμματα. Επίσης, εκεί με την προφητική του διορατικότητα, επεσήμανε σε κηρύγματά του μεταξύ του ακροατηρίου του, φονέα Μοναχού, άγνωστον για το έγκλημα που έκαμε. Αυτόν τον εκάλεσε ιδιαίτέρως και τον ενουθέτησε καταλλήλως...

Από τον Προυσό ο Άγιός μας, διά μέσου πολλών χωριών και του Καρπενησιού, έφθασε στο χωριό Σπαρτιάς. Το χωριό αυτό σήμερα δεν υπάρχει. Εκεί, πλησίον αυτού ιδρύθηκε το σημερινό χωριό Στένωμα. Στο μέρος Δε που έκαμε τη συνάθροιση των κατοίκων της Σπαρτιάς για το κήρυγμά του, είναι τώρα κτισμένος προς τιμήν του Ιερός Ναός. Εκεί προσκληθείς από τον προύχοντα του χωριού να τον επισκεφθεί στην οικία του, δεν ανταποκρίθηκε. Γιατί με την προφητική του διορατικότητα προείδε την καταστροφή του χωριού, όπως και έγινε...

Εκείθεν ο Άγιός μας κατέφυγε στα Αγραφιώτικα χωριά, με πρώτο σταθμό το Μοναστηράκι. Στη σύναξη των κατοίκων του, όπου θα εγίνετο το θείον κήρυγμα, ο Άγιός μας με το διορατικό του χάρισμα, διαπίστωσε την απουσία κάποιας γυναίκας... Καθώς επίσης, στην ίδια ώρα, καθησύχασε ποιμένα να μείνει στο θείο κήρυγμα χωρίς να ανησυχεί ότι τα ζώα του θα προξενήσουν ζημιές σε ξένο χωράφι... Όπως και έγινε...

Δεύτερος σταθμός ήταν το χωριό Άγραφα. Στην εκεί συνάθροιση των χριστιανών, ο Άγιος προείπε την απουσία απ' αυτήν τριών κατοίκων του χωριού: ενός ποιμένου και μιας γυναίκας λεκώνας, τους οποίους ευλόγησε και δικαιολόγησε. Ενώ για κάποιον, ονόματι Καλογρή, που δεν προσήλθε, γιατί έκτιζε νέο σπίτι, προείπε πως ποντικοί θα κατοικήσουν σ' αυτό... Κι αληθινός βγήκε... Πράγματι, θανατηφόρα αρρώστια εθανάτωσε όλη την οικογένεια και έμεινε το σπίτι ακατοίκητο...

Από τ' Άγραφα ο Άγιος έφτασε και στο χωριό Χρύσω. Αξιοσημείωτο γεγονός στην εκεί παραμονή του είναι, η αποκάλυψη λογισμών που έκαμαν δυο παιδιά για τον ίδιο. Αυτά, ερχόμενα στη Θείο Κήρυγμα, σκότωσαν καθ' οδόν ένα φίδι και είπαν χαριτιεζόμενα: "Τούτο το χέλι, να το πά-

με δώρο στον Δάσκαλο". Κατά την ώρα όμως του κηρύγματος, όταν ο Άγιος, μεταξύ των ακροατών του, αντίκρισε αυτά τα παιδιά τους είπε: "Παιδιά μου, τι το κάματε το δώρο μου... το χέλι;" Αντιλαμβάνεται κανείς τα περαιτέρω...

Κατόπιν επισκέφθηκε το χωριό Μύρραση, τον τωρινό Μάραθο.

Τα Βραγγιανά, χωριό που το εγνώριζε από τον καιρό των σπουδών του, ποηυ έκαμε και στις εκεί ονομαστές Σχολές των Αγράφων του Οσίου Ευγενίου του Αιτωλού.

Το Τροβάτο και τη Φραγκίστσα, όπου υπάρχει η γνωστή "βρύση του Κοσμά" Ιδιαίτερος λόγος μεταξύ άλλων γίνεται για δυο Αγραφιώτες ληστές, τον Βασταρούχα και τον Δαβαρούχα, οι οποίοι οδηγηθέντες και εξομολογηθέντες υπ' αυτού, τελικά τον ακολούθησαν...

Κατόπιν πέρασε από την Παλαιοκατούνα... Την Κίτσα (σημερινή Βούλιη)... Αξιοσημείωτο είναι το περιστατικό από παρατήρηση που έκαμε σε πρεσβυτέρα που φορούσε άσπρο μαντήλι στο κεφάλι της. Της είπε επιτακτικά: "Είναι αυτό για παπαδιά; Βγάλε το και πέταξέ το!". Η παπαδιά πειθάρχησε αμέσως. Εκεί όμως που πέταξε το μαντήλι "ζούχνιασε", δηλ. γέμισε ο τόπος από ποντικάια.

Την Βαλαώρα... Την Γρανίτσα... Την Μπελτσίστα = το σημερινό Λιθοχώρι, όπου προείπε πως "μια μέρα, στα βουνά ετούτα, θα καταφύγουν οι άνθρωποι. Κόσμο και κοσμάκη θα γλιτώσουν απ' το χαλασμό...". Κατέληξε δε στην Ζελενίτσα = το σημερινό χωριό Πρασιά. Εδώ, σε σύναξη των Χριστιανών, κάλεσε έναν ληστή του διπλανού συνοικισμού Φουσιανών, τον οποίο αφού ημέρωσε και τον εξομολόγησε, τελικά τον έκαμε μοναχό. Επίσης, εδώ σε σύναξη, προτού αρχίσει το κήρυγμά του, παρακάλεσε το ακροατήριό του να περιμένουν λίγο, γιατί έρχονται, όπως διορατικά τους είδε, πέντε ποιμένες, πέντε τσοπάνηδες. Οι δυο εξ αυτών βρήκαν καθ' οδόν μια κελώνα. Είπαν δε μεταξύ τους χαριτολογώντας: Να την πάρουμε και να την πάμε στον Κήρυκα. Θα του είπουμε πως είναι "κότα - γαλίνα" (εκ του λατινικού Gallina). Ήρθαν και αυτοί στη σύναξη και προστέθηκαν στο ακροατήριο. Σε κάποια στιγμή, κατά την ώρα του κηρύγματος, τους αντικρίζει και τους ρωτάει: "Τι έγινε παιδιά μου; η κότα - γαλίνα;" Εκείνοι έμειναν άφωνοι, όπως συνέβη και με τα δυο παιδιά από το χωριό Χρύσω, ως το φίδι - χέλι..., και όπως συμβαίνει και αυτή τη στιγμή και σε μας, που ακούμε αυτά τα θαυμαστά γεγονότα της διορατικότητας του Αγίου... Στο ίδιο χωριό και σε πλαγιά του εκεί μοναστηριού, του Προφήτη Ηλία, αποκολλήθηκε από το βουνό μια μεγάλη πέτρα, η οποία καταρακουλούσε προς τη συνάθροιση του κηρύγματος. Ο Άγιος αμέσως, αφού καθυσάχασε τους ακροατές του, κατόπιν εσταύρωσε την κατερχόμενη πέτρα, η οποία προς κατάπληξη όλων σταμάτησε κομματιασμένη επί τόπου σε 4 μέρη. Η πέτρα αυτή έμεινε στην πλαγιά αυτή κολλημένη και θύμιζε έκτοτε η "Σταυρωμένη Πέτρα" του **Πατροκοσμά** μέχρι το 1950. Κατόπιν έπεσε κάτω στον Πρασιώτη ποταμό. ... Στο μέρος αυτό, ελέχθη επίσης, υπό του Αγίου και η προφητεία για την απελευθέρωση της Πατρίδας. Οι κάτοικοι της Πρασιάς, του έκαμαν για το λόγο αυτό, την ερώτηση: Πότε θα έλθει το "ποθούμενο";, δηλ. η λευτεριά; Κι εκείνος τους είπε: "Βλέπετε αυτό το πανύψηλο Κυπαρίσσι; Όταν λοιπόν το ιδείτε να ξεραίνεται από κάτω, από τη ρίζα, η Ελλάδα δεν θα ελευθερωθεί. Άλλ' όταν το ιδείτε να ξεραίνεται από την κορυφή, τότε θα γίνει το ποθούμενο". Έτσι και έγινε. Το 1821, το Κυπαρίσσι άρχισε να ξεραίνεται από την κορυφή. Και μάλιστα από τη μία εκ των τριών κορυφών του...

"Το Κυπαρίσσι αυτό, όπως γράφει ο κ. **Αθανασιάς**, υπάρχει και στις μέρες μας. "Οι διαστάσεις του, γράφει, είναι χωρίς υπερβολή τεράστιες. Η διάμετρός του αγγίζει τα 2 μέτρα (1,94), δεν το αγκαλιάζουν τρεις ψηλοί άντρες, αφού η περίμετρός του ξεπερνάει τα έξι μέτρα (6,08), το ύψος του είναι πολλές δεκάδες μέτρα, η φήμη του ξεπέρασε της Ζελενίτσας - Πρασιάς τα όρια τα στενά... και απολαμβάνει ζωή περισσότερο από 1500 χρόνια...". Τα παραπάνω τα βεβαιώνουν και άλλοι συγγραφείς, μεταξύ των οποίων και οι συμπατριώτες μας: **Θωμάς Β. Σταμούλης** και **Θωμάς Λ. Τσέτσος**. Ο πρώτος μάλιστα γράφει (1988) πως το Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών το ανεγνώρισε ως "διατηρητέο μνημείο του φυσικού κόσμου!".

Τέλος, για το Κυπαρίσσι αυτό, θα περιορίσω το λόγο σε ένα μόνο πρόσφατο γεγονός, που έγινε προ 10-15 ετών, προκειμένου να το ακούσουμε διηγούμενο από τον κ. **Αθανασιά**, για να πά-

ρουμε και κάποια γέυση του γραπτού λογοτεχνικού ταλάντου του.

Ο κ. Αθανασιάς λοιπόν στις σελ. 93-94 του έργου του γράφει: "... Τώρα τελευταία, μπροστά από 10-15 χρόνια, έγινε ένα γεγονός που άφησε τον κόσμο άφωνο. Όλοι μίλησαν για θαύμα του Πατροκοσμά. Για θαύμα που έγινε για παραδειγματισμό, για σωφρόνεμα και συμμόρφωση. - Τι έγινε!... Την έκταση (χωράφι) που βρίσκεται γύρω από το κυπαρίσσι, οι ιδιοκτήτες της, τη νοίκιαζαν σε κάποιον που 'χε λίγα προβατάκια. Όμως αυτός ήταν κακοπληρωτής. Πότε πλήρωνε και πότε δεν πλήρωνε. "Μία πλήρωνε, πέντε δεν πλήρωνε!" - Οι άνθρωποι, "αφού είδαν κι αποείδαν", αποφάσισαν να τον βγάλουν απ' τα χωράφια τους. Έλα, όμως, που δεν έβγαине! - Το γεγονός αυτό κρατούσε ιδιοκτήτες και... ενοικιαστή σε διαρκή γκρίνια κι απανωτούς καυγάδες. Ήταν Μάης μήνας. Ήταν μια μέρα φορτωμένη με καλωσύνη. Μια μέρα που έλαμπε ο ήλιος και ζεσταίνονταν ο τόπος. Τα πρόβατα του κακοπληρωτή, μιας και έκανε ζέστη, το μεσημεράκι πήγαν και στάλιζαν κάτω από το κυπαρίσσι. Τα ήταν τέσσερις η ώρα, όταν ο ήλιος χάθηκε μέσα στα σύννεφα, κι ο τόπος πνίγηκε απ' την βροχή. Οι αστραπές έζωναν τον τόπο, απ' τα μπουμπουνητά τριζοβόλαγε η γης, απ' τους κεραυνούς τρόμαζε, λαχτάραγε τοπ πλάσμα! Ένας κεραυνός, απ' τους πολλούς, έφυγε απ' τον ουρανό, διάβηκε το κυπαρίσσι και πάνε, τα ξέκαμε τα πρόβατα! Είκοσι δύο ήταν, κανένα δεν έμεινε! "Πήγαν όλα σ' ένα αίμα!" Δυο μάλιστα μαρμάρωσαν κι έμειναν ορθά! Έμειναν ολόρθα σαν αγάλματα! Άμα διάβηκε το κακό άλλοι αγνάντευσαν τα σκοτωμένα, τα κεραυνοβολημένα πρόβατα κι άλλοι κοίταζαν το κυπαρίσσι. Το κοίταζαν, έβλεπαν το θάμα κι έκαναν το Σταυρό τους. Αν και μέσα από τα κλαριά του διάβηκαν τόσες χιλιάδες βολτ (ηλεκτρισμού), "ούτε φύλλο δε θίχτηκε"! Έμεινε εντελώς ανέπαφο, λες και το κακό έγινε σ' άλλον τόπο και μακριά απ' αυτό!". Άραγε ο κεραυνός και το κακό που έγινε στα αθώα προβατάκια, έγινε για "σωφρονισμό", όπως γράφει ο καλός μας συγγραφέας.

Στη συνέχεια του έργου αναφέρονται και άλλα περιστατικά και άλλες διηγήσεις. Όπως λόγου χάριν, του μικρού Κωστάκη από τη Μύρση (Μάραθος). Ο μικρός αυτός ακολούθησε τον Άγιο, εν αγνοία των γονέων του, μέχρι τα Βραγγιανά. Απόσταση δέκα ωρών... Το βράδυ όμως, μόλις έφτασαν στα Βραγγιανά, ο μικρός ανησύχησε και είπε στον Άγιο: "Παπούλη, θέλω να πάω στη μάνα μου, γιατί δεν της είπα που έφυγα}. Ναι, Κωστάκη, του είπε ο Άγιος, αλλά θέλω να θυμάσαι πως "...εδώ μια μέρα θα περάσει και θα κυριαρχήσει η κίτρινη φυλή". Κατόπιν αυτό το ευλόγησε για την επιστροφή του: "Με μιας βρέθηκε στη Μύρση". Οι γονείς του, εν τω μεταξύ που ανησύχησαν, γι' αυτόν, όταν τον είδαν και τους είπε πως ήταν με τον Παπούλη στα Βραγγιανά, κατάλαβαν το θαύμα και αμίλητοι έκαναν το Σταυρό τους...

Επίσης, ιδιαίτερο λόγο κάνει για το τοπωνύμια: "Μπάμπες" και "Αφορισμένη" και για τα περιστατικά: "Το σκυλίσιο τυρί" και το "κλεμμένο κολοκύθι...". Στις Δε τελευταίες σελίδες καταχωρίζει: α) Τις λεχθείσες προφητείες του Αγίου: αυτές που είπε στην Ευρυτανία και άλλες που είπε αλλαχού. β) Το χρησιμότατο και πολυτιμότατο "Γλωσσάρι". Και γ) τα βοηθήματα, που χρησιμοποίησε για την συγγραφή του έργου.

Επιπλέον θα σχολιάσω και το εξής γεγονός. Παρατήρησα ότι ο Άγιος, σαν οδοιπόρος στα δύσβατα ευρυτανικά μονοπάτια πέρασε και από άλλα ευρυτανικά χωριά. Γι' αυτά δεν γίνεται λόγος, ούτε αναφέρονται. Βέβαια, δεν υπάρχουν αντίστοιχες παραδόσεις. Είναι όμως ανάγκη να ερευνηθεί το θέμα. Δεν είναι δυνατόν ο Άγιος από τον Σπαρτιά για να πάει στη Μιάρα, να μην πέρασε από το Καρπενήσι. Ούτε για να πάει από την Μιάρα στον Προυσό, να μην πέρασε από τα διερχόμενα χωριά: Κλαψί - Μεγάλο Χωριό - Καρύτσα (Καρπενησιού) και Καστανιά. Είθε η καλή, αλλά και επίμοχθη έρευνα κάποτε να αποδώσει και άλλους παρόμοιους σαν του παρουσιάζομενου έργου καρπούς...

Με την ευκαιρία η ταπεινότητά μου θα καταθέσει απόψε στην αγάπη όλων: ερευνητών και ακροατών, παράδοση σχετική, που άπτεται της ιδιαίτερας πατρίδας, το Μεγάλο Χωριό! Κι εδώ στο Μεγάλο Χωριό, μεγαλοχωρίτικη παράδοση, φέρνει τη διέλευση του Αγίου μας ως βεβαία. Μάλιστα, πέρα από το ορισμένο πρόγραμμά του, δηλαδή: τα κηρύγματά του, τις εξομολογήσεις του, και άλλα λατρευτικά και ιερατικά καθήκοντα, που έκαμε απ' όπου περνούσε στο Μεγάλο Χωριό επιπλέ-

ον ξεχώρισε ένα μεγαλοχωρήτη με διδασκαλικό ζήλο. Αυτόν, αφού τον προετοίμασε δεόντως, τον κατέστησε κατόπιν Δάσκαλο στο Σχολείο του χωριού... (βλ. σχετικά: Περιοδ. Η Φωνή του Μεγάλου Χωριού, φ. 111-112, 1999, σελ. 30-5, καθώς και στο μικρό πόνημά μας με τίτλο "Οι Δάσκαλοι του χωριού μας", Αθήναι 2004, σελ. 15-16).

Ο Άγιος Κοσμάς, αδελφοί, όπως περπάτησε σχεδόν ολόκληρη τη σκλαβωμένη Πατρίδα μας, Ελλάδα, περπάτησε και τον ευλογημένο ηρωστικό και αγιστόκο τόπο της ιδιαίτερας μας πατρίδας, της Ευρυτανίας.

Πιθανότατα να την επισκέφθηκε δυο φορές. Αναμφίβολα όμως την περπάτησε, την αγίασε, τη φώτισε και την ενουθέτησε... Αποδείχθηκε, ότι αυτός ο λίγος, ο λίγος στο δέμας, Καλόγερος και Ιερομόναχος, έφτασε σε μέτρα, όχι Μεγάλου, αλλά Μεγίστου Διδασκάλου του Ευαγγελίου του Χριστού και Μεγίστου, επίσης, Διδάχου του υπόδουλου ραγιά. Έτσι, τον πρόλαβε και τον προστάτευσε, να μην τον εξισλαμίζει ο ακατανόμαστος δυνάστης και τον προετοίμαζε για το ελπιδοφόρο "Ποθούμενο"...

Τέλος, μολοντί για το έργο του Αγίου Κοσμά δεν υπάρχει τέλος, θα κατακλείσω το λόγο με τη σεμνή ομολογία του ευσεβεστάτου συγγραφέα:

*"Θεωρώ- λέγει ο κ. **Αθανασιάς** - υποχρέωσή μου και καθήκον μου να ευχαριστήσω, μέσα από της καρδιάς μου τα βάθη, όλους τους συνταξιδευτές μου. Να ευχαριστήσω όλους αυτούς, που με τις διηγήσεις τους, τις περιγραφές τους, τις παροτρύνσεις τους και με την κάθε λογής υποστήριξή τους, με βοήθησαν να φτερουγίσω στο παρελθόν, να ταξιδέψω στο κάποτε, να προφθάσω το χρόνο.*

*Ομολογουμένως, δίχως τη δική τους συνδρομή - συνεχίζει ο κ. **Αθανασιάς** - το ταξίδι μου θα 'ταν δίχως τέλος και η προσπάθειά μου χωρίς αποτέλεσμα".*

Η εξομολόγησή του αυτή τον καταξιώνει και γι αυτό του απευθύνουμε θερμά τα συγχαρητήριά μας, για το εξαιρετο παρουσιαζόμενο έργο του, καθώς και για την πνευματική και πολιτισμική προσφορά, που κάνει ως εκπαιδευτικός στον τόπο μας. Κι ας γνωρίζει, πως πέρα από τις δικές του προσπάθειες και των επιόντων τις συμβουλές, είχε εκ τους ασφαλούς και την ευλογία και την καθοδήγηση του Μεγαλομάρτυρα, του Ισαποστόλου, του Εθναποστόλου και κατά το πάλοι συμπατριώτου μας, Αγίου Κοσμά του Αιτωλού, του οποίου επικαλούμαι για όλους μας την ευλογία του....

Εν κατακλείδι απομένει να ευχηθούμε εγκάρδια στον κ. Αθανασιά να ιδούμε σύντομα τη συνέχεια και άλλου παρόμοιου έργου του.

Ευχαριστώ!

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ κ. ΓΙΩΡΓΟ ΑΘΑΝΑΣΙΑ

Σεβαστοί πατέρες... Αγαπητοί φίλοι οικοδεσπότες..., Εκλεκτοί επίσημοι προσκεκλημένοι..., Φίλες και φίλοι της Ευρυτανίας, Συμπατριώτισσες και συμπατριώτες...,

Τρεις ζωές... τρεις ογδοντάχρονες ζωές, η μια συνέχεια της άλλης, απαιτούνται, για ν' αγκαλιάσουν την απόσταση που χωρίζει το σήμερα από το τότε... Για να γεφυρώσουν τη χρονική απόσταση που μας χωρίζει από το μεγάλο ερχομό... Από τον ερχομό του ήλιου εκείνου, που στα μέσα μιας αξιμέρωτης νυχτιάς ξεπετάχθηκε απ' τον προσάτη της Ελλάδας γαλαξία και φώτισε τ' αφέγγα της μαύρης σκλαβιάς σκοτάδια... Από τον ερχομό του ανθρώπου που, ως 3 άλλος Παύλος, κήρυττε Χριστό Εσταυρωμένο... δίδασκε ισότητα και δικαιοσύνη... στήριζε την ελπίδα λύτρωσης ενός κατατρεγμένου λαού, σύμπαγε τις ρηχωμένες από τη μαύρη σκλαβιά στάχτες και κράταγε άσβεστη τη λευτεριάς τη φλόγα.

Είναι αλήθεια ότι τα χρόνια διαβαίνουν... οι καιροί παρέρχονται... οι εποχές αλλάζουν... οι ώρες σβήνουν... οι στιγμές αφανίζονται... Όμως... όμως, παρά τη βιασύνη των καιρών και παρά το τρεχαλητό του χρόνου, το πέρασμά του δεν κατόρθωσε να το σβήσει ο μέγας καταλύτης...

Απεναντίας... μέσα στην απέραντη βουνίσια της Ευρυτανίας θάλασσα, ο Κοσμάς ο Αιτωλός, ο "Παππουλάκος" του λαού έγινε θρύλος. Οι γιδόστρατες που πέρασε έγιναν ιστορίες, στους τόπους που ξανάσανε και στα χωριά που στάθηκε πλάθηκαν μύθοι, οι Σταυροί που έστησε ίσκιωσαν κό-

σμο και ζωντανά, τα λόγια που ζεστόμισε έγιναν παραμύθια, οι προφητείες που έκαμε έγιναν όνειρα, προσμονές κι ελπίδες!

Σεβαστοί πατέρες, κυρίες και κύριοι,

Ευγνωμών τον Μέγιστο της Ευρυτανίας μας Θεό, πού 'ναι και δικός μου Θεός, διότι, μετά από μια πολύχρονη και επίπονη προσπάθεια, με αξίωσε να κλείσω μέσα στις 132 σελίδες ενός ταπεινού πονήματος μια ηλιαχτίδα μονάκριβη, που εκείνη την άλαλη για την εποχή μας εποχή διάβηκε και από την Ευρυτανία μας... Ήρθε και γλύκανε των πολύχρονων αέρηδων την παγωνιά...

Ευχαριστώ του Μεγάλου Δέντρου το Βλάστημα, που μου επέτρεψε ν' ακολουθήσω τα ακούραστα... τα άγια βήματά του...

Φίλες και φίλοι,

Υπάρχουν στιγμές που το είναι συνεπαίρνεται ... ο νους αδρανεύει ... η καρδιά πάλλεται στους ρυθμούς της συγκίνησης... τα λόγια στερεύουν... Ανάλογες στιγμές ζω κι εγώ τούτη τη μέρα...

Ομολογουμένως για μένα ετούτες οι στιγμές δεν είναι απλά όμορφες, είναι μοναδικές. Είναι στιγμές που θέλω να πω ευχαριστώ και δεν βρίσκω τα λόγια.

Αλήθεια τι λόγια να πεις και πώς να ευχαριστήσεις τους βιγλάτορες των ευρυτανικών ορέων, που, μέσα από τις διηγήσεις τους, με έτρεξαν από τους τόπους και τα χωριά που ο Πατροκοσμάς πέρασε...

Μ' έτρεξαν, με πήγαν, με οδήγησαν και με της φαντασίας μου τα μάτια τον ... είδα να κηρύττει θρησκεία και πατρίδα, αγάπη και οικογένεια, Χριστό κι Ελλάδα...

Μ' έτρεξαν, με πήγαν, με οδήγησαν και τον ... άκουσα να προφητεύει ξεσηκωμό και λευτεριά...

Μ' έτρεξαν, με πήγαν, με οδήγησαν κι ... είδα ανθρώπους ορεσιβίους, "άξεστους" κι "αμόρφωτους", να κρέμονται από τα χείλη του. Να ρουφούν τις λέξεις του, όπως ... όπως οι μέλισσες ρουφούν των λουλουδιών το νέκταρ, όπως τα δέντρα απολαμβάνουν του ήλιου το φως, όπως η λαίμαργη θάλασσα καταπίνει το νερό, όπως ο πικραμένος γεύεται τη χαρά, όπως ο αποσταμένος απολαμβάνει την ξεκούραση...

Τι λόγια να πεις και πώς να ευχαριστήσεις το Νομάρχη Ευρυτανίας, τον **Κώστα** τον **Κοντογεώργο**, το Δήμαρχο Καρπενησίου το **Βασίλη** τον **Καραμπά** και τον τέως Πρόεδρο της ΤΕΔΚ το **Δημήτρη** τον **Τάσση** που με τόση ζεστασιά αγκάλιασαν την προσπάθειά μου...;

Ομολογουμένως, δίχως τη δική τους συνδρομή κι επικουρία, η προσπάθειά μου θα 'τανε Αλωναριού ημέρα χωρίς ήλιο καλοκαιρινό...

Τι λόγια να πεις και πώς να ευχαριστήσεις το Δεσπότη μας τον κ.κ. Νικόλαο και τον εκλεκτό συνάδελφό μου τον **Μανώλη** τον **Κοπανάκη** που έκαναν το προλόγισμα του βιβλίου μου...;

Τι λόγια να πεις και πώς να ευχαριστήσεις τον αγαπητό μου φίλο και εκλεκτό συνεργάτη το Γιώργο τον Τάσιο, για τη δημιουργία του ομολογουμένως όμορφου εξώφυλλου και όχι μόνο...;

Τι λόγια να πεις και πώς να ευχαριστήσεις τη διεύθυνση του "Ευρυτανικού Παλμού" που έκανε την εκτύπωση;

Τι λόγια να πεις και πώς να ευχαριστήσεις όλους όσους ασχολήθηκαν με το ταπεινό μου πόνημα κι έγραψαν κριτικές, καλές είν' αλήθεια, γι' αυτό...;

Τι λόγια να πεις και πώς να ευχαριστήσεις τον αιδεσιμολογιότατο... τον λόγιο... π. **Κων/νο Βαστάκη** και τον συνδημότη μου, τον εκλεκτό συνάδελφο, τον **Ηλία** το **Λιάσκο** που επωμίστηκαν την παρουσίαση του βιβλίου μου και που τόσο κολακευτικά λόγια είπαν γι' αυτό...;

Τι λόγια να πει και πώς να ευχαριστήσει κανείς εσάς, όλους εσάς, που τιμάτε την αποψινή εκδήλωση με την παρουσία σας...;

Τι λόγια να πει κανείς και πώς να ευχαριστήσει τους οικοδεσπότες... τους εμπνευστές και διοργανωτές αυτής της λαμπρής εκδήλωσης...;

Εκλεκτοί μου συμπατριώτες, ειλικρινά νιώθω, ότι το ενδιαφέρον σας για μένα είναι πατρικό και η στοργή σας μητρική...

Σε όλους εσάς επιτρέψτε μου να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ απλό καρδιάς...

Ιερά Μονή Μεταμορφώσεως Βράχας

Κων/νου Ηλ. Μήτσιου

Τα Μοναστήρια μας, φωτεινοί φάροι που φωτίζουν τα πλεούμενα των απανταχού Ορθόδοξων Χριστιανών, δε θα παύσουν στην πολυκύμαντη εποχή μας να διδάσκουν με τη σιωπή τους, να ελέγχουν με τα ερείπιά τους και να στέκονται κυματοθραύστες στην άρνηση, στην ισοπέδωση, στην αδιαφορία, στην πλάνη.

Μοναστικά συγκροτήματα, δημιουργήματα της λαϊκής μας αρχιτεκτονικής, είναι διάσπαρτα σε όλη την ελληνική επικράτεια και μεταφέρουν στο ταξίδι τους ανά τους αιώνες την παράδοση της φυλής μας. Στέκουν αγέρωχα μνημεία της εθνικής μας υπερηφάνειας και της ορθόδοξης πίστης του λαού μας. Και ακόμη είναι τόποι ψυχικής ηρεμίας και εσωτερικής αγαλλίασης, σημεία της απόλυτης προσέγγισης της ψυχής με το Θεό.

Γνώρισαν τα μοναστήρια μας το μίσος και τη βαρβαρότητα των κατακτητών της Ελλάδας, πολλάκις τα λεηλάτησαν, τα ερήμωσαν και τα πυρπόλησαν, αλλά δεν μπόρεσαν να τα αφανίσουν. Παρά τις πληγές, που έχει στο σώμα τους χαράξει το καταστρεπτικό πέρασμα των αλλόθρησκων, στέκουν ακόμη αγέρωχα κουβαλώντας μέσα τους την Ψυχή και το Μεγαλείο του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας.

Σε μια ειδυλλιακή τοποθεσία, κοντά στο χωριό Βράχα, το ιστορικό Μοναστήρι, απέναντι από την απόκρημνη και επιβλητική κορφή της Τσούκας και ανάμεσά τους μια χαράδρα με χωρογραφικό ενδιαφέρον, αναπολεί το ένδοξο παρελθόν και ονειρεύεται τη μέρα της επαναλειτουργίας του.

Και, βέβαια, δεν μπορούν οι Βραχινιοί να σηκώσουν το βάρος των εξόδων του τεράστιου έργου. Η προσφορά της παλαιάτατης Ι. Μονής της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Βράχας απαιτεί την καθολική συνεισφορά των Ευρυτάνων. Τα μοναστήρια μας στην Ευρυτανία, μνημεία της φυλής μας και της ορθόδοξης πίστης του ευρυτανικού λαού, δικαιούνται του σεβασμού μας και της αρωγής όλων μας.

Τα μοναστήρια δεν είναι μόνο για τους μοναχούς, αλλά και για όλον τον ορθόδοξο κόσμο. Και από την άποψη αυτή δικαιολογείται το αδιάπτωτο ενδιαφέρον των απανταχού Βραχινίων για την επαναλειτουργία της ερειπωθείσης Μονής, κάτω από τον προβολέα του θείου της Μεταμορφώσεως Φωτός και την καθοδήγηση του πεφωτισμένου Μητροπολίτου Καρπενησίου κ.κ. **Νικολάου**.

ΓΝΩΜΕΣ - ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Νικολάου Η. Σιακαβέλλα

Υποστράτηγου πεζικού ε.α.

Το 1962 στο τριμερές Στρατηγείο Κύπρου, Τούρκος Αξ/κός σε συζήτηση μαζί μου είπε: "Εάν δεν ήταν πρώτη η Αγγλία στη διπλωματία παγκόσμια, θα 'ταν η Τουρκία" και συνέχισε λέγοντας ό-τι "η Τουρκία είναι δεύτερη παγκόσμια".

Θα αναφερθώ σε ορισμένα στοιχεία τα οποία μάλλον ενισχύουν την άποψη ότι είναι αξιόλογη η τουρκική πολιτική.

Κάποια μέρα του 1352 οι Τούρκοι του Ορχάν, γιου του Οσμάν, πέρασαν ανενόχλητοι από τους Βυζαντινούς στην ευρωπαϊκή ακτή της Θράκης και παραμένουν έκτοτε στην Ευρώπη. Το 1361 εί-χαν καταλάβει την Ανατολική Θράκη και είχαν κάνει πρωτεύουσα την Ανδριανούπολη. Το 1430 Κα-τέλαβαν τη Θεσσαλονίκη. Το 1444 κέρδισαν τη μάχη της Βάρνας (σημερινής πόλης της Βουλγα-ρίας) εναντίον των Σταυροφόρων Ούγγρων, Πολωνών και Ρουμάνων.

Μέχρι το 1446 επεκτάθηκαν κατακτητικά μέχρι το Εξαμίλιο, μεγάλο τείχος της Κορίνθου και στις 14-12-1446 ο Σουλτάνος Μουράτ με 180.000 περίπου μαχητές, επιτέθηκε εναντίον 60.000 Χρι-στιανών Ελλήνων της Πελοποννήσου, που αμύνονταν με αρχηγό τον Κ. Παλαιολόγο (μονάρχη της Πελοποννήσου), στο Εξαμίλιο, με αποτέλεσμα να νικηθούν οι Έλληνες και να κατασφάξει σχεδόν όλους τους μαχητές και πολλούς άλλους να σύρει στα κάτεργα. (Ο Παλαιολόγος εστέφθη Αυτοκρά-τορας του Βυζαντίου στις 6 Ιαν. 1449).

Ο Μωάμεθ Β', όταν ανέλαβε την Κυβέρνηση του τουρκικού έθνους, ενώ οργάνωνε ισχυρό στρατό, με σκοπό να καταλάβει τη Βασιλίδα των πόλεων, την Κωνσταντινούπολη, που ήταν ο δια-καής πρωταρχικός, αντικειμενικός, σκοπός του, διέδιδε ότι προπαρασκευαζόταν να εκστρατεύσει κατά της Ουγγαρίας. Έτσι εξαπατούσε τους Βυζαντινούς και αφού οργάνωσε ισχυρό στρατό 400.000 περίπου μαχητών, επιτέθηκε εναντίον της Κωνσταντινούπολης, την οποία και κατέλαβε στις 29 Μαΐου 1453.

Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης οι κατακτητές Τούρκοι διέπραξαν τριήμερη μεγάλη λε-ηλασία, σφαγές ανδρών και γυναικών και πολλά όργια. Επακολούθησε η μέγιστη συμφορά για την Ελλάδα, η επί 400 περίπου χρόνια μαύρη σκλαβιά των Ελλήνων στους Τούρκους. Κι όποιος της μαύρης της σκλαβιάς εγνώρισε τον πόνο, σκλαβιά και πόνος τι θα πει, εκείνος ξέρει μόνο.

Η τουρκική πολιτική ξέρει να περιμένει επί πολλά έτη, για να εκμεταλλευτεί την κατάλληλη ευ-καιρία πραγματοποίησης των εθνικών στόχων της.

Από το 1361, που κατέλαβε την Αν. Θράκη, την Ανδριανούπολη πέρασαν 100 χρόνια έως το 1453, που της δόθηκε η ευκαιρία και κατέλαβε την Κων/πολη. Λίαν αξιόλογο γεγονός της τουρκι-κής πολιτικής είναι το παρακάτω γεγονός.

Μετά την Άλωση, απρόσμενο μήνυμα φτέρωσε τους σκλάβους. Ο Μωάμεθ κάλεσε τους ραγιά-δες να ανακηρύξουν Πατριάρχη, γιατί έβλεπε ο ίδιος την ανάγκη το Γένος των Ελλήνων να βρει το δικό του πνευματικό, θρησκευτικό στήριγμα, να ανήκει στην Ορθοδοξία, ώστε να είναι στύλος ακλόνητος ενάντια στις δολοπλοκίες του Πάπα. Χειροτόνησε στον Ιερό Ναό των Αγίων Αποστόλων Πατριάρχη Κωνσταντινούπολης και Νέας Ρώμης τον Γεννάδιο Σχολάριο. Τον προσφώνησε δε με α εξής λόγια: "Πατριάρχευε επ' ευτυχία. Και έχε την φιλίαν ημών εν οίς θέλεις. Έχων πάντα τα Σα προνόμια, ως και προ σου Πατριάρχει είχον".

Ο Ελληνισμός ένιωσε μεγάλη ικανοποίηση.

Στις 4 -6- 1878 η Τουρκία, κατόπιν συνθήκης αμυντικής συμμαχίας με την Αγγλία, της παραχώρησε την Κύπρο, που κατείχε η Τουρκία από το 1571 με την υποχρέωση να βοηθήσουν οι Άγγλοι τους Τούρκους σε περίπτωση ρωσικής επίθεσης, ανέλαβε και την υποχρέωση η Αγγλία να πληρώνει φόρο υποτέλειας στην Τουρκία 92.000 λίρες, τα περισσεύματα δηλ. των εισπράξεων στην Κύπρο.

Στις 17-10-1915 η Αγγλία πρόσφερε την Κύπρο στην Ελληνική Κυβέρνηση, υπό τον όρο να μετάσχει η Ελλάδα στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, αλλά η Ελλάδα αρνήθηκε και η προσφορά ανακλήθηκε. Ευκαιρία ανεπανάληπτη. Και τελικά δεν αποφεύχθηκε η συμμετοχή μας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Η πλέον αξιόλογη επιτυχία της τουρκικής πολιτικής και διπλωματίας είναι η μη εμπλοκή στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, που επισώρευσε τεράστιες απώλειες σε νεκρούς, τραυματίες, αγνοούμενους και απώλειες αμάχων στα εμπλακέντα κράτη. Για παράδειγμα οι συνολικές απώλειες σε ανθρώπινες υπάρξεις ήταν της Αγγλίας 635.347, των Η.Π.Α. 455.314 και της Σοβιετικής Ένωσης 12.000.000! Η Τουρκία κήρυξε τον πόλεμο κατά της Γερμανίας στις 23-2-1945, μόλις 3 μήνες πριν από την κατάρρευση του Γ΄ Ράιχ.

Υπήρξε ένα από τα ελάχιστα ουδέτερα κράτη της Ευρώπης. Υπήρξε "επιτηδαιώς" ουδέτερη και διατηρούσε φιλικές σχέσεις με τη Γερμανία και την προμήθευε με χρώμιο, που είχε ανάγκη η πολεμική της βιομηχανία. Όταν οι Γερμανοί εισέβαλαν στην Ελλάδα, οι Άγγλοι εισηγήθηκαν στην τουρκική κυβέρνηση να καταλάβει τη Λήμνο, τη Μυτιλήνη και τη Χίο, για να εμποδισθεί δήθεν η κατάληψη τους από τον Χίτλερ, αλλά οι Τούρκοι δεν δέχθηκαν, γιατί δεν ήθελαν να εκτεθούν στους Γερμανούς, ότι παραβιάζουν την ουδετερότητά τους.

Η Χώρα μας θυσίασε 600.000 τέκνα της στη διάρκεια της εννιάχρονης πολεμικής περιόδου, από Οκτώβριο 1940 μέχρι 29 Αυγούστου 1949.

Κατά την Γερμανο - Ιταλική Κατοχή της Ελλάδας 1941-44 με έγκριση - ανοχή της Γερμανίας η Βουλγαρία προσάρτησε τους νομούς Σερρών, Δράμας, Καβάλας, Ξάνθης και Ροδόπης. Εξαιρέθηκε ο νομός Έβρου επειδή ο Χίτλερ διατηρούσε άριστες σχέσεις με τον επιτήδειο ουδέτερο, την Τουρκία, η οποία δεν ανεχόταν παρουσία Βουλγάρων μπροστά στην Ανδριανούπολη.

Μετά την Μικρασιατική Καταστροφή του 1922, τα σύνορα μεταξύ Α. Θράκης (τουρκικής(και Δυτικής (ελληνικής) έπρεπε να είναι ο ποταμός Έβρος. Και όμως οι Τούρκοι πέτυχαν να τους παραχωρηθεί η ελληνική θρακική περιοχή Καραγάτς, εντεύθεν του ποταμού Έβρου, ώστε τα σύνορα να απέχουν σημαντικά από την Ανδριανούπολη. Κι έτσι η Τουρκία, σε περίπτωση πολέμου με τη χώρα μας, έχει προγεφύρωμα έτοιμο.

Στη σημερινή εποχή η εξωτερική πολιτική της Τουρκίας στηρίζεται σε δύο άξονες, στον ευρωπαϊκό και τον αμερικανικό, με ιδιαίτερη βαρύτητα στον δεύτερο. Και το 1974 δεν θα έκανε η Τουρκία απόβαση στην Κύπρο, εάν δεν είχε τη σιωπηρή συγκατάθεση - έγκριση των Άγγλων και των Αμερικανών. Οι Τούρκοι είναι διπλοκάλαμοι ψαράδες, που ψαρεύουν με δύο καλάμια. Είναι δε καχύποπτοι προς κάθε ξένο. Μια τουρκική παροιμία λέει: *"Πραγματικός φίλος του Τούρκου είναι μόνον ο Τούρκος"*.

Η φιλική προσέγγιση με Τούρκο χρειάζεται προσοχή. Μια κυπριακή παροιμία λέει: *"Ο Τούρκος γεφύρι κι αν γίνει πάνω να μην περάσεις"*. Ο μεγάλος Τούρκος ηγέτης Κεμάλ Ατατούρκ είχε πει: *"Η Τουρκία για τους Τούρκους"*. Γι αυτό εξόντωσαν 1.500.000 Αρμένιους το 18915, 350.000 Πολίτιους το 1920-23 και εκδίωξαν από την Κωνσταντινούπολη τους Έλληνες με τα γεγονότα του 1955 και 1963, με αποτέλεσμα οι Έλληνες από 150.000 που ήταν τον 19022 να είναι σήμερα 1.500 - 2.000, ενώ οι Μουσουλμάνοι της Θράκης μας από 50.000 που ήταν το 1923 να είναι τώρα 120.000. Οι κάτοικοι των νησιών Ίμβρου και Τενέδου έχουν σχεδόν εξαλειφθεί.

Ο Τούρκος είναι σκληρός διαπραγματευτής και δεν υπογράφει συμφωνίες, που αφορούν εθνικά θέματα, αν δεν είναι απόλυτα βέβαιος ότι αποκομίζει εθνικά οφέλη. Έχει έμφυτο το ένστικτο της αρπαγής και αρέσκεται στη λεηλασία.

Η ολοκλήρωση των επεκτατικών του σχεδίων μεθοδεύεται συστηματικά και μια γλώσσα καταλαβαίνει και υπολογίζει. Τη γλώσσα της ισχύος, διπλωματική και στρατιωτική. Τους μόνους τομείς που δεν παραμελεί ποτέ το τουρκικό κράτος και προσπαθεί συνεχώς να τους ισχυροποιεί είναι οι Ένοπλες Δυνάμεις, η εξωτερική πολιτική και η προπαγάνδα. Είναι υπερήφανοι οι Τούρκοι για την πολεμική τους ιστορία.

Τέλος, δεν θεωρείται περιττό να λεχθεί, ότι οι Τούρκοι δεν διάκεινται φιλικώς, συμπαθώς, αλλά μάλλον εχθρικός προς τους Έλληνες, διότι με την Επανάσταση του 1821-28 και τους απελευθερωτικούς πολέμους 1912, με τη συμμετοχή και των άλλων γειτονικών κρατών Σερβίας - Βουλγαρίας, υπήρξαμε από τους κύριους συντελεστές της κατάρρευσης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ ΚΑΙ ΩΔΗ

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ Γ. ΜΠΡΑΝΗ**
Σχολικού Συμβούλου - Νομικού

"ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ". Σύνοδος 13η. 20-01-2008. Λήξη των εργασιών της πανηγυρική. Ενώπιον της πολιτειακής και πολιτικής ηγεσίας του τόπου, καθώς και άλλων προσωπικοτήτων.

Η αυλαία της 13ης Συνόδου της "ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ" έκλεισε, κατά το ειωθός, με την ωδή του Εθνικού Ύμνου. Αλλά και εδώ, στο χώρο του Εθνικού Κοινοβουλίου, στο "ΠΑΛΛΑΔΙΟΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ", η "κόψη" έγινε, ως συνήθως, "όψη". Τα παράδοξα, βλέπετε, και τα ανακόλουθα συμβαίνουν παντού και ανεξαρτήτως τόπου και χρόνου. Δεν κάνουν διακρίσεις.

Ο "ΠΡΟΚΑΘΗΜΕΝΟΣ" της Βουλής των Ελλήνων, που έχει πάντα και το γενικό πρόσταγμα, λέει: "Ένας έφηβος βουλευτής να κάνει την αρχή". Δεν την έκανε κανένας. Και τότε την έκανε αυτός. Αλλά και αυτός δεν απέφυγε το ολίσθημα. Είπε: Σε γνωρίζω από την όψη". Ότι ακούει κανείς, κατά την ωδή του Εθνικού Ύμνου, παντού, το άκουσε και εδώ.

Ο πρώτος στίχος του Εθνικού Ποιήματος δεν λέει: "Σε γνωρίζω από την όψη" αλλά λέει: "Σε γνωρίζω από την κόψη". Ιδού η πρώτη στροφή:

"Σε γνωρίζω από την κόψη
του σπαθιού την τρομερή
Σε γνωρίζω από την όψη
που με βια μετράει τη γη".

Ο Εθνικός Ύμνος είναι ένα εγκώμιο, μια εξύμνηση, μια υμνολογία, ένας εκθειασμός προς το υπέρτατο και πολυπόθητο αγαθό της Ελευθερίας.

Η ανάκτησή του έγινε δυναμικά. Έγινε με το σπαθί, με τα όπλα. Και με την αρετή και την τόλμη των Ελλήνων, με τα ηρωικά κατορθώματα και τις ηρωικές πράξεις, με τις θυσίες τις πολλές και τα πολλά ολοκαυτώματα.

Ελάχιστες φορές ο γράφων έχει ακούσει να άδεται ο Εθνικός Ύμνος, ως πρέπει, ως αρμόζει, ως έχει ο πρώτος και ο τρίτος στίχος της α' στροφής.

Με αυτήν την ανακολουθία, με αυτό το λάθος, που έχει χαρακτήρα μονιμότητας, αποδεικνύεται περίτρανα το ιστορικό έλλειμμα των Ελλήνων και των Ελληνίδων.

Και κλείνω το σχόλιό μου αυτό με τις χαρακτηριστικές φράσεις 2 "εφήβων βουλευτών": "Ως πότε θα πονάω; Ως πότε θα θλίβομαι; Ως πότε θα φοβάμαι;" Και "Ελπίζω να μη μας διαφεύσετε τις ελπίδες μας και τα όνειρά μας. Να μη γίνει η φωνή μας "ΦΩΝΗ ΒΟΩΝΤΟΣ ΕΝ ΤΗ ΕΡΗΜΩ".

ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ (ΑΓΙΑ ΛΑΥΡΑ) ΑΧΑΪΑΣ - ΔΟΜΝΙΣΤΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Γράφει ο **Ανδρέας Κάππας**
Συγγραφέας - Λογοτέχνης

Δυο χωριά, δυο φλάμπουρα....

Δυο επαναστάσεις του ελληνισμού για το διώξιμο των κατακτητών που θρονιάστηκαν απρόσκλητοι στον τόπο μας. Και οι δυο ξεσηκωμοί αιματοβαμμένοι με χιλιάδες θύματα και καταστροφές, τόσο το 1821 με στρατηλάτη το Θ. Κολοκοτρώνη ενάντια των Τούρκων, όσο και το 1942 με τον πρωτοκαπετάνιο Άρη Βελουχιώτη ενάντια των Ιταλών, Γερμανών και Βουλγάρων στην κατοχή...1941-44.

Και οι δυο εξεγέρσεις ξεκίνησαν εθελοντικά, χωρίς αμοιβή, με όπλα καριοφιλία και γκράδες ... από το μηδέν και μέσα από τεράστιες δυσκολίες, πολλαπλές έριδες, αμφισβητήσεις και φιλοδοξίες καπεταναίων, χωρίς να λείπουν οι εμφύλιες συγκρούσεις, κατάφεραν να φτάσουν στο τελικό νικηφόρο αποτέλεσμα για την πατρίδα μας υπό την καθοδήγηση της Φιλικής Εταιρείας το 1821 και με το Ε.Α.Μ. ο αντιστασιακός αγώνας της κατοχής.

Η μικρή χώρα μας Δε δίστασε να τη βάλει με τη χιτλερική Γερμανία το 1941-44, που οι φασιστικές της στρατιές έκαναν περίπατο σε όλη την Ευρώπη και νίκησε! Όμως πίσω από την αντριούση, την παλικαριά, τον ηρωισμό και την αυτοθυσία των αγωνιστών Ελλήνων, υπήρχαν ισχυρές δυνάμεις όπως η Αγγλία, η Γαλλία και η Ρωσία που ήθελαν την Ελλάδα πiónι στην πολιτική τους σκακίερα, αδιαφορώντας για την τύχη του λαού μας.

Ανάμεσα στις τρεις φιλικές χώρες το 1821 ξεχώρισε η Αγγλία, η οποία ανέλαβε την προστασία μας...

Και ενώ μας βρήκε ικανούς για αγώνα και θυσία για την απελευθέρωση της χώρας μας τόσο το 1821 όσο και το 1941-44, μας βρήκε ανίκανους να διοικήσουμε και μνα νοικοκυρέψουμε την πατρίδα μας και μας έφερε ξενόφερτους βασιλιάδες να μας κυβερνήσουν... Τον στρατηλάτη Θεόδωρο Κολοκοτρώνη μαζί με πολλούς άλλους καπεταναίους (Πλαπούτα, Νικηταρά, κ.λπ.) τους δίκασε σε θάνατο και τους φυλάκισε στο Παλαμήδι του Ναυπλίου ως επικίνδυνους και επιζήμιους για την πατρίδα μας. Τον Δε πρωτοκαπετάνιο Άρη Βελουχιώτη, με χιλιάδες αντιστασιακούς αγωνιστές τους έσπρωξε ... άλλους για να γλιτώσουν το μαχαίρι των Σούρλα, Βουρλάκη, Κατσαρέα, Τσαντούλα, Βελέτζα, Καμαρινέα κ.λπ., πάλι προς τα βουνά και άλλους προς τα ξερονήσια και τις φυλακές με την κατηγορία του προδότη της πατρίδας!

Κύλησαν δυο περίπου αιώνες με ασταμάτητους αγώνες, με πολύ αίμα και θυσίες για το ιδανικό της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας για να φθάσουμε στη σύγχρονη κηδεμονία της ηγέτιδας υπερδύναμης της παγκοσμιοποίησης και των Βρυξελλών της Ευρώπης. Το κόστος για τα 187 χρόνια που πέρασαν μέχρι σήμερα: εκατοστιαίες χιλιάδες οι απώλειες από τη συμμετοχή μας στους δυο παγκόσμιους πολέμους και στα συμμαχικά πολιτικά στρατιωτικά παιχνίδια... για τα δικά τους συμφέροντα... Χώρια το κόστος των καμένων και γκρεμμένων νοικοκυριών.

Πιο το κέρδος το 2008 ως άθροισμα στο αίμα... στις θυσίες, για την ένδοξη ιστορία μας και τον πολιτισμό μας:

Στα δέκα εκατομμύρια Έλληνες (όχι ξένους) τα δυόμισι εκατομμύρια ζούνε κάτω από το όριο της φτώχειας...

Μας λένε πως οι Έλληνες της διασποράς είναι περισσότεροι από αυτούς που ζούμε στην Ελλάδα. Εάν δεν έπαιρναν των οματιών τους να σκορπίσουν παντού στην ξενιτιά για να φάνε ένα κομμάτι ψωμί και έμειναν στην Ελλάδα πως θα ήταν εδώ η ζωή μας: την απάντηση την αφήνω στην κρίση σας και στα παχιά λόγια των πολιτικών που μας zalίζουν τα κεφάλια με ψευτιές Πόση σι-

γουριά και εγγύηση έχουμε σήμερα από τους καινούριους προστάτες μας και συμμάχους για το μουσουλμανικό τόξο των βορείων συνόρων μας και του Αιγαίου που άρχισαν να μας δείχνουν τα δόγματα τους; Λέτε να μας αγαπάνε πολύ και δεν μας το λένε; Περιμένουμε...

Ποια η αναφορά της Ιστορίας μας για τον ξεσηκωμό του 1821 και του 1941-44; Το μιν 1821 το γιορτάζουμε επίσημα στις 25 Μαρτίου το Δε 1941-44 ούτε γιορτάζεται επίσημα ούτε διδάσκεται επίσημα στα σχολεία για να μάθουν τα παιδιά μας τι έγινε στην κατοχή με τους Γερμανούς.

Το μόνο που γίνεται στη Δομνίστα κάθε χρόνο το μήνα Ιούνιο, με πρωτοβουλία του Δημάρχου Γιάννη Σταμάτη, μερικών ασπρομάλληδων αντιστασιακών, που τους ξέχασε ο χάρος, και μια σειρά φίλων της Εθνικής Αντίστασης, είναι ένα αντάμωμα προς τιμήν του πρωτοκαπετάνιου Άρη Βελουχιώτη, που πρωτοξεκίνησε τον αντιστασιακό αγώνα ενάντια των κατακτητών στις 7-6-1942 από την πλατεία της Δομνίστας με 12 αντάρες και με δανεική σημαία από το Σχολείο Κρικέλλου και εκείνη κρυφά από τον αγωνιστή Δάσκαλο Βασίλη Παπανικολάου.

Οι πολλαπλές ομοιότητες, οι πολλές συγκυρίες και οι μεγάλες δοκιμασίες των δύο εθνικών ξεσηκωμών στα Καλάβρυτα (Αγία Λαύρα) και στη Δομνίστα Ευρυτανίας, μου δυναμώνουν τη σκέψη και τη λογική πως θα μπορούσε με πρωτοβουλία των δημάρχων και των δύο περιοχών να φιλιώσουν και με βάση τον Καποδίστρια να γίνουν όμοροι ιστορικοί δήμοι, γιορτάζοντας από κοινού την κοινή προσπάθεια για ελευθερία και ανεξαρτησία του ελληνισμού από τους εχθρούς κατακτητές του χτες και με την ευχή και την ελπίδα να μην ξαναζήσουμε τέτοιες επιδρομές και καταστάσεις, γιατί ο λαός μας αγαπάει την ειρήνη και όχι τον πόλεμο... Και δεν θέλουμε άλλες ξένες προστάσεις... Μπορούμε και μόνοι μας να νοικοκυρέψουμε τον τόπο μας!...

Η ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΓΡΙΠΗ ΤΟΥ 1918 ΣΤΗ ΒΑΛΑΩΡΑ - ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Γράφει ο **Θωμάς Σταμούλης**

Διάφορες θανατηφόρες επιδημίες που μάζιζαν τους κατοίκους διαφόρων διαμερισμάτων της Χώρας μας όπως πανούκλα, χολέρα, τύφος κ.ά. δεν είχαμε εδώ στο χωριό μας (Βαλαώρα - Ευρυτανίας). Είχαμε μόνο λίγα κρούσματα φυματίωσης και μεγάλη ζημιά έπαθαν οι κάτοικοι από την ισπανική γρίπη του 1918. Ταλαιπωρημένος ο κόσμος από την πείνα του 1917 η Ισπανική γρίπη ένα χρόνο αργότερα βρήκε κατάλληλο έδαφος και θέρισε το ένα τέταρτο των κατοίκων του χωριού. Δεν προλαβαίνανε να τους θάψουν. Έτυχε να είναι και μεγάλη κακοκαιμωνιά. Η καμπάνα της Παναγίας χτυπούσε συνεχώς λυπητερά. Τους πολλούς τους θάψανε χωρίς τη νεκρώσιμη ακολουθία, γιατί ο παπάς ήταν βαριά άρρωστος. Επίσης πολλούς τους θάψανε έξω από το φράχτη του κοιμητηρίου, γιατί ήταν γεμάτο από νιόσκαφτα μνήματα.

Τότε συνέβησαν δυο τραγικά και ανατριχιαστικά γεγονότα:

1.- Μια γυναίκα πέθανε έχει κανένα δικό της εκεί, εκτός από το αγοράκι της, ενός χρονών, περίπου, το οποίο μη γνωρίζοντας το κακό που το βρήκε ξεκούμπωσε το στήθος της πεθαμένης μάνας και θήλαζε "νεκρόγαλο"...

2.- Δυο άντρες, δεν είχαν προσβληθεί από τη γρίπη και συνεπώς αυτοί έκαναν τις περισσότερες μεταφορές των νεκρών, χωρίς φέρετρα. Από έναν στον ώμο και στον Άη-Θανάση! Εν τω μεταξύ είχαν σκληρυνθεί από τους καθημερινούς θανάτους. Το είχαν ρίξει έξω, που λέμε. Μια μέρα ξεκλίνησαν από διαφορετική κατεύθυνση ο καθένας και από έναν πεθαμένο στον ώμο!... Συναντήθηκαν μπροστά στον Άη - Θανάση. Ο Δημήτρης πέταξε το πτώμα κάτω και με πικρό χαμόγελο είπε στον άλλον: "Θεό, το δικό μου είναι παχύτερο!..." Οι δυο αυτοί άντρες ήταν ο Δημητράκης Κώστιας (Τλάτσικας) και ο Θεός Αθανασίου (Φρακατσώνης).

Αιωνία τους η μνήμη!

ΠΡΟΣΦΥΓΙΑ ΣΤΟ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

(Από το ιστορικό και κοινωνικό μυθιστόρημα
του Γιώργου Σταυράκη **"ΤΑΞΙΔΙΩΤΕΣ ΤΟΥ ΑΝΕΜΟΥ"**)

Κάτω από σκληρές συνθήκες διαβίωσης η Διαμάντω άρχισε και πάλι να ακούει παράξενες φωνές. Άλλες της λέγανε ότι θα τη διώξουν από το σιδερένιο τολ, και άλλες θα τη σκοτώσουν. Νέο σύνδρομο καταδίωξης και φοβίας τη βασάνιζε εκεί μέσα.

Όταν προσπαθούσε να πει το βάσανό της στο Μήτσο, εκείνος δεν καταλάβαινε πόσο σοβαρό ήταν το πρόβλημα.

- Τι λες τώρα δα, παλάβωσες; Μη σκιάζεσαι δε σε πειράζει κανένας. Μού 'παν πως θα μας διώξουν από εδώ. Θα μας βάλουν να κοιμηθούμε στο ρέμα. Θα μας φάνε οι λύκοι. Δε μας διώχνουν, ποιος στα λέει αυτά τα πράματα. Πού θα το βρούμε χειρότερο;

Άλλοι συγκατόικοι στο ίδιο τολ έβλεπαν την άσχημη ψυχική κατάσταση της Διαμάντως, αλλά δεν μιλούσαν.

Άλλαξε τα λόγια της από τη μια ώρα στην άλλη. Καταρίοταν τα δυο αγόρια με βαριά λόγια και ύστερα τα καλόπαιρνε.

Η Μπιρμπίλω η ταρντάντα τά 'βλεπε όλα αυτά τα αλλόκοτα και καταλάβαινε πως σε αυτές τις περιπτώσεις δεν υπήρχαν γιατρικά και βοτάνια. Για τον πλευριτή βρέθηκε η πενικιλίνη. Γι' αυτή την καταραμένη την αρρώστια τι έπρεπε να γίνει;

Η μόνη ελπίδα ήταν να πάει σε παπά πνευματικό να εξομολογηθεί. Να την ευλογήσει, μήπως βρει ξανά τα λογικά της.

Έτσι κάνανε κείνα τα χρόνια όταν βλέπανε δικούς τους ανθρώπους να λένε αλλόκοτα και ασυνάρτητα πράματα.

Ευτυχώς στην πρωτεύουσα υπήρχε ένας καλός παπάς που εξομολογούσε πολύ κόσμο κι αλάφρωνε τις ψυχές από τις τύψεις και τα βάσανα. Το όνομά του ήταν ξακουστό σε ολάκερη τη Ρούμελη. Πόσοι και πόσοι τυρανισμένοι Δε βρήκαν ανακούφιση στα ζεστά λόγια και τις ευλογίες του πνευματικού.

Η κυρά - Μπιρμπίλω, μοναχή κι έρημη, έστρωσε να κοιμάται στον ίδιο χώρο με ην οικογένεια του Μήτσου. Ένα κεράκι κρεμασμένο στο σχοινί τους χώριζε.

Παρά τη μεγάλη ψυχραιμία και το αστείρευτο χιούμορ που διέθετε, βαθιά μέσα στην ψυχή της, ένιωθε μόνη. Χωρίς κανένα στήριγμα, με ένα γιο στην Αμερική που δεν της έγραφε ούτε ένα γράμμα, ένιωθε μια βαριά πέτρα να πιέζει το στήθος της.

Η μόνη συντροφιά και υποστήριξη που μπορούσε να έχει απαντοχή ο Μήτσος. Για τις μοναχικές γυναίκες η παρουσία ενός άντρα ήταν απαραίτητη. Ας ήταν και τζαναμπέτης, αρκεί να φοράει παντελόνια.

Ο Μήτσος, ανάπηρος από τον πόλεμο της Αλβανίας, τον απάλλαξαν από στρατιωτική υπηρεσία. Οι άντρες που ήταν μάχιμοι επιστρατεύτηκαν για την άμυνα της πρωτεύουσας. Μέσα στα μεγάλα σιδερένια σπίτια, που ήταν σημένα το ένα πλάι στο άλλο, βρήκαν καταφύγιο και άλλοι Τρανοχωρίτες. Ανάμεσά τους η Αργυρώ, η αλαφροίσκιωτη, με τον άντρα τον ακαμάτη και τις δυο θυγατέρες, βολεύτηκαν στο τολ που ήταν λίγο πιο κάτω μαζί με 'άλλες δέκα φαμελιές.

Ο κυρ - Γραμματικός και ο Ζαρίφης ο πολυταξιιδεμένος, νοίκιασαν δωμάτιο στην κορφή της βαθείας λαγκαδιάς, που χωρίζε την πρωτεύουσα στα δύο. Κάποιοι άλλοι πιάσανε δωμάτιο στη θέση "Καρά τη Ράχη" απέναντι από το λόφο του Άι - Δημήτρη. Ένα πλήθος ανταρτόπληκτοι σκορπισμένοι στους ακραίους μαχαλάδες της πρωτεύουσας, χάσανε τώρα την επαφή μεταξύ τους. Άγνωστοι μεταξύ αγνώστων, προσπαθούσαν να ανταλλάξουν δυο κουβέντες. Να μάθουν τα καθέκαστα για την

άλλη μέρα. Το μόνο κοινό σημείο που τους ένωνε όλους, ήταν ότι είναι πρόσφυγες και ανταρτόπληκτοι. Αυτή ήταν η καινούργια κοινωνική τους ταυτότητα. Η πρώτη κουβέντα που άλλαζαν ήταν: από πού είσαι πατριώτ'; Πρόσφυγας είσαι και συ; Ανταρτόπληκτος;

Μπαίνει ο χειμώνας του '46. Οι παγερές νύχτες του Γενάρη και Φλεβάρη είναι σκληρές και ανελέητες για την προσφυγιά. Το αγιάζι που κατεβαίνει από τις χιονισμένες πλαγιές του Βελουχιού πιρουινιάζει όσους βγαίνουν για μια δουλειά.

Οι μύτες και τα αυτιά των μαθητών χάνουν τις αισθήσεις τους περπατώντας στα παγερά σκάκια για να φτάσουν στο σχολείο. Μόνο ένα θετικό στοιχείο δίνει δύναμη και ελπίδα. Ότι η πρωτεύουσα είναι κακά οχυρωμένη από το στρατό και τους εθελοντές. Δεν θα τολμήσουν οι αντάρτες να το προσβάλλουν. Δεν θα το πάρουν όπως έκαναν σε άλλες μικρές πόλεις στην Ήπειρο, στη Μακεδονία. Αυτό δημιουργούσε ένα κλίμα σιγουριάς.

Το κρύο και η κοινωνική μιζέρια ήταν υποφερτά. Ο Γραμματικός με το Ζαρίφηξ κάθε μέρα ατάνωναν σε ένα πρόχειρο μπακάλικο, που άνοιξε ένας Καρπενησιώτης στο ισόγειο του σπιτιού του. Ήταν κοντά στον Άι - Θανάση της Λαγκαδιάς. Δυο τρεις κονσέρβες στο ένα ράφι, ένα ξεθωριασμένο χαρτοκούτι με κουτιά γάλα Νουνού στο άλλο. Λίγες ρέγγες, ελιές σταφίδες και στραγάλια, ήταν όλη κι όλη η παραμύθεια.

Ήταν μπακάλικο, καφενές και ουζερί μαζί. Δεν είχε τίποτε άλλο να σου προσφέρει, εκτός από δυο σανιδένια τραπέζια και πέντε - έξι καρέκλες. Το πάτωμα ήταν από τσιμέντο, τόσο κακοστωμένο, που δεν στέκονταν καλά οι καρέκλες. Όμως ο πρόσχαρος και καταδεκτικός χαρακτήρας του μαγαζάτορα το έκανε μια ζεστή γωνιά για όσους πήγαιναν για καφέ. Εκεί γίνονταν νέες γνωριμίες και έσμιγαν οι καρδιές των ξεσπιτωμένων προσφύγων. Εκεί μίλαγαν για την ελπίδα να ησυχάσει ο τόπος και να γυρίσει η ομόνοια και η ειρήνη. Να επαναπατρισθούν στα χωριά, να ανοίξουν τα ρημαγμένα σπίτια. Εκεί έπνιγαν τον πόνο τους με το παλιό γραμμόφωνο να παίζει:

*"Σε ξένους τόπους ανταρτόπληκτος γυρίζω,
γιατί μια μέρα μου γκρεμίσαν τη φωλιά..."*

Ποιος μπορούσε να φανταστεί ότι αυτή η λαίλαπα, αυτή η ανθρώπινη παράκρουση θα συνεχιζόταν; Μόνο εκείνοι που κινούσαν τα νήματα, ίσως το γνωρίζανε.

Ένα πρωινό του Γενάρη, την ώρα που έπιναν τον καφέ, ο Γραμματικός με το Ζαρίφη έμαθαν ότι έγιναν επεισόδια στα προσφυγικά τολ. Είπαν πως έναν Τρανοχωρίτη τον χτύπησαν. Κατηφόρισαν τη λαγκαδιά, πέρασαν τη Νεράιδα και πήγαν να ιδούν πώς μπορούν να φανούν χρήσιμοι.

Όταν φτάσανε και μπήκανε στα τολ, αυτό που άκουσαν ήταν αλήθεια. Ο Μήτσος ήταν χτυπημένος με τον υποκόπανο του όπλου στην αριστερή πλευρά, πάνω στο παλιό τραύμα που είχε από την Αλβανία. Τον χτύπησαν οι ίδιοι οι άντρες που τον ανέκριναν λίγες μέρες νωρίτερα, γιατί λέει, αρνήθηκε να δώσει απάντηση σ' αυτά που τον ρωτούσαν.

Ο Ζαρίφης πάντα κρατούσε μικρό κομπόδεμα για τέτοιες περιπτώσεις. Έβγαλε από την τσέπη του λεφτά και έδωσε δυο χαρτονομίσματα να αγοράσουν φάρμακα, και ό,τι άλλο χρειαστεί.

Ο κυρ - Γραμματικός, άνθρωπος μορφωμένος, έκαμε καινούργιες γνωριμίες με ανθρώπους της δικής του τάξης.

Ο χαρακτήρας του μαζί με τους καλούς τρόπους, έδινε εμπιστοσύνη σε όσους τον γνώριζαν. Στις κουβέντες προσπαθούσε να είναι δίκαιος προς όλες τις πλευρές, χωρίς φόβο και προκαταλήψεις. Τα λόγια του ήταν μετρημένα και πολύ εύστοχα.

Πέρασε κιόλας ένας χρόνος προσφυγικής ζωής στην πρωτεύουσα. Μπήκε το Φθινόπωρο του '48. Η ζωή κυλούσε σκληρή και μονότονη. Ήταν τα χρόνια της υπομονής και της μεγάλης ανασφάλειας. Ανεύθυνες κουβέντες και ψίθυροι πάλι κυκλοφορούσαν παντού. Οι αντάρτες χτύπησαν και πήραν την τάδε πόλη. Ο στρατός είναι αδύνατος να τα βγάλει πέρα. Ο απλός κόσμος δεν μπορούσε να καταλάβει πού βρίσκεται το δίκιο, ποια είναι η αλήθεια. Σε πολλούς έμοιαζε 'ότι και οι δυο

πλευρές έχουνε δίκιο. Αλλά, γιατί να φτάσει γη δοξασμένη Ελλάδα εκεί;

Ένα βράδυ ο κυρ - Γραμματικός είχε κουβέντα μ' ένα έμπιστο άνθρωπο στο γνωστό στέκι της Λαγκαδιάς. Χαμηλόφωνα άρχισε εκείνος να του λέει, ότι αυτοί που βγήκαν στα βουνά, πράγματι θέλουν να φέρουν την αληθινή δικαιοσύνη για το φτωχό και παραμελημένο λαό. Αφού ο Γραμματικός τον αφουγκράστηκε με προσοχή, ρώτησε και αυτός χαμηλόφωνα και ευγενικά.

- Σύμφωνα, ποιος δε θέλει την ειρήνη και τη δικαιοσύνη.. Όμως, μπορείς να μου δώσεις ένα καλό παράδειγμα, πώς η δικαιοσύνη μπορεί να γίνει πράξη και όχι λόγια;

Εκείνος με ζήλο μεγάλο άρχισε να αφηγείται ένα περιστατικό που συνέβη εκείνες τις μέρες στα χωριά της Θεσσαλίας. Το μαθε, είπε, από άνθρωπο που λέει μόνο την αλήθεια.

- Άκου να δεις τι έγινε, λέει στο Γραμματικό. Μεγάλη δύναμη ανταρτών, με επικεφαλής πρώην δοξασμένους αξιωματικούς του ΕΛΑΣ μπήκε στο χωριό και κατευθύνθηκε στην πλατεία. Εκεί τους περίμεναν οι τοπικοί παράγοντες. Λίγη ώρα νωρίτερα, στην είσοδο του χωριού ακούστηκαν πυροβολισμοί. Εκτέλεσαν εν ψυχρώ δυο δικούς τους άντρες, για τους οποίους είχαν σοβαρές υποψίες αν ήθελαν να αυτομολήσουν. Έδειχναν απρόθυμοι. Η εκτέλεση στο συγκεκριμένο σημείο δεν έγινε καθόλου τυχαία. Ήταν επιπόηση που μόνο σατανικοί εγκέφαλοι μπορούν να συλλάβουν.

- Τι μου λέτε τώρα, απάντησε ο Γραμματικός. Αφού ήταν δειλοί και απρόθυμοι τι έπρεπε να κάμουν;

- Άκου τώρα να ιδείς, συνεχίζει ο συνομιλητής. Όταν φτάσανε οι καπεταναίοι στην πλατεία, εκεί βρήκαν τον πρόεδρο και δυο τρεις άλλους παράγοντες. Τους καλωσόρισαν και τους πρότειναν να τους κεράσουν τσίπουρο ή καφέ. Πριν ακόμα καθίσουν ο ένας με τα γαλόνια στον ώμο τους είπε ξερά κι απότομα.

- Ακούσατε τους πυροβολισμούς πριν από δέκα λεπτά;

- Ναι, ναι, απάντησε ο πρόεδρος. Από πυροβολισμούς τα αφτιά μας είναι συνηθισμένα. Ακούμε κάθε μέρα μπαμ και μπουμ σε τούτα τα μέρη που μας έβαλε ο Θεός να ζούμε.

- Όχι, όχι, δεν είναι αυτό, είπε ο γαλονοφόρος με χακί χλαίνη. Σκοτώσαμε δυο δικούς μας άντρες.

- Μα, πώς είναι δυνατόν, απόρησε, τρομαγμένος ο πρόεδρος.

- Είναι και πάρα είναι, είπε ο αξιωματικός, με το πιστόλι κρεμασμένο στο ζωστήρα. Στείλτε ανθρώπους να τους πάρετε να τους θάψετε. Κάντε τους ό,τι θέλετε. Τους σκοτώσαμε γιατί θέλησαν να κλέψουν δυο κασιόκια που ήταν στην αυλή ενός σπιτιού που στην άκρη του χωριού σας. Εμείς θα εφαρμόσουμε τη δικαιοσύνη στη ν πράξη. Τέτοιοι άνθρωποι δεν χωράνε στον αγώνα. Θα φέρουμε τη λευτεριά και τη λαϊκή δικαιοσύνη απόφια. Γι' αυτό τους σκοτώσαμε.

Ο Γραμματικός έδειξε να προβληματίζεται. Αυτή η πράξη, παρότι αποτρόπαιη, περιείχε στοιχεία υψηλών ιδανικών. Έστω και θεωρητικά μόνο. Και συνεχίζει ο Γραμματικός.

- Ήταν όμως δυνατόν αυτού του είδους οι πράξεις να φέρουν την ποθητή δικαιοσύνη και την ισότητα; ρώτησε τον εαυτό του. Ύστερα είπε:

- Άκου να ιδείς, πατριώτη, η ιστορία είναι γεμάτη κινήματα και επαναστάσεις. Απ' όσα ξέρω η βία και το έγκλημα φέρνει φαύλο κύκλο. Φέρνει ξανά τη βία. Οι άνθρωποι και οι λαοί έχουν πάνω απ' όλα ανάγκη να μορφωθούν. Και να μορφωθούν σωστά, ίσχι μονόπλευρα. Πρέπει να μελετούν την ιστορία και να μαθαίνουν από τα λάθη τους. Όχι να επαναλαμβάνουν τα ίδια. Αυτός ο πόλεμος δεν είναι σαν τους άλλους, συνεχίζει ο Γραμματικός. Η ίντριγκα και η ραδιουργία κυριαρχούν όταν οι άνθρωποι μιλάνε την ίδια γλώσσα, έχουν την ίδια ιστορία, κατοικούν στον ίδιο τόπο με τα ίδια έθιμα. Τότε ο δαίμονας βρίσκει πρόσφορο έδαφος να δράσει. Πώς μπορώ εγώ να πιστέψω πως ο σκοτωμός των δικών τους ανθρώπων δεν έγινε για άλλο λόγο. Έτσι εν ψυχρώ αφαιρούν τη ζωή του ανθρώπου. Μπορεί να ήταν αιχμάλωτοι, ποιος ξέρει;

Ο συνομιλητής τον έκοψε απότομα.

- Σαν τι δηλαδή, τις θέλεις να πεις; Να, μπορεί να ναι προπαγάνδα για διασπορά τρόμου και ξεσηκωμό του απλού λαού που βρίσκεται στην άγνοια και το φόβο; Είναι και αυτό εμπορευματοποίηση της δικαιοσύνης με αντάλλαγμα να αποκτήσουν οπαδούς; Να σπείρουν φανατισμό, ποιος ξέρει;
- Σώπα, καμήνε, που τρέχει το μυαλό σου σε τέτοια πράματα. Οι άνθρωποι είναι πατριώτες. Δε βγήκανε στο βουνό απόΟ καλοσύνη. Εγώ ένα έχω να πω, λέει ο Γραμματικός Αυτή η κατάρα της αλληλοφαγωμάρας θα σπρώξει τον κόσμο προς τις μεγάλες πόλεις και στον ξενιτεμό. Εκεί που πήγανε τα πράματα, αυτός ο αδελφοκτόνος πόλεμος στην Ελλάδα θα έχει να δώσει πλούσιο υλικό στους κοινωνικούς αναλυτές και στους δραματουργούς του αύριο. Θα γίνουν ταινίες για τον κινηματογράφο, θα γραφτούν βιβλία....

(Συνεχίζεται)

IN MEMORIAM ΗΛΙΑ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ

Αγαππé Κύριε Πρόεδρε,

Διάβασα, στο τεύχος αρ.21 του περιοδικού σας Ευρυτανικά Χρονικά, κείμενο αφιερωμένο στη μνήμη του ευρυτανικής καταγωγής νεαρού επιστήμονα **Ηλία Αλεξόπουλου**. Αβίαστα ήλθαν στη μνήμη μου μερικές στιγμές από την συνεργασία μου μαζί του και την επιστημονική του δράση. Ο Ηλίας είχε όλες τις ευσώινες προοπτικές για ένα λαμπρό μέλλον, στο οποίο εμεις οι δάσκαλοι του προσβλέπαμε με αισιοδοξία και εμπιστοσύνη. Ας είναι, οι στιγμές αυτές αναπόλησης, ένα μικρό βάλαμο στην οδύνη, τόσο των γονιών του αλλά και όσων συμπατριωτών τον είχαν γνωρίσει από κοντά κι ένιωσαν θλίψη για τον πρόωρο χαμό του.

1. Είχα τη χαρά να συμμετέχω στην Επιτροπή παρακολούθησης της διδακτορικής διατριβής του, στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας μαζί με διακεκριμένους συναδέλφους, όπως τον καθ. **Ηλία Θερμό**, Πρόεδρο του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, απ' όπου έλαβε το διδακτορικό του, τον **Ηλία Κουσκουβέλη**, Πρύτανη σήμερα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, τον καθ. **Βαλινάκη** του Πανεπιστημίου Αθηνών, Υφυπουργό Εξωτερικών σήμερα. Μας είχε εντυπωσιάσει όλους ο Ηλίας, κατά την υπεράσπιση της διατριβής του, αναπτύσσοντας το θέμα του με τρόπο που πρόδιδε βαθιά γνώση, προϊόν άλλωστε μακράς συστηματικής έρευνας και μελέτης. Παράλληλα, τον διέκρινε και νηφαλιότητα κατά τις απαντήσεις του πάνω σε ερωτήματά μας, που αφορούσαν τη γεωστρατηγική σημασία των χωρών της Κασπίας Θάλασσας, θίγοντας από τότε κείρια ζητήματα, που σήμερα όλο και περισσότερο βρίσκονται στην επικαιρότητα των διακρατικών σχέσεων και των διεθνών εξελίξεων.
2. Νωρίτερα, είχα την ευκαιρία να τον γνωρίσω στο συνέδριο που οργανώσαμε από το Πάντειο Πανεπιστήμιο στο Καρπενήσι, το 1999, για τα 50 χρόνια από τη λήξη του Εμφυλίου Πολέμου. Εκεί γνώρισα και τους γονείς του, που με ολοφάνερη αγάπη, στοργή και ενδιαφέρον παρακολουθούσαν, και δίκαια τον καμάρωναν για τα πρώτα επιστημονικά του πετάγματα.
3. Λίγο αργότερα, αφού έλαβε το διδακτορικό του, ο γράφων, ως Διευθυντής του Ελληνικού Κέντρου Πολιτικών Ερευνών του Παντείου Πανεπιστημίου, με χαρά συμπεριέλαβα τον Ηλία στους επιστημονικούς συνεργάτες του Κέντρου. Στη συνέχεια, στο εξαμηνιαίο περιοδικό του Κέντρου (Ιούλιος-Δεκέμβριος 2000), φιλοξενήσαμε το πρώτο επιστημονικό του άρθρο με τον τίτλο "Η θέση της Ρωσίας στην περιοχή του Καυκάσου", που το υπέγραφε ως **Ηλίας Αλεξόπουλος**, Δρ. Διεθνών Σχέσεων. Αξίζει να επισημάνω μερικά κείρια σημεία του άρθρου, που έχουν και σήμερα την επικαιρότητά τους. Σε αυτό, ο Ηλίας, ανέλυε τον ρόλο της Ρωσίας στην περιοχή του Καυκάσου, υποστηρίζοντας ότι *"η Ρωσία είναι και θα παραμείνει ένας βασικός παράγοντας στο γεωπολιτικό χάρτη της περιοχής, γεγονός που οι περισσότερες χώ-*

ρες της Δύσης δεν δείχνουν να έχουν αντιληφθεί σε όλη την έκτασή του". Τόνιζε δε με ρεαλισμό και εκπληκτική διεισδυτικότητα, που ήταν έκδηλη στην επιστημονική του ανάλυση, ότι *"τα ενεργειακά αποθέματα αυτής της χώρας είναι τόσο μεγάλα, ώστε η Ρωσία έχει τη δυνατότητα να αποτελέσει έναν σημαντικό ενεργειακό εταίρο στον αιώνα που έρχεται"* για να συνεχίσει, κατά τρόπο προφητικό, τεκμηριωμένο επιστημονικά, στην πρόβλεψή του, ότι *"Μπορεί η Ρωσία να μοιάζει σήμερα με γίγαντα με γύψινα πόδια, η ημέρα όμως εκείνη που ο γίγαντας αυτός θα ξυπνήσει δεν μπορεί να είναι πολύ μακριά..."*; δηλ. αυτό που σήμερα γίνεται όλο και πιο αισθητό γύρω μας, μέσα στην ρέουσα διεθνή πολιτική πραγματικότητα. Αυτό είχε προβλέψει και επισημάνει ο Ηλίας πριν από τόσα χρόνια.

4. Τον Δεκέμβριο του 2001, με ωνά τα δραματικά γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου, ανταμώσαμε πάλι με τον Ηλία στη Ρόδο, στο συνέδριο που έγινε υπό την αιγίδα του Πανεπιστημίου Αιγαίου, Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, στο οποίο δίδασκε. Το θέμα του συνεδρίου ήταν: **Η Μεσόγειος στον 21ο αιώνα. Προβλήματα και Προοπτικές**. Με τον τίτλο αυτό κυκλοφόρησε και ο Τόμος των Πρακτικών του Συνεδρίου, με επιμέλεια του συναδέλφου καθηγητή **Γιάννη Σειμένη**, Αντιπρύτανη και Προέδρου του Τμήματος. Στον τόμο αυτό των 120 σελίδων, περιέχονται οι εισηγήσεις όλων των πανεπιστημιακών που λάβαμε μέρος στο συνέδριο εκείνο. Αξίζει να μνημονεύσω εδώ την εισήγηση του Ηλία, που είχε ως θέμα: *"Η Ανατολική Μεσόγειος και ο ρυθμιστικός της ρόλος στην εξασφάλιση ενεργειακών πόρων από την Κασπία"*. Στο εμπειριστατωμένο αυτό άρθρο του, που σήμερα είναι ακόμη πιο επίκαιρο, με αφετηρία το "ραγδαία μεταβαλλόμενο διεθνές σκηνικό" μετά την 11η Σεπτεμβρίου, τόνιζε *"ώθησαν τις δυο άλλοτε εχθρικές παγκόσμιες δυνάμεις, τις ΗΠΑ και τη Ρωσία, να πλησιάσουν τόσο, όσο κανείς δεν θα μπορούσε να προβλέψει πριν από λίγα χρόνια"*.

Αξίζει να υπογραμμίσουμε την επίκαιρη και σήμερα επισήμανση που κάνει με αφορμή την πρώτη τότε επίσκεψη στη χώρα μας του Πούτιν, λέγοντας: *"Η επίσκεψη εξάλλου του Προέδρου Πούτιν στην Ελλάδα είναι δείγμα της ρωσικής προσπάθειας να επεκτείνει την επιρροή της στα Βαλκάνια. Είναι πιθανό να υπογραφεί συμφωνία για το φυσικό αέριο (γεγονός πλέον σήμερα), αλλά και να υπογραμμιστεί το ρωσικό ενδιαφέρον για τον αγωγό..."* Και προβλέποντας εύστοχα τις εξελίξεις που θα ακολουθούσαν, έστω μετά από χρόνια, καταλήγει με λόγια που είναι ιδιαίτερα επίκαιρα σήμερα, σε σχέση με τον αγωγό φυσικού αερίου και την συμφωνία που εύστοχα πρόβλεψε ότι θα υπογραφεί: *"Η ευκαιρία που δίνεται στην Ελλάδα είναι μοναδική. Η διεθνής συγκυρία ευνοϊκή. Είναι εφικτό να μεταβληθεί η θέση της Ελλάδας στην παγκόσμια ενεργειακή σκακιέρα και να καταστήσει την Ανατολική Μεσόγειο κλειδί για τα ενεργειακά ζητήματα του μέλλοντος, αλλά και παράλληλα να προωθήσει συμφέροντες για εκείνη λύσεις σε χρόνια προβλήματα"*.

5. Έχοντας ως τώρα υπόψη μου το εντυπωσιακό, για το νεαρό της ηλικίας του, επιστημονικό έργο του αείμνηστου Ηλία Αλεξόπουλου, έμεινα για εκπληκτος διαβάζοντας στο περιοδικό σας και την ύπαρξη ποιητικού έργου, που τόσο παραστατικά αναλύει ο **Ηλίας Γιαννικόπουλος**. Η γνώση και αυτού του έργου, δηλ του ποιητικού, έστω και μετά θάνατο, μεγαλώνει ακόμη περισσότερο την εκτίμησή μου, τόσο τη δική μου, όσο και άλλων που τον γνώρισαν, ώστε να θλιβεται κανείς διπλά και τριπλά για τον άδικο χαμό ενός τόσο προικισμένου νέου επιστήμονα και πνευματικού ανθρώπου. Ο **Ηλίας Αλεξόπουλος** δεν κατείχε μόνο τα εργαλεία της επιστημονικής ανάλυσης και της ορθολογικής σκέψης αλλά ταυτόχρονα έκρυβε και τις ευσθησίες ενός ποιητή, γνώρισμα, θα 'λεγα ενός γνήσιου Ευρυτάνα, που δυστυχώς στερηθήκαμε τόσο πρόωρα.

Με πατριωτικά αισθήματα
Κλεομένης Κουτσούκης
Ομ. Καθηγητής Πανεπιστημίου

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ

ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΙΕΡΕΑ - ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

Επιμέλεια: Κ.Α.Παπαδοπούλου

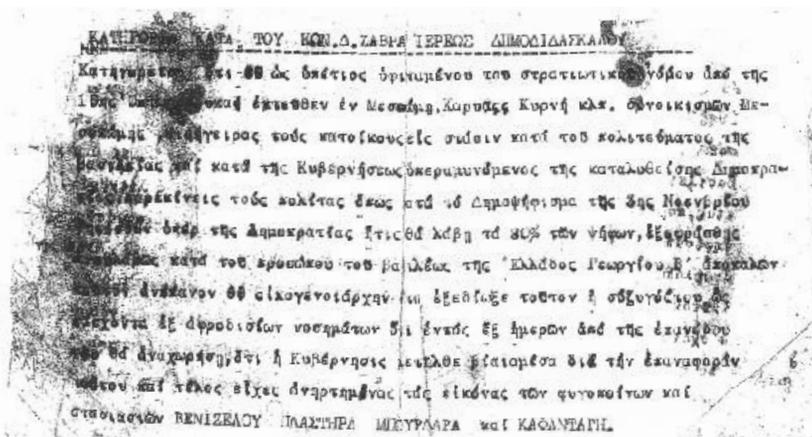
Η Ευριτανία πάντα είχε το προβάδισμα στους δημοκρατικούς αγώνες του Έθνους μας. Πολλοί Ευριτάνες, πολιτικοί και μη, ήταν στην πρώτη γραμμή των αγώνων αυτών και έπαιξαν πρωταγωνιστικό ρόλο κατά περιόδους. Μπροστάρηδες πάντα πολλοί Δάσκαλοι και Παπάδες. Ένας απ' αυτούς, που "άφησε εποχή", ήταν και ο αειμνηστος **Παπα- Κώστας Ζάβρας** από τη Μεσοκώμη (Τέρνος) του Δήμου Δομνίστας.

Ο **Παπα- Κώστας Ζάβρας**, σύμφωνα με ιδίόχειρα βιογραφικά στοιχεία του 1961, γεννήθηκε στη Μεσοκώμη το 1878. Το 1901 διορίστηκε ως Δημοδιδάσκαλος στο χωριό του και αργότερα χειροτονήθηκε ιερέας. Αυτό δεν τον εμπόδισε να είναι και ένα από τα πολυτιμότερα και ικανότερα πολιτικά στελέχη του **Γ. Καφαντάρη** στον τόπο μας. Ο ίδιος γράφει: "...*Ηκολούθησα την πολιτική ομάδα Ζώτου - Καφαντάρη - Μπουρδάρα από τα σπάργανα έως τα σάβανα. Τα φρονήματά μου είναι άκρως δημοκρατικά, μισώ τον φασισμόν (άκρα δεξιά) και τον κομμουνισμόν περισσότερον, εννώ τον ελληνικόν κομμουνισμόν...*". Γι' αυτά τα φρονήματά του διώχθηκε επανειλημμένα Απόδειξη το παρακάτω "κατηγορητήριο":

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΩΝ. Δ. ΖΑΒΡΑ ΙΕΡΕΩΣ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

"Κατηγορείσε ότι ως υπέτιος (Σ.Σ. η ορθογραφία του πρωτοτύπου) υφισταμένου του στρατιωτικού νόμου από της 1ης Οκτωβρίου και εντεύθεν εν Μεσοκώμη, Καρυάς, Κυρνή κ.λπ. συνοικισμών Μξεσοκώμης, διήγειρας τους κατοίκους εις στάσιμν κατά του πολιτεύματος της βασιλείας και κατά της Κυβερνήσεως υπεραμυνόμενος της καταλυθείσης Δημοκρατίας, παρεκίνησε τους πολίτας όπως κατά το Δημοψήφισμα της 3ης Νοεμβρίου ψηφίσουν υπέρ της Δημοκρατίας ήτις θα λάβη τα 80% των ψήφων, εξεφράσθη ανεβλαβώς κατά του προσώπου του βασιλέως της Ελλάδος Γεωργίου Β' αποκαλών τούτον ανίκανον δι οικογενειάρχην το εξεδίωξεν τούτον η σύζυγός του, ως πάσχοντα εξ αρροδισίων νοσημάτων, ότι εντός έξ ημερών από της επανόδου του θα αναχωρήση, ότι η Κυβέρνησις μετήλθε βίαια μέσα διά την επαναφοράν τούτου και τέλος είχεσ ανηρητημένας τας εικόνας των φυγοποιών και στασιαστών ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ΠΛΑΣΤΗΡΑ ΜΠΟΥΡΔΑΡΑ ΚΑΙ ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ".

(Σ.Σ.: Σε επόμενα φύλλα των Ε.Χ. θα αναδημοσιεύσουμε και άλλες σελίδες του πολύτιμου χειρογράφου του αειμνηστου **Παπα - Ζάβρα**, φωτοτυπημένες σελίδες του οποίου μας παραχώρησε ο εγγονός του κ. **Κώστας Παπαλέξης**, Δικηγόρος, τ. Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας)

ΟΙ ΑΠΟΚΡΙΕΣ

Απόκρεως: Η λέξη είναι σύνθετη από τις λέξεις από + κρέας, δηλ. κάνουμε αποχή από το κρέας.

Απόκρεως ή απόκριες ή αποκριές είναι η τελευταία ημέρα κρεοφαγίας πριν από κάθε νηστεία. Και το ρήμα αποκρεύω σημαίνει εορτάζω την αποκριά. Απολαμβάνω ένα αγαθό για τελευταία φορά.

Κυριακή των Απόκρεω είναι η τελευταία Κυριακή πριν από τη Καθαρά Δευτέρα, επειδή από την άλλη μέρα αρχίζει η αποχή από το κρέας και την κατανάλωση γαλακτοκομικών προϊόντων. Η Τυρινή ή Τυροφάγος είναι η εβδομάδα κατά την οποία γίνεται προετοιμασία στον οργανισμό για να μην πάει απότομα στη νηστεία. Τελικά επικράτησε να λέγεται Αποκριές όλο το διάστημα, από την Κυριακή που αρχίζει το Τριώδιο μέχρι την Κυριακή της Τυροφάγου (παραμονή της Καθαρής Δευτέρας).

Οι Απόκριες εορτάζονται με μεγάλη προετοιμασία και μεγάλη ευθυμία, με χορούς, μεταμφιέσεις, ζωηρά πειράγματα κ.ά. Στα αστικά κέντρα οι μεταμφιεσμένοι έπαιζαν παιχνίδια όπως ήταν η καμήλα, το αλογάκι, το γαϊτανάκι, ο ξυλοπόδαρος κ.ά. Σε άλλα μέρη γίνονταν άλλες εκδηλώσεις: ο γύφτικος γάμος στη Θήβα, η μίμηση του οργώματος στη Θράκη κ.λπ.

Στις διασκεδάσεις των ημερών αυτών τα τραγούδια δίνουν και παίρνουν.

Και το Καρπενμήσι δεν πάει πίσω από διασκεδάσεις, εκδηλώσεις και πειράγματα κατά τις ημέρες της αποκριάς. Έχω αναμνήσεις...

Έζησα έντονα ένα έθιμο στον Άγιο Νικόλαο (Λάσπη Καρπενησιού) όταν ήμουν τελειόφοιτη του Γυμνασίου: τον Καρβούνη. Το πρωί της Καθαρής Δευτέρας τα κορίτσια του χωριού ξυπνούσαν πολύ πρωί να ετοιμάσουν τις πατροπαράδοτες τηγανίτες για τους μεταμφιεσμένους και άλλους νηστισίμους μεζέδες για να τους έχουν το βράδυ στο γλέντι. Μέχρι τις 10 το πρωί το αργότερο τελείωναν οι προετοιμασίες και μετά, κατά παρέες, μεταμφιεσμένα αγόρια και κορίτσια γύριζαν όλο το χωριό από σπίτι σε σπίτι με τραγούδια, ξεφωνητά, αστεία και τρώγοντας τις ωραίες τηγανίτες. Όλα αυτά μέχρι το μεσημέρι. Κατά τις 2 είχαν ραντεβού όλες οι παρέες στην πλατεία του χωριού, όπου τους περίμενε η ορχήστρα του χωριού, ήτοι ένα γραμμόφωνο (το μοναδικό που υπήρχε), το είχε ο Θανάσης Ντρίβας, και οι καλλίφωνες κοπέλες τραγουδούσαν διάφορα τραγούδια.

Έπρεπε όλοι να έχουν συμμετοχή. Όποιος δεν στέκονταν να τον καρβουνίσουν, τον κυνηγούσαν μέχρι να τον πιάσουν. Μια Καθαρή Δευτέρα θυμάμαι από το μεσημέρι μέχρι το βράδυ κυνηγούσε ο Κώστας Σαπάνας το Βασίλη Ζωγραφόπουλο από ρακούλα σε ρακούλα του χωριού με το τηγάκι στο χέρι. Τον έπιασε, τον έκανε κατάμαυρο και αγκαλιασμένοι και καταϊδρωμένοι πήκαν στο μαγαζί των αδελφών Τσιάμη καταχειροκροτούμενοι.

Επειδή το γλέντι στον Άγιο Νικόλαο ήταν πάντα φοβερό στο χωρθίο έρχονταβιν σχεδόν όλοι οι Καρπενησιώτες και γίνονταν ένα... Το βράδυ μας έκανε την τιμή η ορχήστρα του Καρπενησιού, ήτοι ο Χρήστος Αλεφαντόρος κιθάρα, ο Μιχάλης Σισίκης κλαρίνο και ο Γιώργος Μητρούκας βιολί. Οι νοικοκυρές έφερναν τους εκλεκτούς μεζέδες και το γλέντι συνεχίζονταν μέχρι πρωίας.

Αξέχαστα γλέντια, αξέχαστα χρόνια...

Ιωάννα Ζωγραφοπούλου - Αποστόλου

Έφορος Πανευρτανικής Ένωσης

ΑΠΟΚΡΙΕΣ

*Στου Καρναβαλιού την τρέλα
που μας φέρνει η αποκριά
ας ταξιδέψουμε και πάλι
κι ας γίνουμε παιδιά.*

*Ας αφήσουμε για λίγο
της Αθήνας τα στραβά
κι ας γυρίσουμε και πάλι
στα μικρά μας τα χωριά.*

*Κέφι, τραγούδι, φαγητό
κι ολόξανθη ρετσίνα
να νιώσουμε ελεύθεροι
σπάζοντας τη ρουτίνα.*

Ιωάννα Ζωγραφοπούλου - Αποστόλου

ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

*Νοστάλησα να ρθω ξανά στ' ωραίο Καρπενήσι!
Να περπατήσω χώματα που λεν Ευρυτανία
και μ' ένα δέος στην ψυχή το βλέμμα ν' ατενίσει
από μακριά κι από κοντά της φύσης τη μαγεία.*

*Να σκαπετήσω σε πλαγιές που πρασινίζουν δάση
και ρεματιές που γάργαρο νεράκι ποταμίσο
κυλάει και σιγοτραγουδο παλεύει να ταιριάσει
με των πουλιών το λάλημα που τους κρατάει το ίσο!*

*Νοστάλησα να ρθω ξανά στ' ωραίο Καρπενήσι!
Να κλέψ' η σκέψη τα φτερά του χρόνου και ταξίδι,
με το καράβι της ψυχής στο τότε ν' αρμενίσω
που χτίζαν ώριαν εκκλησιά: Τον Άγιο Λεωνίδα!*

*Να μάθω πώς συνταιριάζαν ψηφίδες μ' άλλο χρώμα
κι ανάσταιναν παράδεισο παγώνια και πλουμίδια
και ντύνανε της εκκλησιάς το τιμημένο χώμα.
Της φαντασιάς τους να γευτώ τ' αστείρευτα παιχνίδια.*

*Κι ακόμα, γοργοφτέρωτο η αγάπη μου αγέρι
στο Μοναστήρι του Προυσού το βήμα να οδηγήσει.
Στης Παναγιάς το εικόνισμα ν' ανάψω έν' αγιοκέρι,
γόνυ να κλίνω, προσευχής που η πίστη θα φωτίσει.*

*Κι αν με βοηθήσει η Παναγιά, κι αν ο Χριστός μου δώσει
κουράγιο, κι απ' αντίπερα διαβώ και σκαπετήσω
πλαγιές που τις παινεύουνε και θρύλους έχουν σώσει,
θα βρω Δομνίστας το στρατί να πάω να σεριανήσω*

*όπου έχει ανθρώπους με καρδιά που είν' αγνοί και φίλοι!
Ξέρουν το πνεύμα να τιμούν, τη γνώση ν' αγκαλιάζουν
κι όμοια να φέγγει η σκέψη τους μ' αυτό που λεν τα χείλη
κι όσο αγαπούν τον τόπο τους όμοια ν' αναγαλιάζουν.*

Αργυρούλα Καρδασσοπούλου
Εκπαιδευτικός - Δημοσιογράφος
Συγγραφέας - Λογτέχνις-

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ

Οικουμενικόν Πατριαρχείον, Ημερολόγιον 2008,

(Υπεύθυνος ύλης Αρχιμ. **Δοσίθεος**, Ηγούμενος Ι. Σταυροπηγιακής Μονής Παναγίας Τατάρνης Ευρυτανίας).

Ο π. Δοσίθεος συνεχίζοντας την τεράστια προσφορά του στα εκκλησιαστικά γράμματα πρόσθεσε ένα ακόμα πολύτιμο πετράδι σ'αυτά με την έκδοση του νέου πονήματός του με τον τίτλο: "Ημερολόγιον 2008". Πρόκειται για μια πολυτελή έκδοση 360 σελίδων, μικρού σχήματος (0,10 X 0,14) και με πλούσιο φωτογραφικό υλικό. Το εξώφυλλο κοσμείται από την Ιερά Εικόνα του Αγίου Αποστόλου Ανδρέου (ΙΔ' αι.) "εκ του ποτε Ι. Ν. Αγίου Γεωργίου Θεραπειών, αποκειμένη νυν εις το Πατριαρχικόν Γραφείον".

Στις πρώτες σελίδες του Ημερολογίου υπάρχει σχετική επιστολή - ευλογία της Α.Θ. Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου και ακολούθως μικρό αλλά περιεκτικότατο βιογραφικό σημείωμα για τον Ηγέτη της Ορθοδοξίας μας, ο οποίος "... "εμμένων" από του χρέους μη κινών, απεσπάστω την διεθνή αναγνώρισιν, τον σεβασμόν, την αγάπην, την εκτίμησιν παντός σωφρονούντος..." (σελ. 12).

Το "Ημερολόγιον 2008" περιλαμβάνει πέντε (5) μέρη.

Το Α' μέρος (σελ. 15-200) είναι αφιερωμένο στη Θεοτόκο και στην Πόλη. Τα κεφάλαιά του είναι: Τα περί της Κυρίας Θεοτόκου, Η τιμή προς την Θεοτόκον, Η Κωνσταντινούπολις ως Θεοτοκούπολις, Μοναί και ναοί της Θεοτόκου εν Κωνσταντινουπόλει το πάλαι, Στην Πόλι της Θεοτόκου (ποίημα), Μοναί και ναοί της Θεοτόκου εν Κωνσταντινουπόλει τανύν, Άγχις Ξένων (ποίημα). Σημειώνεται ότι "το πάλαι" υπήρχαν πάνω από 130 μοναστήρια και ναοί στη Βασιλεύουσα, ενώ "τανύν" λειτούργουν δεκαοκτώ (18) ιεροί ναοί της Θεοτόκου "αψευδεις μάρτυρες της τιμής των Πολιτών προς την Ελπίδα πάντων των Χριστιανών". Οι παρεχόμενες πληροφορίεςείναι πολυτιμότεες...

Το Β' μέρος (202-246) περιλαμβάνει τη δομή και την οργάνωση του Οικουμενικού Πατριαρχείου (Αγία και Ιερά Σύνοδος, Μητροπολίτες, Αρχιεπίσκοποι και Επίσκοποι, Περιφέρειες της Αρχιεπισκοπής Κωνσταντινουπόλεως, Μονές, Μητροπόλεις στην Τουρκία, Ορθόδοξες εκκλησίες ανά την οικουμένη, Σταυροπηγιακές Μονές στο εξωτερικό, Πατριαρχικά Ιδρύματα και Οργανισμοί στο Εξωτερικό κ.ά.).

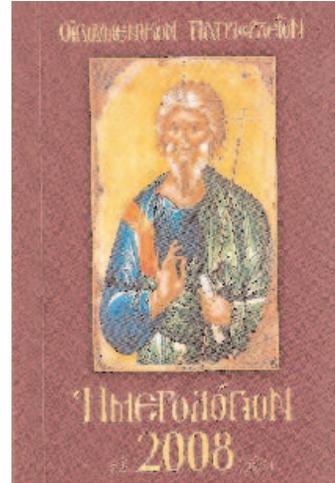
Στο Γ' μέρος ο π. Δοσίθεος ως "εραστής της Πόλης" δεν θα μπορούσε να μην την μνησεί με τρία ποιήματα - ύμνους και ένα θαυμάσιο κείμενο - απόσπασμα εκ των ταξιδιωτικών εντυπώσεων του Αλεξάνδρου Μωραϊτίδου (+ 1929) "Με του Βορρά τα κύματα - Κωνσταντινούπολις".

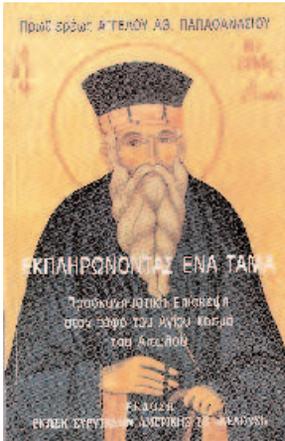
Το Δ' μέρος περιέχει το Εορτολόγιο, ήτοι Μηνολόγιο του 2008, Κανόνιο και Αναγνώσματα Κυριακών και Μεγάλων Εορτών, Νηστειοδρόμιο του 2008, και σύντομο Πασχαλιοδρόμιο (20 ετών).

Τέλος, στο Ε' μέρος (312-353) παρατίθενται υπέροχες φωτογραφίες διαφόρων Ιερών Ναών της Παναγίας και Εικόνων της.

Ασφαλώς το νέο αυτό πόνημα του π. **Δοσίθεου**, που κάθε χρόνο μας προσφέρει και ένα ημερολόγιο του Οικουμενικού Πατριαρχείου αποτελεί φόρο τιμής κι ευγνωμοσύνης στην Υπεραγία Θεοτόκο αλλά και στην **Κωνσταντινούπολη ή Θεοτοκούπολη**, όπως ο ίδιος την ονομάζει...

Κ. Α. Π.

Πρωθιερέως ΑΓΓΕΛΟΥ ΑΘ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, ΕΚΚΛΗΡΩΝΟΝΤΑΣ ΕΝΑ ΤΑΜΑ, Προσκυνηματική Επίσκεψη στον τάφο του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού, Έκδ. ΕΝΩΣΗ ΕΥΡΥΤΑΝΩΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΤΟ "ΒΕΛΟΥΧΙ"

Μια "έκτακτη λατρευτική εμπειρία" έζησαν ο πρωθιερέας π. Άγγελος Παπαθανασίου και η εκλεκτή συνοδεία του "ελάχιστοι ιερείς" Ευρυτάνες Παπα - Χρυσόστομος Καλύβας, Παπα - Γιώργης Χρυσασφογιώργος και Παπα - Σπύρος Μποτονάκης πριν από δυο (2), περίπου, χρόνια επισκεπτόμενοι τον τάφο του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού, που βρίσκεται στο χωριό Κολικόντασι της Βορείου Ηπείρου, εκκληρώνοντας ένα τάμα.

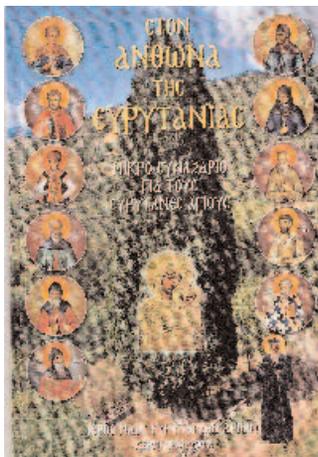
Στο Κολικόντασι, λοιπόν, της Βορείου Ηπείρου ο ευλαβής πρωτοπρεσβύτερος Άγγελος Παπαθανασίου και η συνοδεία του πήγαν και, όπως γράφει ο Παν. Βλάχος "Με ιδιαίτερα συγκίνησιν και κα-

τάνυξιν μέχρι मुखιαιτάτων ψυχής προσεκύνησαν τα άγια λείψανα του Αγίου Κοσμά και ετέλεσαν αγρυπνίαν εις τον ναόν του...". Τα γεγονότα και τα βιώματα του ιερού αυτού προσκυνήματος κατεγράφησαν και τα απολαμβάνουμε στο λιαν καλαίσθητο αυτό βιβλίο, το οποίο εκδόθηκε με την προτροπή του ομογενούς "έγκριτου καθηγητή πανεπιστημίου" κ. Ανδρέα Καμπιζιώνη και με την επιμέλεια του Εκδοτικού Γραφείου του κ. Στέφανου Δ. Βασιλόπουλου. Μάλιστα έχει εκδοθεί στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα από την Ένωση Ευρυτάνων Αμερικής το "ΒΕΛΟΥΧΙ" και με τη χορηγία των ομογενών μας Τάκη Χατζηκωστόπουλου, Νίκου Αποστολόπουλου, Κώστα Καζάκου, Ανδρέα Καμπιζιώνη, Δημήτρη Καραδημήτρη και Χρήστου Σταθόπουλου.

Το παραπάνω βιβλίο περιλαμβάνει έναν εμπνευσμένο "Χαιρετισμό" του κ. Παν. Βλάχου, "Εισαγωγικά" και τα κεφάλαια "Εκκληρώνοντας ένα τάμα", "Ιλλυρικών (Βόρειος Ήπειρος Αλβανία), Τίρανα - Αρντενίτσα- Κολικόντασι, Λίγα λόγια σε προσκύνημα προ του τάφου του Αγίου Κοσμά, Βουλιαράτες (νεκροταφείο Ελλήνων ηρώων του '40) και το επίμετρο "Κοσμάς ο Αιτωλός" γραμμένο από τον Εκδότη κ. Στέφανο Βασιλόπουλο.

Η μελέτη του πονήματος αυτού σίγουρα "θα είναι εποικοδομητική διά τον σύγχρονον αναγνώστην, ο οποίος φορτιζόμενος από την καθημερινήν μέριμναν, αναζητεί πνευματική αναψυχήν και ανάτασιν εις τας γνησίας πηγάς ψυχικού ανεφοδιασμού, την Πίστιν και τας Παραδόσεις του Γένους..." (Π. Βλάχος)

Κ.Α.Π.

ΣΤΟΝ ΑΝΩΘΗΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ, ΜΙΚΡΟ ΣΥΝΑΞΑΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΥΡΥΤΑΝΕΣ ΑΓΙΟΥΣ, ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΩΝ ΑΓΙΩΝ, Καρπενήσι 2007, σελ. 70.

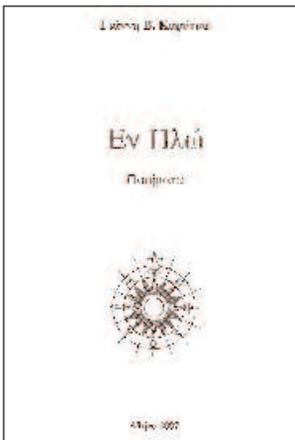
Ο τίτλος και ο υπότιτλος του βιβλίου αυτού δηλώνουν και το όλο περιεχόμενό του. Οι Άγιοι Νεομάρτυρες και οι όσιοι Ευρυτάνες, δώδεκα (12) συνολικά (9 ιερωμένοι και 3 λαϊκοί) υμνούνται και δοξολογούνται δεόντως μέσα στις σελίδες του λιαν καλαίσθητου αυτού συλλογικού πονήματος. Και φυσικά, όπως αναφέρεται στον εμπνευσμένο πρόλογο του Πρωτοπρεσβυτέρου π. **Αγγέλου Παπαθανασίου**, "Αυτή η σεπτή χορεία των ευλαβών τέκνων του χώρου τούτου, ετιμήθη, για πρώτη φορά, με επ' ονόματί της ναό στην Ιερά Μονή Τατάρνας φροντίδι του καθηγου-

μένου της μονής, πανοσιολογιωτάτου αρχιμανδρίτη **π. Δοσιθέου**. Και είναι ο ίδιος που μερίμνησε για τη σύνθεση ακολουθίας, παρακλητικού κανόνας και χαιρετισμών...". Αλλά και ο **π. Κωνσταντίνος Βαστάκης**, όπως στον ίδιο πρόλογο αναφέρεται, εργάστηκε για τη σύνταξη και δημοσίευση του Ευρυτανικού Λειμωναρίου, ενώ στις άοκνες ενέργειες των **π. Δοσιθέου** και **π. Ιακώβου Παντελίδη** οφείλεται και η καθιέρωσή των ως τοπικών αγίων, όπως και η ανέγερση του φερώνυμου Ιερού Ναού στο Καρπεήσι, ο οποίος *"αποπερατώθηκε και έλαβε την περικαλλή σημερινή μορφή του με πρωτοβουλίες, μόχθο και ευθύνη του πρώτου και νυν εφημερεύοντος ιερέως πατρός Γεωργίου Χρυσαιογιώργου..."*.

Το βιβλίο, εκτός του προλόγου περιλαμβάνει απολυτίκια στην Παναγία την Προυσιώτισσα, λίγα λόγια για τους Νεομάρτυρες και τους Άγιους Νεομάρτυρες και όσιους Ευρυτάνες και στη συνέχεια γίνεται αναφορά για τον καθένα χωριστά με συνοπτικά βιογραφικά σημειώματα και την παράθεση των απολυτικών και των μεγαλυναρίων των. Και αυτοί είναι: Ο **όσιος Ανδρέας** ο ερημίτης και θαυματουργός, ο **άγιος Μιχαήλ**, ο **άγιος Δαμιανός**, ο **άγιος Ιερομάρτυς Σεραφείμ** (επίσκοπος Φαναρίου και Νεοχωρίου ο Θαυματουργός), ο **άγιος νεομάρτυς Νικόλαος** ο εκ Καρπενησίου, ο **άγιος ιερομάρτυς Κυπριανός**, **Ρωμανός ο οσιομάρτυς**, **Όσιος Ευγένιος ο Αιτωλός**, **Κοσμάς ο ισαπόστολος** και ο **νεομάρτυς Ιωάννης ο εξ Αγαρηνών**. Στο τέλος παρατίθεται επιλογή σημείωμα του εφημερίου Ι. Ν. Ευρυτάνων Αγίων, πρωτοπρεσβύτερου **π. Γεωργίου Χρυσαιογιώργου**.

Το εξώφυλλο του βιβλίου κοσμείται με φωτογραφία του ιστορικού Κυπαρισσιού του Πατροκοσμά στη Ζελενίτσα Πρασιάς και το οπισθόφυλλο με τη φωτογραφία του Ι. Ν. Ευρυτάνων Αγίων Καρπενησίου Ο πρόλογος και τα τροπάρια των αγίων ανήκουν στον πρωτοπρεσβύτερο **π. Άγγελου Παπαθανασίου**, τα συναξάρια στον ίδιον "επί τη βάσει των εκδόσεων του πατρός **Δοσιθέου Κανέλλου** ("Οι άγιοί μας", "Τα νεόδρεπα κρίνα της Εκκλησίας"), οι φωτογραφίες στον **Γιώργο Τάσιο**, η φιλολογική επιμέλεια έγινε από την πρεσβυτέρα κ. **Μαρία Παναγιωτοπούλου - Μποτονάκη**, και υπεύθυνος έκδοσης είναι ο Πρωτοπρεσβύτερος π. **Γεώργιος Χρυσαιογιώργος**. Πεποιθήσή μας είναι ότι το παραπάνω βιβλίο δεν πρέπει να λείπει από κανένα ευρυτανικό σπίτι, η ύπαρξή του εκεί θα είναι μια ευλογία.

Κ.Α.Π.

Γιάννη Β. Καρύτσα, Εν Πλώ, Ποιήματα, Αθήνα 2007

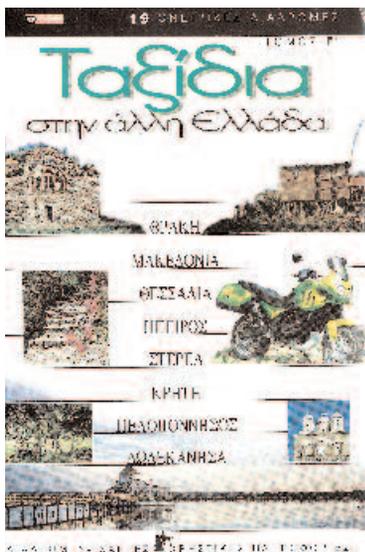
Κυκλοφορήθηκε κατά τα τέλη του περασμένου χρόνου η δεύτερη ποιητική συλλογή του γνωστού Θέρμιου λογοτέχνη **Γιάννη Καρύτσα**, ο οποίος άρρηκτα συνδέεται και με τη δική μας γενέθλια γη, αφού υπηρέτησε και τον τόπο μας ως Δημόσιος Υπάλληλος. Τίτλος της *"Εν Πλώ"*. Περιλαμβάνει 24 ποιήματα και όπως ο ίδιος δηλώνει στις *"Ανιχνεύσεις"* *"Ο έρωτας, η περιπλάνηση και η κυκλική κίνηση του χρόνου, που ορίζεται από τη γέννηση και το θάνατο αποτελούν το πολύπτυχο των ποιητικών συλλογισμών μου που καταγράφονται με τα σύμβολά τους, τις σιωπές τους ή τις αισθησιακές τους παρεμβάσεις σε τούτη την ποιητική κατάσταση."*

Είναι το αποτέλεσμα μιας συγκινησιακής φόρτισης και προσπάθειας να μετουσιώσω, μέσω της ποιητικής διαδικασίας, την αίσθηση των πραγμάτων, τη συγκίνηση, τη μουσικότητα και την τρυφερότητα για τη ζωή, τη φύση και τον έρωτα..." Και όπως παρακάτω αναφέρει *"...αλλού πάλι καταγράφεται η έως θανάτου τραυματική εμπειρία του πολέμου στα χρόνια της νεότητάς μου..."*.

Η αγάπη του για την ιδιαίτερη πατρίδα του είναι ολοφάνερη στο όλο έργο του. Απόδειξη οι παρακάτω στίχοι του από το ποίημα "Γενέτειρα":

*"...Δικά σου οι κάμποι, τα βουνά κι οι λαγκαδιές
δικές σου, κι οι νιοί με σταυραετών φτερά,
με γερακιών σβελτάδα, που δρασκελούν τα πέλαγα
και των γκρεμνών τις σάρες, τα ύψη και τις απλωσιές
και των καταρραχιώννε, αντάρες και ησκιώματα.
...Ωρια, στητή κι αγέρωχη, φύτρα μου και γενιά μου
κλείσε με μέσ' στο κάστρο σου και την περπατησιά μου"...*

Κ.Α.Π.

Ταξίδια στην άλλη Ελλάδα, 2007, Διαδρομές - Χάρτες - Χρηστικές Πληροφορίες - Βιβλιογραφία

Κάθε χρόνο και καλύτερα τα "Ταξίδια στην άλλη Ελλάδα", που παίρνουμε στα χέρια μας και τα απολαμβάνουμε εξαιτίας ενός εραστή της ανόθευτης ακόμα ελληνικής φύσης, σε πολλές περιοχές της πατρίδας μας, του Άγγελου Σινάνη.

Ο **Άγγελος Σινάνης** κάνοντας πράξη τις ιδέες του και τα οράματά του εγκαταστάθηκε εδώ και αρκετά χρόνια σε μια πανέμορφη περιοχή της πατρίδας μας, στην Ελάτη Τρικάλων, χωριό πανομοιότυπο με τα δικά μας. Και έδωσε πολλά στην περιοχή αυτή. Την έβγαλε πρώτα πρώτα από την αφάνεια και την 'έφθασε να αποτελεί σήμερα έναν από τους πλέον προτιμητέους προορισμούς πολλών τουριστών. Όμως δε στέκεται εκεί μόνο. Καβαλάει τη μοτοσυκλέτα του και "παίρνει τα βουνά", τακτικά, όπου βλέπει "άλλα τοπία, μεγαλειώδη ορεινά συγκροτήματα, διαφορετικούς ανθρώπους, αλλιώτικους δρόμους, πράγμα που αποτελεί φυσικά μαγική

εικόνα...". Σύντομα ανακάλυψε "την απεριόριστη γοητεία που προσφέρουν αυτές οι αναζητήσεις"... Και τις "αποκαλύψεις όλων αυτών των θησαυρών" τις αποτυπώνει και μας τις χαρίζει με τα "Ταξίδια στην άλλη Ελλάδα", που εκδίδονται κάθε χρόνο από την ΧΑΙΣΙΤΙΝΓΚ Α.Ε. (Γαρδένιας 30, Αχαρνάι 13671. Τηλ. 2102402300. Εκδότης: **Θανάσης Χούντρας**, Διευθυντής Σύνταξης: **Στέφανος Κόκκαλης**)

Φυσικά στις διαδρομές του **Άγγελου Σινάνη** δεν μπορούσαν να λείψουν και διαδρομές στην πανέμορφη Ευρυτανία μας. Έτσι, στους μέχρι τώρα τόμους μας μεταφέρει στις περιοχές Προυσού, Δομνίστας, Ποταμιάς, Βράχας, Κερασοχωρίου, κα, κυρίως των Αγράφων με πολυσέλιδα αφιερώματα, όπως "Μια ανάσα από το Θεό", "Ανυπότακτη ψυχή", "Άγραφα, πολυθρύλητα Άγνωστα", "Η καρδιά των Αγράφων" κ.ά.

Τέλος, οι Χάρτες, οι χρηστικές πληροφορίες και η πλούσια βιβλιογραφία συμπληρώνουν με θαυμάσιο τρόπο τα υπέροχα αυτά "Ταξίδια στην άλλη Ελλάδα".

ΕΦΥΓΕ Ο ΖΑΧΟΣ ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ

Γράφει η **Θέμις Σταφυλά**

Στα 104 χρόνια του έφυγε ο **Ζάχος Ξηροτύρης**. Ε, μπορεί να πει κάποιος, 104 χρόνια είναι αυτά, νισάφι. Όμως πώς μετράμε τα χρόνια των αγαπημένων φίλων και σημαντικών ανθρώπων; Ο Ζάχος δεν είχε ηλικία. Παλιός δικηγόρος, παλιός ανώτατος κρατικός λειτουργός, λογοτέχνης και λαογράφος. Ξαν λαογράφο τον γνώρισα του λόγου μου. Χαριτωμένος, ευθυτενής, ξεχωριστός. Τον θυμάμαι πριν λίγα χρόνια στη Ναύπακτο. Σ' ένα από κείνα τα καλοοργανωμένα λογοτεχνικά συνέδρια της Εταιρείας Ναυπακτιακών Μελετών, να γεμίζει την αίθουσα με το παράστημά του και γενικώς την παρουσία του.

Η παρέα, που όλοι τον αγαπούσαν και τον θαύμαζαν, να τον πειράζουν και να τον προκαλούν με ερωτήσεις πονηρές και κείνος, κρατώντας στο ένα του χέρι το ποτήρι με το κρασί, στο άλλο την πίπα του ν' αφήνει δαχτυλιδάκια καπνού και να απαντάει με κείνη την έντονα ρουμελιώτικη προφορά του και με το γνωστό παιχνιδιάρικο ύφος του. Να δίνει τις έξυπνες και γεμάτες χιούμορ ατάκες του και να τους αποστομώνει όλους.

Ο Ζάχος, κάθε χρόνο στην κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας, συνήθιζε να εκφωνεί τον κατάλογο των μελών της ρουμελιώτικης παρέας. Ήταν κάτι σαν το βιβλίο παρουσίας της τάξης. Το αποουσιολόγιο ας πούμε. Ήταν από τις πικρές στιγμές των συναντήσεων της παρέας.

Μια σιδερένια γροθιά έσφιγγε πάντα τις καρδιές όταν σημείωνε απουσίες. Γιατί οι απουσίες ήταν για πάντα.

Απουσία στη γλυκιά, ωραία Ελένη Μακρυγιάννη. Απουσία στο Δημήτρη Σταμέλο. Απουσία στον Κώστα Δημητρίου (τον Άνθη Βέργη). Απουσία στον Κώστα Σαρδελή. Απουσία στον Χρήστο Κουλούρη. Κι άλλες κι άλλες απουσίες. Οι απουσίες και οι πίκρες της ζωής δεν έχουν τέλος. Φέτος δεν ξέρω ποιος θα κρατήσει το αποουσιολόγιο. Ο Ζάχος έφυγε.... Είναι απών.

ΜΝΗΜΗ ΖΑΧΟΥ ΞΗΡΟΤΥΡΗ?

*Μ' όλα σου τα γηρατειά
πας απάνω στα χωριά
Ζάχο, συντοπίτη,
να γλιτώσεις τα παλιά
της πατρίδας λεβεντιά
της καρδιάς μας χτύποι.*

*Θάχανε πολλά καθεί
απ' του χρόνου τη ροή
δόξες ρουμελιώτικες
αν δεν έγγραφες εσύ*

*με την πένα τη χρυσή
για ζωές αλλιώτικες.*

*Έσωσες τις παραδόσεις
- έχεις κι άλλα να μας δώσεις -
Ζάχο, παλικάρι
κι όλοι καμαρώνουμε
τις ευχές ενώνουμε
για δική σου χάρη.*

Μιχάλης Σταφυλάς

2. Ο μεγάλος Λαογράφος **Ζάχος Ξηροτύρης** πέθανε το Γενάρη του 2008 στα 104 χρόνια του. Το ποίημα αυτό απαγγέλθηκε, όταν γιορτάζαμε τα 100 χρόνια του σε μια ταβέρνα της γειτονιάς του.

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

ΣΤΟ ΖΑΧΟ ΞΗΡΟΤΥΡΗ (1904-2008), ΔΙΚΗΓΟΡΟ, ΛΟΓΟΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΑΞΙΟΣ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

*"Γ'ανάστημά σου το τρανό
και τις χοντρές κοκάλες θαυμάζω,
καθώς κοίτεσαι ξαπλωταριά μπροστά μου.
Μα, πιο μεγάλη φαίνεσαι απ' τις ορθές τις άλλες
παλιές συντροφισσες, γιατί κανείς, πριν πέσει χάμου,
νεκρός, σωστό το μέτρο του να δείξει δε μπορεί."*

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ

Η αειθαλής δρυς έπεσε. Ο θαλερός πρεσβύτες της Καστανιάς Φθιώτιδας, ο άρχοντας της Ρούμελης, ο πολυταλαντούχος λογοτέχνης και άριστος λαογράφος, με την πλουσιότητα πανελλήνια πνευματική ακτινοβολία του, ελευθερωμένος τώρα απ' τα δεινά του βίου, ανέρχεται στον ουρανό δοξασμένος.

Με βαθύτατη οδύνη πληροφορήθηκε τη θλιβερή είδηση ο πνευματικός κόσμος. Τον θρηγούν η αφοσιωμένη και ευγενική γυναίκα του και τα αγαπημένα παιδιά του. Οι συγγενείς, οι πολυάριθμοι φίλοι και οι συνεργάτες του, απ' όλη την Ελλάδα, είναι απαρηγόρητοι για την απώλειά του. Και η Πατρίδα καταθέτει μυσίνη πένθους σ' ένα γνήσιο τέκνο της, υπέροχο άνθρωπο, τίμιο μαχητή και έξοχο πνευματικό ηγέτη.

Ο αιώνηστος ΖΑΧΟΣ Ν. ΞΗΡΟΤΥΡΗΣ, ένας κουρσάρος του πνεύματος, μια ρωμαλέα μορφή, πολυμαθής και χαλκέντερος, ενοραματικός, οραματιστής και ρεαλιστής, υπεύθυνος και δημιουργικός, αγωνιών και άγρυπνος, άκαμπτος και όρθιος της πρώτης γραμμής σ' όλα τα μέτωπα, πληθωρική παρουσία, διατήρησε, σ' όλη τη ζωή του, το ορεινό ήθος της αυστηρής παραδόσεως και της ακατάβλητης μαχητικότητας. Έζησε τον κόσμο του ηρωικού ήθους και της αρετής, του χρέους και της ομορφιάς.

Τον ελάξευσε η ακριβή γενέτειρά του και τον εγαλούχησε με το πνεύμα του πόνου και της δημιουργικής παρουσίας. Μελετώντας, σπουδάζοντας και πάντοτε αριστεύοντας, πρόσφερε ολόκληρη την ύπαρξή του στην υπηρεσία του ελληνικού πνεύματος και των ιδανικών του Έθνους.

Αφού διέπρεψε, σαράντα ολόκληρα χρόνια, ως έγκριτος Δικηγόρος της Αθήνας, Νομάρχης Χαλκιδικής και Φλώρινας, Γενικός Διοικητής Θράκης και Γενικός Γραμματέας Γενικής Διοικήσεως Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, διέθεσε όλες τις πλούσιες και ανεξάντλητες δυνάμεις του στους πνευματικούς και κοινωνικούς τομείς για την ανύψωση του Έθνους. Η ζωή του ολόκληρη υπήρξε ένας αδιάλειπτος μόχθος ψυχικής και πνευματικής προσφοράς, που μοιάζει σαν φωτεινό μετέωρο, αφήνοντας βαθιά τα λαμπρά ίχνη του. Χαρά και τιμή στη Φθιώτιδα, στη Ρούμελη και σ' όλη την Ελλάδα!

Αντιπροσωπεύει έναν ολόκληρο, γενναίο και υπέροχο πνευματικό κόσμο. Και μόνο η αναφορά του ονόματός του δημιουργεί ψυχική ευφορία, ενσαρκώνει σκληρούς και ευγενικούς αγώνες για την ανύψωση του ελληνικού πνεύματος και του Έθνους, συμβολίζει υψηλά ιδανικά και ακτινοβολεί ένα εσωτερικό φως, που δημιουργεί ευφρόσυνο αναρρίγημα. Φραγγέλιο και ρομφαία η πένα του και τα κείμενά του χαράκωμα και κραταίωση των ψυχών των πνευματικών αγωνιστών για μια φωτεινή πορεία. Εσταύρωσε το σπαθί με τη μοίρα του. Περπάτησε σε κορυφογραμμές και έμεινε όρ-

θιος. Υπήρξε άξιος του πνεύματος και του Έθνους.

Ο πολυσέβαστος και αειμνηστος φίλος μας άφησε πίσω του μια έντονη αίσθηση γνήσιας ανθρωπιάς, μια βεβαίωση σεμνής και δημιουργικής αξίας, μια πίστη ψυχικών αναζητήσεων, έναν κανόνα ζωής και ένα λαμπρό και φωτεινό παράδειγμα για τις νεότερες γενιές. Ποτέ δεν φύγαμε από κοντά του "πεινώντες". Άφησε πίσω του, φεύγοντας για τα ψηλά του Θεού, καθώς ο Προφήτης Ηλίας τη μηλωτή στο μαθητή του Ελισαίο, πλούσιο και πολυσήμαντο, πολύτροπο και πολυδύναμο, πολύτομο και πολύτιμο συγγραφικό έργο, λαμπρή προσφορά στην Ελληνική Λαογραφία.

Σκυμμένος επάνω στα ολόφωτα βιβλία του, τον νιώθουμε ενθρονισμένο πάντοτε στις καρδιές μας, αδιάκοπα δίπλα μας, ως πρότυπο, ηθική ενίσχυση, ήρεμο στοχασμό και ανέσπερο φως. Παίρνουμε καθαρές ανάσες, όπως σ' έναν ανθισμένο κήπο, συνεχίζοντας την ανηφορική πορεία μας. Αποκτούμε κι άλλες πνευματικές βακτηρίες μέσα στη δίνη των παθών του βίου και στις μικρόψυχες εποχές μας.

Καλύπτουμε το όνομά του με τα άνθη της αγάπης και της τιμής και βρέχουμε τον τάφο του με τα δάκρυά μας. Στα έσχατα της ψυχής του ανθρώπου, μόνο η σιωπή δίνει αληθινό νόημα. Η σιωπή, την οποία ενωτίζεται ο Θεός, χορηγός της αθανασίας. Η ζωή του ολόκληρη είναι μια επιταγή, που η εκπλήρωσή της δικαιώνει τους στίχους της ποιητήριάς μας:

*"Η μνήμη σου αστείρευτη,
πετροχτισμένη κρίνη!
Και σκύβω στη μετόπη της
και γράφω: Ευγνωμοσύνη!"*

ΔΗΜ. Κ. ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΛΟΣ

Επίτιμος Επόπτης Δημοτικής Εκπ/σεως.-

ΜΕΓΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ
Ο "ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ"
ΑΦΩΝ ΠΡΙΟΒΟΛΟΥ
ΕΝ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΩ,

Διαθέτομεν 30 δωμάτια εύαερα, εύηλια με καινούργη επίπλωσιν, με νερά τρεχούμενα του Ηελουχιού εις έκαστον δωμάτιον θερμά και κρύα λουτρά. Καλοριφέρ. Καθαριότητα άκρα. Ύπηρεσία προθυμοτάτη.

ΣΗΜ: Εις τό ίδιον μέγαρον στεγάζονται τό κέντρον ή «Ομόνοια» και τό γνωστόν έστιατόριον ή «Βάσπαρος».

Εφημερίδα «Ο ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ»
4-12-1937

ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΜΕΓΑΛΗ Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΑΣ

Τεράστια ήταν η τουριστική προβολή του νομού μας κατά το περασμένο δίμηνο Δεκεμβρίου 2007 - Ιανουαρίου 2008, που έγινε με πρωτοβουλία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ευρυτανίας. Οι Ευρυτάνες της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης νιώσαμε ιδιαίτερη υπερηφάνεια όταν βλέπαμε, κυρίως κατά τη διάρκεια των εορτών Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς τεράστιες αφίσες στις εξωτερικές πλευρές των συρμών του ΜΕΤΡΟ και στους κεντρικούς σταθμούς του Συντάγματος και της Ομόνοιας να προβάλλουν τη γενέθλια γη μας με το σύνθημα **"Μένουμε Ελλάδα, πάμε Ευρυτανία"**. Τα αποτελέσματα της καμπάνιας αυτής ήταν θετικότατα για τον τόπο μας, αφού όπως πολύ σωστά ο Νομάρχης κ. **Κώστας Κοντογεώργος** πάντα πιστεύει και τονίζει ότι **"η βαριά μας βιομηχανία είναι ο τουρισμός..."**.

ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΚΟΥΠΙΔΙΩΝ

"Λίπασμα αντί σκουπίδια" ήταν το θέμα Ημερίδας που πραγματοποιήθηκε στο Δημοτικό Διαμέρισμα Γοριανάδων στις 19-12-2007 και που οργανώθηκε από το Δήμο Καρπενησίου και το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Την ίδια ημέρα έγινε και η σχετική επίδειξη λειτουργίας του μηχανήματος κομποστοποίησης, το οποίο εγκαταστάθηκε στο παλιό Διδασκτήριο του Δημοτικού Σχολείου Γοριανάδων. Υπεύθυνος του Κέντρου αυτού έχει αναλάβει ο κ. **Δημήτρης Αντωνίου**, εκπαιδευτικός.

ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΤΙΣ ΓΙΟΡΤΕΣ

"Την μεγαλύτερη εισροή επισκεπτών πέτυχε η Ευρυτανία τις ημέρες των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς", σύμφωνα με δημοσίευμα της Εφημερίδας **"Ευρυτανικά Νέα"** (Τετάρτη 2 Ιανουαρίου 2008). Στο ίδιο δημοσίευμα αναφέρεται ότι επισκέφθηκαν το Καρπενήσι υπουργοί, πρώην πρωθυπουργοί, βουλευτές και επιχειρηματίες, όπως η κ. **Ντόρα Μπακογιάννη**, ο κ. **Κ. Μητσotάκης**, ο κ. **Αχιλλέας Καραμανλής**, ο πρώην Υπουργός κ. **Καστανίδης**, ο διάσημος καρδιολογός κ. **Σπύρος Παπαϊωάννου** οι επιχειρηματίες κ.κ. **Παύλος Γιαννακόπουλος**, **Σάκης** και **Σταύρος Χατζιωάννου** (της αλυσίδας SPIDER STORES), **Δημήτρης Μάρος** (καταστήματα πολυτελών υποδημάτων και δερμάτινων ειδών), ο πρώην παίκτης του Ολυμπιακού μπάσκετμπολίστας **Μίλαν Τόμιτς**, ο δημοσιογράφος **Δημήτρης Καμπουράκης** και πολλοί άλλοι. Υπολογίζεται ότι ήρθαν εφέτος στην Ευρυτανία περισσότεροι κατά 30% από την περσινή χρονιά.

Τέλος, σύμφωνα με δημοσίευμα της **"ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ"** (Παρασκευή 4 Ιανουαρίου 2008) **"γέμισαν και τα 2.100 κρεβάτια όλων των κατηγοριών"** στο νομό Ευρυτανίας κατά τη διάρκεια των εορτών Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς.

ΙΔΡΥΣΗ ΝΕΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Με ομόφωνη απόφαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου Ευρυτανίας (27-12-2007) ιδρύθηκαν νέες σχολικές μονάδες στο νομό μας, οι οποίες πρόκειται να λειτουργήσουν από το νέο σχολικό έτος 2008-2009. Πρόκειται για την ίδρυση 2ου Γυμνασίου Καρπενησίου, στον Ξηριά, Νυχτερινού Επαγγελματικού Λυκείου, επίσης στο Καρπενήσι, Δημοτικό Σχολείο στο Τρίδεντρο Αγράφων και Νηπιαγωγείο στο Κρίκελλο του Δήμου Δομνίστας. Τέλος το 1/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Καστρακίου Τοπολιάνων προάγεται σε 2/θέσιο, λόγω αύξησης του μαθητικού του δυναμικού (οι 15 μαθητές του θα αυξηθούν σε 19).

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΙ ΥΜΝΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΚΑΛΑΝΤΑ

Μια υπέροχη συμφωνία εκκλησιαστικών Χριστουγεννιάτικων ύμνων και παραδοσιακών καλάντων, με την πρωτοβουλία του Ιερού Ναού Ευρυτάνων Αγίων Καρπενησίου, παρουσιάστηκε στο Συνεδριακό Κέντρο Καρπενησίου στις 27 Δεκεμβρίου 2007. Έλαβαν μέρος οι πολυμελείς Χορωδίες των Σχολών Βυζαντινής Μουσικής Θέρμου και της Ιεράς Μητροπόλεως Καρπενησίου, επικεφαλής των οποίων ήταν οι π. **Κωνσταντίνος Παπακωστόπουλος** και **Κωνσταντίνος Λιάπης**, και με τη διδασκαλία των κ.κ. **Κωνσταντίνου Καμζέλα** και **Αναστασίου Ηλιοπούλου**, αντίστοιχα. Επίσης συμμετείχε και η ορχήστρα παραδοσιακής μουσικής του παραπάνω Ιερού Ναού, την οποία αποτελούν μαθητές του Γυμνασίου και Λυκείου Καρπενησίου και με Διδασκάλους τον κ. **Δημήτριο Λόζο** και την κ. **Γεωργία Πουλοπούλου - Ανδρεάκη**.

Αξίζει να σημειωθεί ότι δραστηριότητες ενοριών, όπως είναι οι παραπάνω του Ιερού Ναού Ευρυτάνων Αγίων Καρπενησίου, προϊστάμενος του οποίου είναι ο π. **Γεώργιος Χρυσαιογεώργος**, εξυψώνουν και προβάλλουν το πολυσιχίδες έργο της Εκκλησίας μας.

Αξίζουν συγχαρητήρια σε ενορία και γονείς.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ "ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟ ΔΙΟΝΥΣΙΟ ΤΟΝ ΕΚ ΦΟΥΡΝΑ"

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε στο Καρπενήσι και στην αίθουσα "Ευγένιος ο Αιπώλης" εκδήλωση παρουσίασης της έκδοσης **"Ερμηνεία της ζωγραφικής τέχνης"** του "Ιερομονάχου Διονυσίου του εκ Φουρνά" (1670-1745). Κύριοι ομιλητές ήταν ο κ. **Παναγιώτης Βλάχος**, επίτιμος Γενικός Επιθεωρητής Μέσης Εκπ/σης και η πρεσβυτέρα κ. **Μαρία Παναγιωτοπούλου - Μποτονάκη**, Προϊσταμένη των Γενικών Αρχείων του Κράτους στο Καρπενήσι. Η εκδήλωση τελούσε υπό την αιγίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Καρπενησίου και του Δήμου Φουρνάς.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΩΝ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ - ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Ο δραστήριος Σύνδεσμος Ευρυτάνων Φθιώτιδας, στα πλαίσια των πολυποικίλων δραστηριοτήτων του, στη Λαμία, διοργάνωσε με απόλυτη επιτυχία Φιλανθρωπική Χριστουγεννιάτικη αγορά. Η ιδιάκτητη αίθουσα του Συνδέσμου στη Λαμία μεταμορφώθηκε "με τη συμμετοχή πολλών Ευρυτάνων και φίλων σε τόπο προσφοράς, ζεστασιάς, αγάπης. Ο καθένας προσέφερε ό,τι ήθελε και μπορούσε να φτιάξει. Πολλά τα αντικείμενα αλλά και τα εδέσματα προς πώληση...". Ο σκοπός της εκδήλωσης τα λείει όλα... Συγχαρητήρια

ΣΧΟΛΗ ΓΟΝΕΩΝ

Το Δ. Σ. του ίδιου Συνδέσμου μέσω της θαυμάσιας εφημερίδας "ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΛΑΟΙ", που εκδίδει εδώ και μεριά χρόνια, ανακοινώνει την ίδρυση Σχολής Γονέων με διοργανώτρια - συντονίστρια την ψυχολόγο κ. Έφη Μπούρα. Η θεματολογία των συζητήσεων θα προκύπτει από τα αιτήματα και τους προβληματισμούς των ίδιων των γονέων, τα μαθήματα - συζητήσεις θα παρέχονται δωρεάν και ανάλογα με την ανταπόκριση θα διαμορφωθούν μικρές ομάδες (10-15 ατόμων) κατά θεματική ενότητα (ομάδα βρεφικής - νηπιακής ηλικίας, Σχολικής και εφηβικής ηλικίας). Όσοι πιστοί προσέλθετε!...

ΚΟΠΗ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑΣ

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε κι εφέτος η καθιερωμένη κοπή της βασιλόπιτας στην αίθουσα του Συνδέσμου. Μετά το καλωσόρισμα από τον Πρόεδρο κ. **Π. Θεμελή** ακολούθησε ομιλία του διακεκριμένου συμπατριώτη μας εκπαιδευτικού και δημοσιογράφου κ. **Κωνσταντίνου Μήτσιου**, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: "Φύλακες του παραδείσου". Ακολούθησαν βραβεύσεις ατόμων,

που έχουν προσφέρει στην έκδοση της εφημερίδας "Ευρυτανικοί Αντίλαλοι", καθώς και Ευρυτανό-
πουλων που πέτυχαν σε ΑΕΙ και ΤΕΙ και αριστούχων μαθητών Γυμνασίων και Λυκείων.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΜΑΣ κ. ΗΛΙΑ ΚΑΡΑΝΙΚΑ **ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ**

Για όλα τα προβλήματα που απασχολούν το τόπο μας μίλησε στη Βουλή των Ελλήνων με τρόπο επιγραμματικό αλλά σαφέστατο ο Βουλευτής του Νομού μας κ. Ηλίας Καρανίκας, μιλώντας για τον προϋπολογισμό του 2008 στις 20-12-2007.

Συγκεκριμένα ο κ. Καρανίκας εκφράζοντας την αγωνία του για το μέλλον της Ευρυτανίας απαίτησε να πραγματοποιηθούν τα όσα υποσχέθηκε ο Πρωθυπουργός κ. Κ. Καραμανλής κατά την επίσκεψή του στο Καρπενήσι στις 5-3-2004. Έτσι, αναφέρθηκε στον οδικό άξονα Λαμίας - Καρπενησίου - Αग्रινίου, στην ασφαλιτόστρωση του συνόλου του οδικού δικτύου της Ευρυτανίας, την ανεργία και την απασχόληση, τη νοσοκομειακή περιθαλψη και την ανάγκη ύπαρξης ασθενοφόρων σε όλους τους Δήμους, την επάνδρωση των δασαρχείων, την απόκτηση ίσων ευκαιριών εκπαίδευσης με παιδιά άλλων περιοχών, τη χορήγηση επιδόματος θέρμανσης κ.λπ.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΣΤΗ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

Ανταποκρινόμενος σε πρόσκληση του Συλλόγου Ευρυτάνων Αμερικής "Το Καρπενήσι" ο βουλευτής του Νομού μας κ. Ηλίας Καρανίκας επισκέφθηκε τη Νέα Υόρκη κατά τον περασμένο Δεκέμβρη. Κατά την εκεί παραμονή του συζήτησε με τους ομογενείς μας διάφορα θέματα, όπως αυτό της διατήρησης των δεσμών της νεότερης γενιάς των Ευρυτάνων με τη γενέτειρα, ζητήματα ανάπτυξης του νομού κ.ά. Επίσης παραχώρησε συνέντευξη στην ομογενειακή εφημερίδα "Εθνικός Κήρυξ" και σε τοπικό ραδιοφωνικό σταθμό. Η υποδοχή που του επιφυλάχθηκε ήταν θερμότατη.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΚΑΡΑΝΙΚΑ - ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΥ

Σύμφωνα με σχετικό Δελτίο Τύπου του πολιτικού γραφείου Βουλευτή Ευρυτανίας κ. Ηλία Καρανίκας, ύστερα από συνάντηση που είχε με τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ταλιαδούρο σχετικά με το θέμα του ΤΕΙ Καρπενησίου και τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων του εστάλησαν από το δεύτερο επιστολές στα αρμόδια υπουργεία, με τις οποίες "γίνονται γνωστές στους αποδέκτες τους οι προτάσεις - του βουλευτή και του υφυπουργού - για τη δυνατότητα οι πτυχιούχοι των τμημάτων Δασοπονίας να στελεχώνουν:

- τη Αγροφυλακή, αφού θα μπορούσαν άριστα οι πτυχιούχοι ασοπονίας, αποτελεσματικά να καλύπτουν θέσεις ευθύνης, τόσο αξιωματικών ειδικών καθηκόντων (Υπαγρονόμοι Β' και άνω), όσο και μέρους του πολιτικού προσωπικού.
- την Πυροσβεστική Υπηρεσία, με προκαθορισμένο υψηλό ποσοστό εισαγωγής των αποφοίτων των τμημάτων στο Τμήμα Ανθυποπυραγών της Πυροσβεστικής Ακαδημίας...

Ταυτόχρονα προτείνεται οι απόφοιτοι να απασχολούνται, ως εποχικό προσωπικό και να διενεργούν την πρακτική άσκησή τους σε υπηρεσίες του Πυροσβεστικού Σώματος".

ΟΡΙΣΜΟΣ ΝΕΩΝ ΑΝΤΙΝΟΜΑΡΧΩΝ

Με απόφαση του Νομάρχη Ευρυτανίας κ. **Κώστα Κοντογεώργου** ορίστηκαν ως αντινομάρχες για το έτος 2008 δυο εκπαιδευτικοί λειτουργοί της Α/θμιας Εκπαίδευσης, ήτοι η κ. **Μαρία Αθαν. Παναγιωτοπούλου** και ο κ. **Δημήτριος Ζήκας**.

Η κ. **Μαρία Αθαν. Παναγιωτοπούλου**, η οποία εκλέχθηκε πρώτη σε ψήφους νομαρχιακή σύμβουλος της πλειοψηφίας, αναλαμβάνει την προεδρία της 1ης Νομαρχιακής Επιτροπής με αρμο-

διότητες τη Δ/νση Οργάνωσης και Διοίκησης, τα ΚΕΠ, τις Οικονομικές Υπηρεσίες, τους τομείς Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας, της δευτερογενούς και τριτογενούς παραγωγής, του Πολιτισμού, του Αθλητισμού και των Αποδήμων.

Ο κ. **Δημήτριος Ζήκας** ορίστηκε πρόεδρος της 2ης Νομαρχιακής Επιτροπής με αρμοδιότητες Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών και Δημοσίων Έργων, Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος, Γεωργίας και Αλιείας, Κτηνοτροφίας κ.ά.

Ευχόμαστε καλή επιτυχία!

ΕΠΙΤΙΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ Ο ΜΑΝΩΛΗΣ ΓΛΕΖΟΣ

Επίτιμος διδάκτορας του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών αναγορεύτηκε στις 23-1-2008 ο **Μανώλης Γλέζος**. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Πανεπιστημίου και ήταν λαμπρή. Στην αρχή προσφώνησε ο πρύτανης κ. **Χρήστος Κίττας**, ενώ στη συνέχεια παρουσιάστηκε το έργο του από την καθηγήτρια Γλωσσολογίας κ. **Αμαλία Μόζερ**, αναγνώστηκαν τα σχετικά κείμενα του ψηφίσματος αναγόρευσης και, τέλος, μίλησε ο τιμώμενος με θέμα: *"Γλώσσα και Πολιτική"*. Η αίθουσα ήταν κατάμεστη και τα χειροκροτήματα άφθονα...

ΝΕΟ Δ.Σ. ΣΤΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ

Με σχετική απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. **Αβραμόπουλου** διορίστηκε, για διετή θητεία, νέο διοικητικό συμβούλιο στο Ίδρυμα Κοινωνικής Πρόνοιας Ευρυτανίας (Γηροκομείο Καρπενησίου) οι παρακάτω:

- **Κατσούδας Παναγιώτης του Κων/νου**, επιχειρηματίας, ως Πρόεδρος.
- **Ελεφάντη Παρασκευή του Αθαν.**, Δικηγόρος με αναπληρωτή τον **Βλάχο Παντελή**.
- **Αρμάγος Γεώργιος του Χρήστου**, με αναπληρωτή το **Δουλαβέρη Γεώργιο**
- **Σταμούλης Χρήστος του Κ.**, με αναπληρωτή την **Παπαστογιαννίδου Θεοπούλα**

Αντιπρόεδρος ορίστηκε η κ. **Ελεφάντη Παρασκευή του Αθανασίου**, δικηγόρος.

ΤΙΜΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ Ο.Ε.Σ. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Η Ομοσπονδία Ευρυτανικών Συλλόγων σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε σε κεντρικό ξενοδοχείο των Αθηνών στις 2 Μαρτίου 2008, τίμησε τους Ευρυτανικούς Πολιτιστικούς Συλλόγους που εκδίδουν ανελλιπώς έντυπα και παράλληλα έκοψε την πρωτοχρονιάτικη πίτα.

Ανάμεσα στα τιμηθέντα έντυπα ήταν και τα "ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ". Τη σχετική τιμητική διάκριση παρέλαβε ο Πρόεδρος της Πανευρυτανικής Ένωσης κ. **Κώστας Παπαδόπουλος** από τον εκπρόσωπο του Βουλευτή Ευρυτανίας κ. **Ηλία Καρανίκα**, Δ/ντή του Γραφείου του, κ. **Σοφρώνη**. Η Πανευρυτανική Ένωση, ανταποδίδοντας τη διάκριση αυτή επέδωσε στην πρόεδρο της Ο.Ε.Σ. κ. **Βασιλική Χαλκιά** αντίστοιχη τιμητική διάκριση "για την έκδοση της εφημερίδας *"ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗ ΕΣΤΙΑ"* και την πολύτιμη προσφορά της στην ιδιαίτερη πατρίδα μας την ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ".

ΝΕΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Νέος Σύλλογος Ευρυτάνων ιδρύθηκε πρόσφατα με έδρα την Αθήνα. Πρόκειται για τον "Πανελλήνιο Λαογραφικό και Πολιτιστικό Σύλλογο Ευρυτάνων Αστυνομικών - Πυροσβεστών - Λιμενικών - Αγροφυλάκων και Πολιτικών Υπαλλήλων Σωμάτων Ασφαλείας" με χαρακτήρα μη κερδοσκοπικό. Η Διεύθυνση του νέου Συλλόγου είναι: Λ. Γαλατίου 43, 11146 - Γαλάτσι και στο προσωρινό συμβούλιο πρόεδρος είναι ο κ. Δημήτριος Σπ. Γεωργαλής και Γεν. Γραμματέας ο κ. Κων/νος Κ. Καλτσούνης. Η πρώτη Γενική Συνέλευση πραγματοποιήθηκε στις 16-3-2008.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Ύστερα από την ανακαίνιση των Γραφείων της Ένωσης (Κλεισθένους 17 - 4ος όροφος) και την οργάνωση της Βιβλιοθήκης μας, καθημερινά δεχόμαστε επισκέψεις συμπατριωτών μας που μας δίνουν αλλά και παίρνουν βιβλία, δωρεάν, από τα αποθέματα των εκδόσεών μας. Ήδη μας έχουν δώσει βιβλία τους οι κ.κ. **Κλεομένης Κουτσούκης, Στάθης Ζαχαράκης, Νικόλαος Καρλιάμπας, Παύλος Νταλλής, Απόστολος Αποστολόπουλος, Αθανάσιος Σταμάτης, Αθανάσιος Μποσινάκος, Δημήτριος Κούκουνας, Αλέξανδρος Πανόπουλος** (μέσω του Νομάρχη κ. **Κ. Κοντογεώργου**), **Γιάννης Καρύτσας, Χρήστος Κάππας, Κων/νος Μήσιος, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας, Εκδοτικός Οίκος "ΠΑΠΥΡΟΣ", ο Σύλλογος Αγιατριάδιτών Ευρυτανίας** κ.ά.

ΔΩΡΕΑ ΒΙΒΛΙΩΝ

Αρκετούς τόμους βιβλίων παραχώρησε πρόσφατα στη Βιβλιοθήκη μας η Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου Αττικής, Πρόεδρος της οποίας είναι ο εξαιρετος συμπατριώτης μας κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΘΑΝ. ΤΣΑΠΡΑΖΛΗΣ**, από τη Δομνίστα, Δημοτικός Σύμβουλος Ηρακλείου και ιδιοκτήτης Φροντιστηρίων Ξένων Γλωσσών στον παραπάνω Δήμο. Σύντομα, όπως υποσχέθηκε ο κ. **ΤΣΑΠΡΑΖΛΗΣ**, θα ακολουθήσει και δεύτερη δωρεά, εξίσου γενναία.

Ευχαριστίες και από τις στήλες των "ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ".

ΤΑ "ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ" ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΤΟΥ "ΑΓΡΑΦΙΩΤΗ"

Στη φιλόξενη ιστοσελίδα του Αγραφιώτη **Χρήστου Κ. Κίτσιου** μπορεί, μεταξύ των άλλων, πολλών και ποικίλων, ενδιαφερόντων θεμάτων για τον τόπο μας, μπορεί ο κάθε ενδιαφερόμενος να βρίσκει και το περιοδικό μας "**ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ**". Ο κ. **Χρήστος Κίτσιος**, ιδιοκτήτης του καταστήματος **SECTOR - Πληροφορική Καλλιθέας** και Περιφερειακά (Πωλήσεις - επισκευές, αναβαθμίσεις, ανταλλαγές - προγράμματα), Οδός Αραπάκη 56, Καλλιθέα (τηλ.: 6945 684842) έχει δημιουργήσει την ιστοσελίδα **www.agrafiotis.gr**, στην οποία και φιλοξενούνται χρησιμότες πληροφορίες για την περιοχή των Αγράφων και όχι μόνον.

Πάντως, τα "ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ", ευχαριστούν θερμά τον κ. **Κίτσιο** για την Αγραφιώτικη φιλοξενία του, αλλά και για τα θέματα που μπορούμε να αντλούμε απ' την ιστοσελίδα του.

ΤΟ ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΜΑΣ...

Τρεις μογοιατζήδες, ένας Αλβανός, ένας Γερμανός και ένας Έλληνας, πέθαναν και πήγαν στον παράδεισο. Στην πόρτα τους υποδέχθηκε ο Άγιος Πέτρος.

Καλώς τους, και πάνω που χρειάζονται κάποιον μογοιατζή για να βάψει την πόρτα του παραδείσου. Κάντε μου τις προσφορές σας.

- Εγώ θέλω 600 Ευρώ, λέει ο Αλβανός, 200 για μένα, 200 για την εφορία και ένσημα και 200 για τα υλικά.
- Εγώ θέλω 900 Ευρώ, λέει ο Γερμανός, 300 για μένα, 300 για την εφορία και ένσημα και 300 για τα υλικά.

Ήρθε η σειρά του Έλληνα, που προτίμησε να πάρει παράμερα τον Άγιο Πέτρο.

• Εγώ θέλω 3.000 Ευρώ, είπε και ταυτόχρονα συγκράτησε τον Άγιο Πέτρο, που κόντεψε να λιποθυμήσει και εξήγησε ψιθυριστά:

- "Χίλια θα πάρεις εσύ,, 1.000 θα πάρω εγώ, 600 ο Αλβανός που θα κάνει τη δουλειά ως υπεργολαβία και 400 ο Γερμανός για να κάνει πέρα"

Έλληνας γαρ και μισαδόρος...

(Από τη συλλογή **Γ. Φούρλα**)

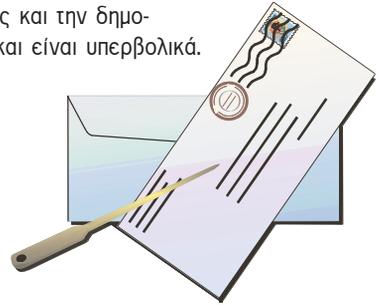
Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

• κ. **ΠΑΥΛΟ ΝΤΑΛΛΗ**, Εντάυθα. Λάβαμε την επιστολή σας και την δημοσιεύουμε παρακάτω. Ευχαριστούμε για τα καλά σας λόγια, αν και είναι υπερβολικά.

Αθήνα, 26-12-2007

Προς

Τον κ. Πρόεδρο της Πανευρωπαϊκής Ένωσης
(και δι' αυτού προς όλα τα μέλη του Δ.Σ.)
Κλεισθένους 17 - 4ος όροφος, 10552 Αθήνα

Αξιότιμε ,κ. Πρόεδρε,

Μετά από την τόσο αίσια εξέλιξη - τελείως ανέλπιστη και απρόβλεπτη δι' εμέ - που είχε η έκδοση και η διάθεση στο ευρύ αναγνωστικό κοινό, καθώς και η προβολή από τα ευρωπαϊκά έντυπα όπως και η ευμενέστατη κριτική πολλών επιφανών ανδρών του πνεύματος, του ταπεινού ποιημάτος μου: "Η ΒΟΥΛΠΗ ΚΑΙ Η ΠΑΛΑΙΟΚΑΤΟΥΝΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ - Ιστορικά και Λαογραφικά Στοιχεία", πόνημα που εσείς πρώτος είχατε τη δαφιλή ευγενή καλοσύνη ιδιαίτέρως να εκτιμήσετε και να φροντίσετε για την κυκλοφορία του, έρχομαι να σας εκφράσω, με το παρόν, τις πλέον εγκάρδιες ευχαριστίες μου και να σας ευχηθώ από τα βάθη της ψυχής μου καλή και μακρόχρονη συνέχεια στο πολιτιστικό και προοδευτικό έργο της περιήμης όσο και ιστορικής Πανευρωπαϊκής Ένωσης, την οποία επαξίως εκπροσωπείτε και δημιουργικώς και αγλαοκάπως διοικείτε για το καλό όλων των Ευρωπαίων και την προκοπή του νομού μας.

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πιστεύω - άλλωστε κάτι τέτοιο σημειώνει και ο πολυσέβαστος Πρωτοπρεσβύτερος π. **Κων/νος Βαστάκης** - ότι και το βιβλίο αυτό συνετέλεσε ώστε να πραγματοποιηθεί στις 18-82007 η πολύκροτη και άριστα επιτυχημένη "Ημερίδα" στη Βούληψη με τη δική σας φυσικά πρωτοβουλία. Η "Ημερίδα" εκείνη πρωτοφανής για τα δεδομένα εκείνου του χώρου - όπως ο ίδιος προσωπικά γνωρίζετε, από τα μέσα ενημέρωσης του τόπου μας έφθασε "μέχρι τρίτου ουρανού!". Και με την ευκαιρία, παρακαλώ δεχθείτε και από την ταπεινότητά μου τα θερμότερα συγχαρητήρια για τη θεάρεστη εκείνη εκδήλωση που θα παραμείνει αξέχαστη στην Ευρυτανία μας.

Ωστόσο θα ήμουν τελείως αδικαιολόγητος αν δεν τόνιζα πως σας οφείλω άπειρη ευγνωμοσύνη για την τόσο πλούσια όσο και επιτυχή παρουσίαση του βιβλίου μου στην ανεπανάληπτη εκείνη εκδήλωσή σας στο ξενοδοχείο ΤΙΤΑΝΙΑ Αθηνών στις 23-11-2007.

Περαίνοντας κ. Πρόεδρε,; α':- μέσω ημών ευχαριστώ και όλους εκείνους τους αξιότιμους κυρίους - γνωστούς και αγνώστους - που, έργω ή λόγω, οπωσδήποτε συνέβαλαν στην αξιοποίηση και προβολή του βιβλίου μου. Και β':- Εύχομαι και για την Πανευρωπαϊκή Ένωση, με την ευκαιρία των εορτών: ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ και να' ναι καρποφόρος ο νέος Χρόνος 2008.

Παύλος Β. Νταλλής

Νικηφόρου Ουρανού 7, 11471 Αθήνα

• Ο σεβάσιμος και πολυγραφότατος Πρωτοπρεσβύτερος π. **Κωνσταντίνος Βαστάκης** μας έστειλε τις παρακάτω ευχές:

"Θερμότερα ευχαριστώ για τις εόρτιες ευχές Σας!

Αντελύχομαι παρομοίως και για Σας όλους και τις αξιότιμες οικογένειές Σας.

Τα έργα και οι κόποι Σας να ευλογούνται από τον Νηπιόσαντα Κύριό μας Ιησού Χριστόν, για να ηγαίνει ο άγιος τόπος μας πάντοτε μπροστά!

Με πολλή αγάπη Χριστού

Πρωτοπρεσβ. Κ. Βαστάκης".

κ. **Γιώργον Αθανασιάν**, Καρπενήσι: Λάβαμε την ευχαριστήρια επιστολή σας και ευχαρίστως τη δημοσιεύουμε παρακάτω:

ΑΘΑΝΑΣΙΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

Καρπενήσι, 16 Ιανουαρίου 2008

Εκλεκτοί Συμπατριώτες,

Βαριά αισθάνομαι την υποχρέωση και αβάστακτη νοιώθω την ανάγκη να επικοινωνήσω μαζί σας, κατ' αρχάς, να σας συγχαρώ για την άρτια διοργάνωση των διήμερων πολιτιστικών εκδηλώσεων, που τον περασμένο Νοέμβρη πραγματοποιήσατε στην Αθήνα, συνάμα Δε να σας ευχαριστήσω θερμά και για την τιμή που μου κάνατε να με συμπεριλάβετε στις εν λόγω εκδηλώσεις σας και την παρουσίαση του βιβλίου μου "Ο ΠΑΤΡΟΚΟΣΜΑΣ ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ ΣΤΑ ΔΥΣΒΑΤΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ".

Ομολογουμένως, η προς το πρόσωπό μου τιμή είναι ύψιστη και μου δίνει δύναμη και κουράγιο να συνεχίσω να ικνηλατώ το παρελθόν του πανέμορφου τόπου μας.

Τελειώνοντας σας εύχομαι από καρδιάς δρομοδείκτη σας να έχετε τον Κοσμά τον Αιτωλό, σκέπη σας το Μεγαλοδύναμο Θεό και η ψυχή σας να κατακλύζεται από την αστείρευτη της Ευρυτανίας μας μοσχοβολιά.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση και τιμή
Γιώργος Στ. Αθανασιάς

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΥΧΩΝ...

Κατά τη διάρκεια των εορτών των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς λάβαμε ευχές και από άλλους φορείς και φίλους μας, τους οποίους και ευχαριστούμε. Αυτοί είναι:

- Ο κ. **Βασίλειος Τσίπρας**, Πρόεδρος της ΛΑΡΚΟ Α.Ε. και τ. Βουλευτής Ευρυτανίας.
- Ο Δ/ντής και το Προσωπικό της Δ/νσης Δ/θμιας Εκπαίδευσης Ευρυτανίας.
- Το Ιστορικό - Λαογραφικό Μουσειακό Κέντρο Ευρυτανίας "Ο ΕΥΡΥΤΟΣ"
- "ΡΑΔΙΟΚΥΜΑΤΑ 107.5 FM (κ. **Στυλιανός Γ. Αθανασιάς**)
- Μπουλάκος Αθανάσιος
- Αρχιμανδρίτης Σεραφεΐμ Τρύφ. Ζαφείρης
- Ζωφγραφόπουλος Βασίλειος
- Σταμούλης Θωμάς

ΚΑΙ...Η ΣΥΝΤΑΓΗ ΤΗΣ ΝΤΟΡΑΣ

Η Υπουργός Εξωτερικών κ. **ΝΤΟΡΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ**, έστειλε πρωτότυπη ευχετήρια κάρτα με τη συνταγή της, η οποία είναι:

Υλικά: 100 γρ. αισιοδοξία, 1 φλυτζάνι σκληρή δουλειά, 200 γρ. κοινή λογική, 3 κουταλιές της σούπας εμπειρία, 50 γρ. ομαδική δουλειά, 150 γρ. υποσχέσεις που κρατάμε, μπόλικη συνέπεια, λιγότερα λάθη.

Εκτέλεση: Ανακατέψτε και ψήστε σε χαμηλή φωτιά για ένα χρόνο!

Πασπαλίστε με λίγο χαμόγελο και απολαύστε το 2008!

Καλή επιτυχία!
Χρόνια Πολλά!
Ντόρα Μπακογιάννη

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ "ΒΕΛΟΥΧΙ"

Η Επιτροπή Υποτροφιών της Ενώσεως Ευρωπαίων Αμερικής "ΤΟ ΒΕΛΟΥΧΙ" προκειμένου να προβεί στην επιλογή Φοιτητών και Σπουδαστών που θα τύχουν υποτροφίας για το ακαδημαϊκό έτος 2007-08 καλεί τους ενδιαφερόμενους που οι γονείς τους κατάγονται από την Ευρυτανία, να υποβάλλουν σχετική αίτηση και τα παρακάτω δικαιολογητικά:

A.- ΟΙ ΠΡΩΤΟΕΤΕΙΣ

- 1.- Βεβαίωση Πανεπιστημιακής ή άλλης Ανώτατης ή Ανώτερης Σχολής από την οποία να φαίνεται η εγγραφή τους στο Α΄ έτος, καθώς και η σειρά επιτυχίας.
- 2.- Επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του Απολυτηρίου Λυκείου.
- 3.- Πιστοποιητικό απορίας των τοπικών αρχών διαμονής ή φωτοαντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος εφορίας.

B.- ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΑΛΛΩΝ ΕΤΩΝ

- 1.- Πιστοποιητικό σπουδών με αναλυτική βαθμολογία όλων των εξαμήνων.
- 2.- Πιστοποιητικό απορίας των τοπικών αρχών διαμονής ή φωτοαντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος της εφορίας.

Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται να υποβάλουν τις αιτήσεις κ.λπ. δικαιολογητικά τους μέχρι την 30η Απριλίου 2008 με συστημένη επιστολή ή ιδιοχείρως στον κ. Βασίλειο Τριχιά, Κρήτης 28, 15 121 Πεύκη, τηλ. 2108020267, κιν. 6979123301 και 2237041047.

Υπάρχει έντυπη αίτηση η οποία διατίθεται στην Αθήνα από τον κ. Βασίλειο Τριχιά και στο Καρπενήσι από τον προϊστάμενο του Γραφείου Δ.Ε. και το Δ/ντή του Γεν. Λυκείου Καρπενησίου.

Για τη χορήγηση της οικονομικής βοήθειας (υποτροφίας) λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω κριτήρια:

- 1) Η Οικονομική και Οικογενειακή κατάσταση του υποψηφίου (κύριο κριτήριο)
- 2) Η βαθμολογία.

Χορηγούνται:

- α) 4 υποτροφίες των 1.700 δολ. η κάθε μία μαζί με τιμητικό έπαινο.
- β) 8 υποτροφίες (οικον. βοηθήματα) των 500 δολ. η κάθε μία, συνοδευόμενες επίσης από τιμητικό έπαινο.
- γ) Τιμητικό μετάλλιο προόδου (σε αριστούχους).

Για την Ένωση

Ο Πρόεδρος της Αντιπροσωπείας
της Ένωσης στην Ελλάδα

Ιωάννης Υφαντόπουλος

Ο Γραμματέας
της Επιτροπής Υποτροφιών
Βασίλειος Τριχιάς

Εφημερίδα «Ο ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ»
4-12-1937

ΠΑΝΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2007

Α΄.- Ε Σ Ο Δ Α

" Υπόλοιπο Ταμείου 31-12-2007	ΕΥΡΩ: 13.438,48
" Επιχορηγήσεις	» 35.684,00
" Χορηγίες για "ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ"	» 1.345,36
" Συνδρομές μελών	» 4.890,27
" Τόκοι από καταθέσεις	» 118,07

Σ Υ Ν Ο Λ Ο Ε Σ Ο Δ Ω Ν

ΕΥΡΩ: 55.476,78

Β΄.- Ε Ξ Ο Δ Α

" Κοινόχρηστα.	ΕΥΡΩ: 938,18
" Ο.Τ.Ε..	» 230,70
" Έκδοση περιοδικού "ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ"	» 5.928,78
" Έξοδα παρουσίασης βιβλίου "ΚΑΡΠΙΕΝΗΣΙ 1810-1820"	
" Κοπή Βασιλόπιτας	» 2.155,50
" Έκδοση του βιβλίου " <i>Βούληση και Παλαιοκατιούνα Ευρυτανίας</i> " του κ. Παύλου Νταλλή	» 6.176,00
" Έξοδα Ημερίδας Βούλπης	» 2.883,52
" Έξοδα εκδήλωσης πολιτιστικού διημέρου 23-24 Νοε.2007 (Παρουσίαση βιβλίων - Θεατρική παράσταση)	» 1.936,64
" Γραφική ύλη	» 161,82
" ΕΛΤΑ (Γραμματόσημα)	» 171,62
" Συνδρομές σε περιοδικά	» 130,00
" Προμήθεια βιβλίων	» 70,00
" Ανακαίνιση Γραφείων	» 6.812,00
" Λοιπά λειτουργικά έξοδα	» 535,63

Σ Υ Ν Ο Λ Ο Ε Ξ Ο Δ Ω Ν

ΕΥΡΩ 28.130,39

Α Ν Α Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ω Σ Η

Α΄.- Ε Σ Ο Δ Α:	ΕΥΡΩ: 55.476,78
Β΄.- Ε Ξ Ο Δ Α:	ΕΥΡΩ: 28.130,39
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΧΡΗΣΗ:	ΕΥΡΩ: 27.346,39

ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ:	ΕΥΡΩ: 1.939,06
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ:	ΕΥΡΩ: 24.814,95
ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΟΥ ΤΑΜΙΑ:	ΕΥΡΩ: 592,38
ΣΥΝΟΛΟ ΤΑΜΕΙΟΥ 31-12-2007	ΕΥΡΩ: 27.346,39

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

(Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος)

Ντάλλα Άννα	ΕΥΡΩ: 30,00
Αγγελάκη Βασιλική	20,00
6η Σχολική Επιτροπή 2ου Δ.Σ. και Νηπιαγωγείου Καρπενησίου	50,00
Λάππα Βασιλική	15,00
Μπουλάκος Αθανάσιος	15,00
Αρχιμαδρίτης Σεραφείμ Τρ. Ζαφείρης	20,00
Σκάνδαλος Ανδρέας	50,00
Σιορόκος Βασίλειος	20,00
Σιορόκου Στέλλα	20,00
Κάππας Ανδρέας	50,00
Κακκαβάς Δημήτριος	15,00
Ζωγραφόπουλος Βασίλειος	20,00
Πάζιος Γιάννης	50,00
Ιατρίδης Ευθύμιος	50,00
Καραντάσιος Λάμπρος	25,00
Σκεντέρης Γεώργιος	30,00
Βράχας Δημήτριος	15,00
Κάππας Ανδρέας	50,00
Καββαδίας Κων/νος	10,00
Σκάνδαλος Σεραφείμ	20,00
Λιάσκος Ηλίας	30,00
Αμανατίδης Δαμιανός	15,00
Σταμούλης Θωμάς	15,00
Αυγέρης Παναγιώτης	20,00
Μπαλτάς Σταύρος	15,00
Αβεντισιάν Ευανθία	20,00
Συρώκος Αθανάσιος (2007, 2008)	40,00
Ίδρυμα Γαζή - Τριανταφυλλοπούλου	50,00

(Συνέχεια στο επόμενο τεύχος)

ΠΑΝΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 17- 4ος ΟΡΟΦΟΣ
10552 ΑΘΗΝΑ

Πληροφορίες: Κ.Α.Παπαδόπουλος
Τηλ.: 2103240001 - 2106920004

Αθήνα, 28 Ιαν. 2008

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ/ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Πανευρυτανική Ένωση στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Κατάρτιση και Απασχόληση", Μέτρο 1.6. "Δράσεις Ενίσχυσης της Απασχόλησης με την ενεργό συμμετοχή των Μη Κυβερνητικών Οργανισμών (Μ.Κ.Ο., Β' κύκλος), Υπουργική Απόφαση 201383-22/11/2007 και με τη συγχρηματοδότηση κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) πρόκειται να υλοποιήσει εγκεκριμένο Σχέδιο Δράσης, με τίτλο: "Ασπροπόταμος: Αγνοστη Ιστορία και Σύγχρονη Ανάπτυξη"

Η Πανευρυτανική Ένωση θα απασχολήσει δύο (2) άνεργους/ες ή/ και ελεύθερους/ες επαγγελματίες που θα εργάζονται ο/η ένας/μία στα Γραφεία της Πανευρυτανικής Ένωσης και ο/η άλλος/η στο Δήμο Ασπροπόταμου για χρονικό διάστημα 10 μηνών (Φεβρουάριος - Δεκέμβριος 2008) και με αντικείμενο την Γραμματειακή Υποστήριξη των ενεργειών του Σχεδίου.

Τα άτομα που θα απασχοληθούν απαιτείται να έχουν καλή γνώση χρήσης Η/Υ και Internet καθώς και επικοινωνιακές ικανότητες. Η προϋπηρεσία δεν θεωρείται απαραίτητη.

Οι ενδιαφερόμενοι/ες καλούνται όπως αποστείλουν το Βιογραφικό τους Σημείωμα μέχρι 10 Φεβρουαρίου 2008 με fax στο 2106920004 και ή με email: paradopoulosstony@hotmail.com

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθύνεστε στα τηλέφωνα: 2106920004, 6977366813 κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες ή στα Γραφεία της Πανευρυτανικής Ένωσης κατά τις εργάσιμες ημέρες και κατά τις ώρες 10.00' - 13.00' (τηλ.: 2103240001)

Για την Πανευρυτανική Ένωση
Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

ΚΩΣΤΑΣ ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΑΛΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΕΡΑΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	 ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕ ΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ Ε.Κ.Τ.	 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ
---	--	---	--

(Σ.Σ.: Η πρόσκληση αυτή δημοσιεύθηκε έγκαιρα στις εβδομαδιαίες ευρυτανικές εφημερίδες)

ΠΑΝΕΠΙΡΩΤΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 17- 4ος ΟΡΟΦΟΣ
10552 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες: Κ.Α.Παπαδόπουλος
Τηλ.: 2103240001 - 2106920004

Αθήνα, 27 Φεβρ. 2008

Αριθ. Πρωτ.
16

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

"ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ: ΜΟΧΛΟΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ"

Η Πανευρωπαική Ένωση, μετά από 53 χρόνια ανελλιπούς εθελοντικής δραστηριότητας και προσφοράς στον τόπο, με υπεύθυνη παρουσία στα πολιτιστικά και κοινωνικά δρώμενα, συμμετέχει **ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ** σε χρηματοδοτούμενο Πρόγραμμα του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

Πρόκειται για ένα καινοτομικό Σχέδιο Δράσης, με άξονα τον πολιτισμό και με τίτλο: **"Πολιτισμός και Ιστορία: Μοχλοί Βιώσιμης Κοινωνικής Ανάπτυξης"**. Το Σχέδιο αυτό εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ". Η Προκήρυξη των χρηματοδοτήσεων είναι το "Μέτρο 1.6: ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ (Μ.Κ.Ο., Β' Κύκλος)", ενώ η έγκριση στην Πανευρωπαική Ένωση δόθηκε με την Υπουργική Απόφαση 201383-22/11/2007.

Το εγκεκριμένο Πρόγραμμα, το οποίο είναι δεκάμηνης διάρκειας (Φεβρουάριος - Δεκέμβριος 2008), συγχρηματοδοτείται κατά 80% από το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)**, ενώ θα υποστηριχθεί ενεργά από το **Δήμο Ασπροποτάμου Ευρωπαικής**, αφού η περιοχική παρέμβαση του Προγράμματος είναι ο ομώνυμος Δήμος.

Την πρόταση που τελικά εγκρίθηκε, σχεδίασαν, υπέβαλαν και τώρα έχουν αναλάβει το συντονισμό της υλοποίησής της -για λογαριασμό της Πανευρωπαικής Ένωσης- τα στελέχη της Συμβούλου Εταιρείας "ΠΟΛΥΤΡΟΠΟΝ - Σύμβουλοι Επιμόρφωσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού", η οποία διαθέτει σημαντική εμπειρία στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση συναφών δράσεων και έργων.

Βασικός στόχος του Προγράμματος αυτού είναι: α) η προώθηση στην Απασχόληση, δεδομένου ότι, η Πανευρωπαική Ένωση θα απασχολήσει δυο ανέργους, β) η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του τοπικού πληθυσμού, έτσι ώστε να συνδεθεί η πολιτιστική κληρονομιά του τόπου με την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη.

Μεταξύ άλλων δράσεων που προβλέπονται να υλοποιηθούν, η Πανευρωπαική Ένωση πρόκειται να διοργανώσει εξειδικευμένη Επιστημονική ΗΜΕΡΙΔΑ στο Δήμο Ασπροποτάμου, τον Αύγουστο του 2008, με αντικείμενο: **"ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΣ: ΑΓΝΩΣΤΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"**.

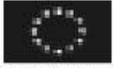
Η συγκεκριμένη Ημερίδα θα στοχεύει:

- Στην κινητοποίηση και συμμετοχή Επιστημονικών και Πολιτιστικών Ενώσεων και Συλλογικών Εκπροσωπήσεων από την ευρύτερη περιοχή της Ευρωπαικής, με Στόχο την υψηλή αποτελεσματικότητα του Σχεδίου Δράσης και την εξασφάλιση πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων του προγράμματος.

- Στην μετάκληση ειδικών Επιστημόνων και προσωπικοτήτων
- Στην ευαισθητοποίηση του Πληθυσμού με στόχο να πλαισιώσουν και να ενισχύσουν τις δραστηριότητες και το έργο της Πανευρωπαικής Ένωσης στην Τοπική Κοινωνία.
- Στην κατάθεση προτάσεων για την αειφόρο αξιοποίηση, ανάδειξη, προβολή και ανάπτυξη της περιοχής, που συνδέονται με -ΑΓΝΩΣΤΑ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ- Ιστορικά Μνημεία, Τοποθεσίες, στοιχεία και δεδομένα.

- Στην αξιοποίηση, ανάδειξη και αναβάθμιση των ήδη υφιστάμενων Δομών και Ιστορικών - Περιβαλλοντικών στοιχείων της περιοχής παρέμβασης (ΔΗΜΟΣ ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΥ), όπως : Άγνωστα Ιστορικά Μνημεία και Τοποθεσίες, Μουσείο, Πολιτιστικό Κέντρο, Βιβλιοθήκη κ.ά. συναφή.
- Στην προβολή και ανάδειξη του έργου και της παρουσίας του Δήμου Ασπροποτάμου
- Στην προβολή του έργου και όλων των υπολοίπων εμπλεκομένων στο Πρόγραμμα (με ανακοινώσεις, Δελτία Τύπου, άρθρα, έντυπα, υλικό Εκδηλώσεων κ.ά.), στον τοπικό και Περιφερειακό Τύπο και τα λοιπά Μέσα Ενημέρωσης.
- ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΟΠΩΣ ΕΚΦΩΝΗΘΕΙ/ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΙ

Για το Διοικ. Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
ΚΩΣΤΑΣ ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

 <p>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΠΟΡΩΝ</p>	 <p>ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ</p>	 <p>ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΟΣ ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕ ΝΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ Ε.Κ.Τ.</p>	 <p>ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ»</p>
--	--	---	---

ΠΑΝΕΠΥΡΥΤΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 17- 4ος ΟΡΟΦΟΣ

10552 ΑΘΗΝΑ

Πληροφορίες: Κ.Α.Παπαδόπουλος

Τηλ.: 2103240001 - 2106920004

Αθήνα, 3 Μαρτίου 2008

Αριθ. Πρωτ.

19

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Πανευρυτανικής Ένωσης στα πλαίσια υλοποίησης σχετικού προγράμματος για την ανάδειξη της ιστορικής ταυτότητας της γενέθλιας γης μας, αποφάσισε την πραγματοποίηση των παρακάτω δραστηριοτήτων:

1.- "Ασπροπόταμος: Άγνωστη Ιστορία και Σύγχρονη Ανάπτυξη"

Ύστερα από την υποβολή σχετικού Σχεδίου Δράσης στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Κατάρτιση και Απασχόληση" εκ μέρους της Ένωσής μας, και την έγκρισή του με την αριθ. 201383-22/11/2007 Απόφαση του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, αποφασίστηκε, μεταξύ άλλων - και εγκρίθηκε αρμόδια - η πραγματοποίηση Ημερίδας στο Δήμο Ασπροπόταμου, με θέμα: **"Ασπροπόταμος: Άγνωστη Ιστορία και Σύγχρονη Ανάπτυξη"** και με τη συνεργασία της οικείας Δημοτικής Αρχής.

Η παραπάνω Ημερίδα προβλέπεται να πραγματοποιηθεί στις 2 Αυγούστου 2008. Παρακαλούμε, όλους όσους επιθυμούν να λάβουν μέρος στην Ημερίδα αυτή, με σχετική εισήγησή τους, να το δηλώσουν μέχρι 15 Μαΐου 2008 στα τηλέφωνα: 2106920004 ή 6977366813 (Κώστας Παπαδόπουλος), 2103240001 (Γραφεία Πανευρυτανικής καθημερινά 10.00' - 13.00').

2.- Πραγματοποίηση Συνεδρίου στα Άγραφα με θέμα: "Τα Άγραφα στη διαδρομή της Ιστορίας"

Η Πανευρυτανική Ένωση σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ευρυτανικών Σπουδών και Ερευνών και το Δήμο Αγράφων, διοργανώνουν τριήμερο Συνέδριο στα Άγραφα με θέμα: **"Τα Άγραφα στη διαδρομή της Ιστορίας"**.

Το παραπάνω Συνέδριο θα πραγματοποιηθεί στις 8, 9 και 10 Αυγούστου 2008. Περισσότερες λεπτομέρειες θα ανακοινωθούν σύντομα με νεότερο δελτίο τύπου.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

ΚΩΣΤΑΣ ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

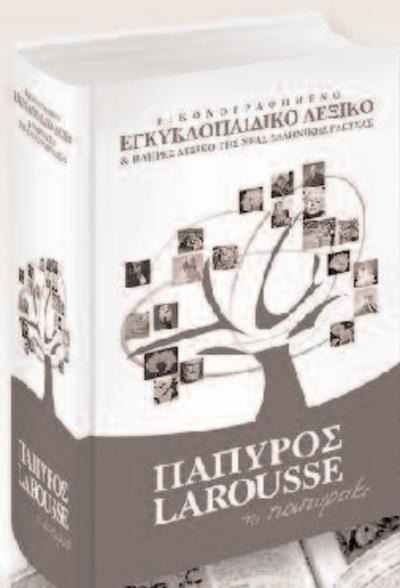
το παιπυρσίκι

2.032
σελίδες

90.000
λήμματα

4.200
φωτογραφίες,
σχέδια,
σχήματα

320
γεωγραφικοί
& ιστορικοί
χάρτες

Μια ολόκληρη
εγκυκλοπαίδεια
σε **ΕΝΑ ΤΟΜΟ**

ΠΑΠΥΡΟΣ - LAROUSSE νέα εποχή στα λεξικά

(Σ.Σ.: Για τους αναγνώστες των "Ευρυτανικών Χρονικών" γίνεται μεγάλη έκπτωση!)

1968 ΙΣΤΟΡΙΑ 2008

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

η ΙΣΤΟΡΙΑ γιορτάζει τα 40 χρόνια
συνεχούς κυκλοφορίας της και προσφέρει
σε όλους τους συνδρομητές της

ένα πολύτιμο ΔΩΡΟ

την ΙΣΤΟΡΙΑ του
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ

Το βιβλίο χωρίζεται σε 3 βασικές ενότητες:

Η ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΪΑ

ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ

ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΑΔΑ

ΓΙΝΕΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ ΤΩΡΑ

και επωφεληθείτε από τη μεγάλη μας προσφορά

✓ Έκπτωση 17%

✓ Σταθερή τιμή για ένα χρόνο

✓ ΔΩΡΟ το βιβλίο νομισμάτων

✓ Κάθε μήνα η ΙΣΤΟΡΙΑ σπíti σας

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

- Η διανομή του περιοδικού γίνεται μέσω των ΕΛΤΑ
- Παλαιότερα τεύχη του περιοδικού θα βρείτε στο υποκατάστημα Πανεπιστημίου 46 - Αθήνα, ώρες καταστημάτων. (Τηλ. 210 3826813)
- Αντικατάσταση κακέτυπων τευχών και δώρων γίνεται σε διάστημα δύο μηνών από την παραλαβή τους.
- Η αξία της πινακίδας προσαρμόζεται στην εκάστοτε τιμή πώλησης του περιοδικού

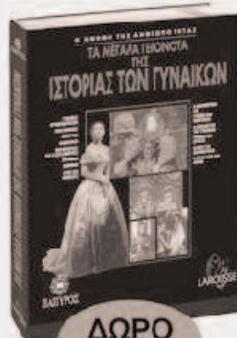
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
ΤΗΛ.: 210 3611880
FAX: 210 3620982

ΚΕΡΔΙΣΤΕ ΔΙΠΛΑ!

Δηλώνοντας μια δεύτερη συνδρομή αποκτάτε ένα επιπλέον δώρο

Προτείνετε έναν νέο συνδρομητή: Εάν είστε ήδη συνδρομητής ή ανανεώνετε τη συνδρομή σας τώρα και προτείνετε παράλληλα έναν νέο συνδρομητή τότε εσείς δικαιούστε ένα επιπλέον δώρο*.

*Η συλλεκτική ιστορική έκδοση της ΓΑΛΥΡΟΣ-ΛΑΡΟΥΣ: ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ. 320 σελίδες, 450 έγχρωμες φωτογραφίες, διαστάσεις 21Χ28 εκ.

ΔΩΡΟ
ΑΞΙΑΣ 29€

(Σ.Σ.: Για τους αναγνώστες των "Ευρωπαϊκών Χρονικών" γίνεται μεγάλη έκπτωση)

ΠΑΝΕΠΥΡΑΤΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 17- 4ος ΟΡΟΦΟΣ

10552 ΑΘΗΝΑ

Πληροφορίες: Κ.Α.Παπαδόπουλος

Τηλ.: 2103240001 - 2106920004

ΠΡΟΣ: Όλα τα μέλη της Ένωσης

Αθήνα, 1 Μαρτίου 2008

Αριθ. Πρωτ.

15

Π Ρ Ο Σ Κ Λ Η Σ Η ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΠΑΝΕΠΥΡΑΤΑΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 22 του ισχύοντος Καταστατικού, σας κ α λ ε ί σε τακτική Γενική Συνέλευση στις 30 Μαρτίου 2008, ημέρα Κυριακή και ώρα 11. 00', στην αίθουσα του Τριφυλλείου Ιδρύματος Κυθήρων, οδός Θεμιστοκλέους, αριθ. 5 (7ος όροφος, τηλ. 2103800895) με τα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

- 1.- Λογοδοσία πεπραγμένων Διοικητικού Συμβουλίου
- 2.- Έγκριση οικονομικού απολογισμού
- 3.- Έκθεση Ελεγκτικής Επιτροπής
- 4.- Προτάσεις και ανακοινώσεις
- 5.- Εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου και Ελεγκτικής Επιτροπής.

Θα προηγηθεί σύντομη διαδικασία τροποποίησης του Καταστατικού μας.

Υποψηφιότητες για το Διοικητικό Συμβούλιο και την Ελεγκτική Επιτροπή γίνονται δεκτές μέχρι και τις 26 Μαρτίου 2008, ημέρα Τετάρτη και ώρα 13.00'.

Σημειώνεται, ότι προ ημερήσιας διάταξης θα γίνει η ανακήρυξη του έτους 2008 ως "Έτος Κατσαντώνη", λόγω της συμπλήρωσης 200 χρόνων από του μαρτυρικού θανάτου του (1808-2008) και θα ακολουθήσει σχετική ολιγόλεπτη ομιλία.

Η συμμετοχή σας στην παραπάνω Γενική μας Συνέλευση κρίνεται αναγκαία και απαραίτητη.

Με Πανευρατανικούς Χαιρετισμούς

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΧΡ. Λ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

«ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

Κωδικός 6464

Τριμηνιαίο Περιοδικό
για την προβολή της Ευρυτανίας
Ιδιοκτήτης «Πανευρυτανική Ένωση»
Κλεισθένους 17, 105 52 Αθήνα
Τηλ./Fax: 210 32.40.001 - 210 69.20.004
Α.Φ.Μ.: 90110283 - Α' Αθηνών

Εκδότης - Διευθυντής
Κων. Α. Παπαδόπουλος
Δαβάκη 13, 115 26, Αθήνα
Τηλ./Fax: 210 6920004

Διευθυντής Σύνταξης
Μιχάλης Σταφυλάς
Χατζοπούλου 49, 176 41 Καλλιθέα
Τηλ.: 210 9588333

Σελιδοποίηση - Εκτύπωση
Στιγμή ΕΠΕ - Τηλ.: 210 72.11.200

Το Δ.Σ. της «Πανευρυτανικής Ένωσης»
Πρόεδρος: Κων. Α. Παπαδόπουλος
Αντ/δρος: Δημ. Ι. Φαλλής
Γραμματέας: Χρ. Λ. Γιαννακόπουλος
Ειδ. Γραμ.: Ηλίας Λιάσκος
Ταμίας: Βασ. Σιορόκος
Βοηθός Ταμία: Κων. Φούκας
Έφορος: Ιωάννα Ζωγραφοπούλου
Μέλη: Αγαθοκλής Μπακογιάννης
Σεραφείμ Σκάνδαλος

Αντιπρόσωποί μας:
Καρπενήσι: Ανάργυρος-Γιάννης Μαυρομήτης,
Λαμία: Αρχοντούλα Ζωγραφοπούλου-Τσιάμη
Τα Ευρυτανικά Σωματεία, στην Αμερική.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ:

Ετήσια: 15 ευρώ
Εξωτερικού: Δολ. ΗΠΑ 30
Ν.Π.Δ.Δ. - Δήμων
Τραπεζών, Οργανισμών 30 ευρώ

Εμβάσματα - συνδρομές να στέλνονται
στον Ταμία κ. Βασίλη Σιορόκο
Κλεισθένους 17, 105 52 Αθήνα

*Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ.
της Πανευρυτανικής Ένωσης
εύχονται σε όλους τους Ευρυτάνες
και τους φίλους της Ευρυτανίας*

Καλό Πάσχα!

ISSN 1109-9771